

2498

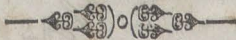
ΒΟΥ

ΕΥΡΗΣΙΔΟΥ
ΠΟΛΥΤΟΣ ΣΤΕΦΑΝΗΦΟΡΟΣ

ΜΕΤΑ ΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ,
ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΖΟΝΤΩΝ,

Τ Π Ο

N. ΖΕΝΕΥΡΑΚΗ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Δ. ΕΙΡΗΝΙΔΟΥ.

— 0 —

1859.

У О А И И Ч У Е

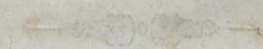
И М О У Л О С З И Р Ф И Л О Ф И Т З

У Л У С И М К А Т И И

И М О С К И Т И И Т И И Т И И Т И И

О Д Е

И М О С К И Т И И Т И И

И М О С К И Т И И

И М О С К И Т И И Т И И

1 8 5 6

Τὰς ἐν τῇ παρούσῃ ἐκδόσει σημειώσεις ἔγραψα πρὸς εὐκολίαν τῶν σπουδαζόντων, ὥστε οἱ μὲν μαθηταὶ ἔχοντες προχείρους τὰς πρὸς κατάληψιν τοῦ παρόντος δράματος μυθολογικάς, ἱστορικάς καὶ τινὰς συντακτικάς καὶ περὶ τοῦ ἥθους τῶν δρώντων προσώπων διαλαμβανούσας σημειώσεις, καὶ τὴν κατὰ λέξιν ἐρμηνείαν ἢ παράφρασιν τῶν δυσκόλων χωρίων, τὸν πλεῖστον χρόνον τῆς μελέτης νὰ δαπανῶσιν εἰς ὅ,τι αὐτοὶ δύνανται βοηθεῖα τῆς γραμματικῆς καὶ τοῦ λεξικοῦ, δηλονότι περὶ τὴν συντακτικὴν πλοκὴν τῶν λέξεων, περὶ τὸ ἔτυμον καὶ τὴν κυρίαν σημασίαν αὐτῶν· οἱ δὲ καθηγηταὶ ἔχοντες πρὸ ἑαυτῶν μαθητὰς οὕτω προμελετηῶντας νὰ δύνανται πλείονα κατὰ τὴν ὠρισμένην ὥραν νὰ ἐρμηνεύωσιν, ἐν βραχέσιν ἐλέγχοντες τὰ κακῶς ἐρμηνευόμενα, καὶ τὰ ἐλλείποντα λέγοντες. Τῆς ὠφελείας ταύτης ἔνεκεν ἐπεχείρησα τὴν παροῦσαν ἐκδοσιν, περὶ ἧς ἐπιεικῶς ἄς κρίνωσιν οἱ εἰς τοῦτο ἀρμόδιοι· οἱ δὲ μαθηταὶ δὲν πρέπει νὰ δυσχεράνωσιν, ἂν τινὰ μὲν διὰ πολλῶν ἐξέθηκα, περὶ δ' ἄλλων ὀλίγα ἢ οὐδὲν ἐσημείωσα, ἐπειδὴ συμβαίνει νὰ μὴ ἦναι τὰ αὐτὰ εὐληπτα καὶ δύσληπτα εἰς πάντας τοὺς μαθητὰς τῆς αὐτῆς τάξεως, διὸ δυσχερεστάτη εἶναι ἢ τῶν ἀναγκαίων σημειώσεων ἐπιτυχία καὶ ἀποφυγὴ τῶν περιττῶν.

Βοήθημα ἔσχον τὴν τοῦ σοφοῦ Αὐγουστοῦ Μαθθία ἐκδοσιν, ἐν ἧ ἔκτος τῶν πολλῶν κριτικῶν σημειώσεων καὶ ἅπαντα τὰ σωζόμενα παλαιὰ σχόλια μετὰ σημειώσεων, ἀναπληρουσῶν ἢ διορθουσῶν τὰ παρεφθαρμένα χωρία, ὑπάρχουσιν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Νοεμβρίου 1859.

Μεταξὺ τῶν μεγάλων θεῶν, οὓς ἐλάτρευον οἱ ἀρχαῖοι, ἦν ἔτι ἡ Ἀφροδίτη, ἡ τοῦ κάλλους καὶ τῶν ἐρώτων θεά· διὸ ὅ,τι κακὸν προήρχετο ἐκ τῆς ἀνοίας αὐτῶν τῶν ἐρώτων ἐπ' αὐτοὺς, ἡ καὶ καθ' ὀλοκλήρου τῆς πόλεώς των, εἰς ταύτην τὴν θεὰν ἀπέδιδον. Καὶ ἐν τῇ παρουσίᾳ τραγωδία σύμφωνα τῇ κοινῇ δοξασίᾳ παρίστανται ἡ Φαίδρα ἐρώσα τοῦ Ἴππολύτου κατὰ βούλησιν τῆς Ἀφροδίτης (στίχ. 28 ἔξ 476). Τὴν θεὰν αὐτὴν ὁ σοφὸς Εὐριπίδης, ὁ σκοπὸν κύριον θέμενος διὰ τῶν δραμάτων τοῦ τὴν εὐσέβειαν καὶ χρηστοθήειαν τὸν λαὸν νὰ διδάξῃ, ἔτι τὸ θέατρον εἰς φιλοσοφικὸν διδασκαλεῖον μεταβάλλῃ, ἵνα μισητὴν εἰς τὸν λαὸν καταστήσῃ, ἔτι ἐπομένως τὴν λατρείαν αὐτῆς τῆς θεᾶς περιορίσῃ, ἡ καὶ ὅλως καταστρέψῃ, παρίστησιν ἐν τῇ παρουσίᾳ τραγωδία τριαῦτα λέγουσαν, ὥστε οὐδὲν ἄλλο ἐμποιεῖται εἰς τὰς τῶν ἀχροατῶν ψυχὰς ἢ μῖσος καὶ ἀπέχθεια πρὸς αὐτὴν (στίχ. 1—57), ὡς ἔτι κατὰ τῆς ἐξυμνούσης αὐτὴν παμπονήρου τροφοῦ (στίχ. 433—481). Τούναντίον δὲ ἐκ τῶν λόγων τοῦ Ἴππολύτου, τοῦ τὰ μέγιστα μισοῦντος αὐτὴν τὴν θεὰν, καὶ μάλιστα ἐκ τῶν ἐν στίχ. 651, 991—996, 1008—1015, ὡς καὶ ἐκ τινων τῆς Φαίδρας (στίχ. 380—387, 424—430, 486—490), καὶ γενικῶς ἐκ τῶν τοῦ χοροῦ (*) συμβουλῶν καὶ γνωμολογιῶν κλίσις καὶ ἀγάπη πρὸς τὴν εὐσέβειαν καὶ σωφροσύνην ἐγγεννᾶται.

(*) Ὁ χορὸς, ὡς φαίνεται καὶ ἐν τῷ πίνακι τῶν προσώπων τοῦ παρόντος δράματος, σύγκειται ἐκ Τροϊζηνίων γυναικῶν· σημειωτέον ὅμως ὅτι ἐν τῇ παραστάσει ἄνδρες, γυναικεῖα φοροῦντες καὶ προσωπίδας, παρίστανται τὰ γυναικεῖα πρόσωπα· ἐκ δὲ τῶν προσωπίδων, ἅς πάντες οἱ ὑποκριταὶ ἐφόρουσαν, πρόσωπα ὠνομάσθησαν. Ἰστατο δ' ὁ χορὸς ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς τραγωδίας, καὶ περὶ τὴν θυμέλην ἐποιεῖτο τὴν στροφὴν καὶ ἀντιστροφὴν, ἅδων τὰ ἐκ στροφῶν καὶ ἀντιστροφῶν συγκείμενα ἄσματα, ὅπερ ἐδήλου τὸ τέλος τῆς μιᾶς καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ἄλλης πράξεως.

Ἐν ταῖς σημειώσεσι, στίχ. 97. ἀντὶ « Σόλωνος » ἀνάγνωθι « Μίνως » στίχ. 4235. ἀντὶ « δύστηνον » ἀνάγ. « δύστηνον ». Μετὰ δὲ τὸ « ἐκρύβη. » πρόσθετος « Οὐ κάτωδα δὲ ὅπρι τῆς λεπταίας χθονὸς ἐκρύφθησαν οἱ ἵπποι καὶ τὸ δύστηνον (ἀποτρόπαιον) τέρας τοῦ ταύρου (τεράστιος ταῦρος). »

Υ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ .

ΘΗΣΕΥΣ υἱὸς μὲν ἦν Αἴθρας καὶ Ποσειδῶνος, βασιλεὺς δὲ Ἀθηναίων γήμας δὲ μίαν τῶν Ἀμαζόνων Ἰππολύτην, Ἰππόλυτον ἐγέννησε, κάλλιε τε καὶ σωφροσύνη διαφέροντα. ἐπεὶ δὲ ἡ συνοικοῦσα τὸν βίον μετέλλαξεν, ἐπεισηγάγετο Κρητικὴν γυναῖκα, τὴν Μίνως τοῦ Κρητῶν βασιλέως καὶ Πασιφάης θυγατέρα Φαίδραν. ὁ δὲ Θεσεύς Πάλλαντα, ἕνα τῶν συγγενῶν, φονεύσας, φεύγει ἐς Τροίζηνα μετὰ τῆς γυναικὸς, οὗ συνέβη τὸν Ἰππόλυτον παρὰ Πιτθεῖ τρέφεσθαι· θεασαμένη δὲ τὸν νεανίσκον ἡ Φαίδρα εἰς ἐπιθυμίαν ὤλισθεν, οὐκ ἀκόλαστος οὔσα, πληροῦσα δὲ Ἀφροδίτης μῆνιν· ἡ, τὸν Ἰππόλυτον διὰ σωφροσύνην ἀνελεῖν κρίνασα, τέλος τοῖς προτεθεισὶν ἐπέθηκε, τὴν Φαίδραν εἰς τὸν Ἰππολύτου ἔρωτα παρορμήσασα. ἡ δὲ στέγουσα τὴν νόσον, χρόνῳ πρὸς τὴν τροφὸν τὸ πάθος δηλώσασα ἠναγκάσθη, κατεπαγγεिलाμένην αὐτῇ βοηθήσειν· ἥτις καὶ κατὰ τὴν προαίρεσιν λόγους προσήνεγκε τῷ νεανίσκῳ. τραχυνόμενον δὲ αὐτὸν ἡ Φαίδρα καταμαθοῦσα, τῇ μὲν τροφῷ ἐπέπληξεν, ἑαυτὴν δὲ ἀνήρτησε. καθ' ὃν καιρὸν φανείς Θεσεύς, καὶ καθελεῖν σπεύδων τὴν ἀπηγχοτισμένην, εὖρην αὐτῇ προσηρητημένην δέλτον, δι' ἧς Ἰππολύτου φθορὰν κατηγορεῖ καὶ ἐπιβουλήν· πιστεύσας δὲ τοῖς γεγραμμένοις, τὸν μὲν Ἰππόλυτον ἐπέταξε φεύγειν· αὐτὸς δὲ τῷ Ποσειδῶνι ἀράς ἔθετο, ὧν ἐπακούσας ὁ θεὸς, τὸν Ἰππόλυτον διέφθειρεν. Ἄρτεμις δὲ τῶν γεγεννημένων ἕκαστα διασαφῆσασα Θεσεῖ, τὴν μὲν Φαίδραν οὐ κατεμέμψατο, τοῦτον δὲ παρεμυθήσατο, υἱοῦ καὶ γυναικὸς στερηθέντα· τῷ δὲ Ἰππολύτῳ τιμὰς ἔφη ἐπιχωρίους ἐγκαταστήσασθαι.

[Ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος ἐν Τροίζηνι κεῖται. ἐδιδάχθη ἐπὶ Ἀμείνονος ἄρχοντος, Ὀλυμπιάδι ὀγδοηκοστῇ ἐβδόμῃ, ἔτει τετάρτῳ. πρῶτος Εὐριπίδης, δεύτερος Ἰσφῶν, τρίτος Ἴων. ἔστι δὲ οὗτος ὁ Ἰππόλυτος δεύτερος καὶ ΣΤΕΦΑΝΙΑΣ προσαγορευόμενος. ἐμφαίνεται δὲ ὕστερος γεγραμμένος. τὸ γὰρ ἀπρεπὲς καὶ κατηγορίας ἄξιον ἐν τούτῳ διώρθωται τῷ δράματι. τὸ δὲ δρᾶμα τῶν πρώτων.]

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ.

ΗΠΟΛΥΤΟΣ.

ΘΕΡΑΠΟΝΤΕΣ.

ΧΟΡΟΣ Τροϊζηνίων γυναικῶν.

ΤΡΟΦΟΣ.

ΦΑΙΔΡΑ.

ΞΕΑΓΓΕΛΟΣ.

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.

ΘΗΣΕΥΣ.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ΑΡΤΕΜΙΣ.

ΕΥΡΗΙΔΟΥ ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ

ΣΤΕΦΑΝΗΦΟΡΟΣ.

Α Φ Ρ Ο Δ Ι Τ Η .

- Π**ολλή μὲν ἐν βροτοῖσι, κοῦκ ἀνώνυμος
θεὰ κέκλημαι Κύπρις, οὐρανοῦ τ' ἔσω
ὅσοι τε πόντου τερμόνων τ' Ἀτλαντικῶν
ναίουσιν εἴσω, φῶς ὀρώντες ἡλίου,
- 5** τοὺς μὲν σέβοντας τὰμὰ πρεσβεύω κράτη,
σφάλλω δ', ὅσοι φρονοῦσιν εἰς ἡμᾶς μέγα.
ἔνεστι γὰρ δὴ κὰν θεῶν γένει τόδε,
τιμώμενοι χαίρουσιν ἀνθρώπων ὑπο.
δείξω δὲ μύθων τῶνδ' ἀλήθειαν τάχα.
- 10** ὁ γὰρ με Θεσέως παῖς, Ἀμαζόνος τόκος,
Ἴππόλυτος, ἀγνοῦ Πιτθέως παιδεύματα,
μόνος πολιτῶν τῆςδε γῆς Τροιζηνίας
λέγει κακίστην δαιμόνων πεφυκέαι.
ἀναίνεται δὲ λέκτρα, κοῦ ψαύει γάμων.
- 15** Φοίβου δ' ἀδελφὴν Ἄρτεμιν, Διὸς κόρην,
τιμᾶ, μεγίστην δαιμόνων ἠγούμενος.
χλωρὰν δ' ἀν' ὕλην παρθένω ξυνὼν ἀεὶ
κυσὶν ταχίσαις θῆρας ἐξαιρεῖ χθονός,
μείζω βροτείας προσπεσῶν ὀμιλίας.
- 20** τούτοισι μὲν νυν οὐ φθονῶ· τί γὰρ με δεῖ;
ἅ δ' εἰς ἔμ' ἠμάρτηκε, τιμωρήσομαι
Ἴππόλυτον ἐν τῇδ' ἡμέρᾳ· τὰ πολλὰ δὲ —

- πάλαι προκόψασ', οὐ πόνου πολλοῦ με δεῖ.
 ἐλθόντα γάρ νιν Πιπθέως ποτ' ἐκ δόμων
 25 σεμνῶν εἰς ὄψιν καὶ τέλη μυστηρίων
 Πανδίωνος γῆν πατρὸς εὐγενῆς δάμαρ
 ἰδοῦσα Φαίδρα, καρδίαν κατέσχετο
 ἔρωτι δεινῷ τοῖς ἐμοῖς βουλευμάσι.
 καὶ πρὶν μὲν ἐλθεῖν τήνδε γῆν Τροιζηνίαν,
 30 πέτραν παρ' αὐτὴν Παλλάδος κατόψιον
 γῆς τῆςδε ναὸν Κύπριδος ἐγκαθείσατο,
 ἔρῳσ' ἔρωτ' ἔκδημον· Ἴππολύτῳ δ' ἔπι
 τὸ λοιπὸν ὑμνήσουσιν ἰδρῦσθαι θεάν.
 ἐπεὶ δὲ Θησεὺς Κεκροπίαν λείπει χθόνα,
 35 μίασμα φεύγων αἵματος Παλλαντιδῶν,
 καὶ τήνδε σὺν δάμαρτι ναυστολεῖ χθόνα,
 ἐνιαυσίαν ἔκδημον αἰνέσας φυγῆν,
 ἐνταῦθα δὴ στένουσα καὶ πεπληγμένη
 κέντροις Ἐρωτος ἢ τάλαιν' ἀπόλλυται
 40 σιγῇ· ξύνοιδε δ' οὐ τις οἰκετῶν νόσον.
 ἀλλ' οὔτι ταύτῃ τόνδ' ἔρωτα χρῆ πεσεῖν·
 δεῖξω δὲ Θησεῖ πρᾶγμα, κάκφρανήσεται.
 καὶ τὸν μὲν ἡμῖν πολέμιον πεφυκότα
 κτενεῖ πατὴρ ἀραῖσιν, ἃς ὁ πόντιος
 45 ἀναξ Ποσειδῶν ὤπασεν Θησεῖ γέρας,
 μηδὲν μάταιον ἐς τρὶς εὐξασθαι θεῷ.
 ἢ δ' εὐκλεῆς μὲν, ἀλλ' ὅμως ἀπόλλυται
 Φαίδρα· τὸ γὰρ τῆςδ' οὐ προτιμήσω καλόν,
 τὸ μὴ οὐ παρασχεῖν τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς ἐμοῖ
 50 δίκην τσαύτην, ὥστ' ἐμοὶ καλῶς ἔχειν.
 ἀλλ', — εἰσορῶ γὰρ τόνδε παῖδα Θησέως
 στείχοντα, θήρας μόχθον ἐκλελοιπότα,

43. πολ. νεανίαν Βγ. — 48. κακὸν Μ. — 49. τοῦ μὴ οὐ Μ.

— 50. ὥστε μοι Μ.

Ἰππόλυτον, — ἔξω τῶνδε βήσομαι τόπων.
 πολὺς δ' ἄμ' αὐτῷ προσπόλων ὀπισθόπους
 55 κῶμος λέλακεν, Ἄρτεμιν τιμῶν θεῶν
 ὕμνοισιν· οὐ γὰρ οἶδ' ἀνεωγμένας πύλας
 Ἄδου φάος τε λοίσθιον βλέπων τόδε.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

Ἔπεσθ' αἰείδοντες, ἔπεσθε,
 τὰν Διὸς οὐρανίαν
 60 Ἄρτεμιν, ἧ μελόμεσθα.

Θ Ε Ρ Α Π Ο Ν Τ Ε Σ.

πότνια, πότνια, σεμνοτάτα,
 Ζανὸς γένεθλον,
 χαῖρε, χαῖρέ μοι, ὦ κόρα,
 Λατοῦς Ἄρτεμι καὶ Διὸς,
 65 καλλίστα πολὺ παρθένων,
 ἃ μέγαν κατ' οὐρανὸν
 ναίεις εὐπατέρειαν αὐλάν,
 Ζανὸς πολύχρυσον οἶκον.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

χαῖρέ μοι, ὦ καλλίστα,
 70 καλλίστα τῶν κατ' Ὀλυμπον
 παρθένων, Ἄρτεμι.

σοὶ τόνδε πλεκτὸν στέφανον ἐξ ἀκηράτου
 λειμῶνος, ὦ δέσποινα, κοσμήσας φέρω,
 ἔνθ' οὔτε ποιμὴν ἀξιοῖ φέρβειν βοτᾶ,
 75 οὐδ' ἤλθέ πω σίδηρος, ἀλλ' ἀκήρατον
 μέλισσα λειμῶν' ἥρινόν διέρχεται·
 Αἰδῶς δὲ ποταμίαισι κηπεύει δρόσοις,
 ὅσοις διδακτὸν μηδὲν, ἀλλ' ἐν τῇ φύσει

53. θεὸν M. — 58. ἄδοντες Bg. — 59. add. Ἄρτεμιν. — 63. 4.
 χαῖρέ μοι, ὦ κόρα, χαῖρέ μοι, Λατοῦς, Ἄρτ. — 66. αἰ. — 67.
 ναίετ' M. ναίουσ' Bg. — 76. ἐαρινή Bg. — 78. ἀλλά γ' ἡ φύ-
 σις Bg.

- τὸ σωφρονεῖν εἴληγεν ἐς τὰ πάνθ' ὁμῶς,
 80 τούτοις δρέπεσθαι τοῖς κακοῖσι δ' οὐ θέμις.
 ἀλλ', ὦ φίλη δέσποινα, χρυσέας κόμης
 ἀνάδημα δέξαι χειρὸς εὐσεβοῦς ἄπο.
 μόνῳ γάρ ἐστι τοῦτ' ἐμοὶ γέρας βροτῶν
 σοὶ καὶ ξύνειμι, καὶ λόγοις σ' ἀμείβομαι,
 85 κλύων μὲν αὐδὴν, ὄμμα δ' οὐχ ὄρων τὸ σόν.
 τέλος δὲ κάμψαιμ', ὥσπερ ἠρξάμην, βίου.

⊗ Ε Ρ Α Π Ω Ν.

ἄναξ, — θεοὺς γὰρ δεσπότης καλεῖν χρεῶν —
 ἄρ' ἂν τί μου δέξαιο βουλευσαντος εὔ;

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

καὶ κάρτα γ' ἧ γὰρ οὐ σοφοὶ φαινοίμεθ' ἄν.

⊗ Ε Ρ Α Π Ω Ν.

- 90 οἴσθ' οὖν, βροτοῖσιν ὅς καθέστηκεν νόμος;

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

οὐκ οἶδα· τοῦ δὲ καὶ μ' ἀνιστορεῖς πέρι;

⊗ Ε Ρ Α Π Ω Ν.

μισεῖν τὸ σεμνόν, καὶ τὸ μὴ πᾶσιν φίλον.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

ὀρθῶς γε· τίς δ' οὐ σεμνὸς ἀχθεινὸς βροτῶν;

⊗ Ε Ρ Α Π Ω Ν.

ἐν δ' εὐπροσηγόροισιν ἔστι τις χάρις;

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

- 95 πλείστη γε, καὶ κέρδος γε σὺν μόχθῳ βράχει.

⊗ Ε Ρ Α Π Ω Ν.

ἧ κὰν θεοῖσι ταῦτόν ἐλπίζεις τόδε;

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

εἴπερ γε θνητοὶ θεῶν νόμοισι χρώμεθα.

79. εἰς τὰ πάντ' ἀεὶ M. — 83. βροτῶν γέρας Br. — 84. deest

σ' M. — 94. οὐκ οἶδα τοῦ μ' ἀνιστ. νόμου πέρι Br. — 95.

πλ. τε Br.

πῶς οὖν σὺ σεμνήν δαίμον' οὐ προσεννέπεις;

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

τίν'; εὐλαβοῦ δέ, μή τι σὸν σφαλῆ στόμα.

Θ Ε Ρ Α Π Ω Ν.

100 τήνδ', ἣ πύλαισι σαῖς ἐφέστηκεν Κύπρις.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

πρόσωθεν αὐτήν ἀγνὸς ὦν ἀσπάζομαι.

Θ Ε Ρ Α Π Ω Ν.

σεμνή γε μέντοι κάπισημος ἐν βροτοῖς.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

ἄλλοισιν ἄλλος θεῶν τε κἀνθρώπων μέλει.

Θ Ε Ρ Α Π Ω Ν.

εὐδαιμονοίης, νοῦν ἔχων, ὅσον σε δεῖ.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

105 οὐδεὶς μ' ἀρέσκει νυκτὶ θαυμαστός θεῶν.

Θ Ε Ρ Α Π Ω Ν.

τιμαῖσιν, ὧ παῖ, δαϊμόνων χρῆσθαι χρεῶν.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

χωρεῖτ', ὅπαδοι, καὶ παρελθόντες δόμους

σίτων μέλεσθε· τερπνὸν ἐκ κυναγίας

τράπεζα πλήρης· καὶ καταψήχειν χρεῶν

110 ἵππους, ὅπως ἂν, ἄρμασι ζευξάς ὑπο,

βορᾶς κορεσθεῖς, γυμνάσω τὰ πρόσφορα·

τῆν σὴν δὲ Κύπριν πόλλ' ἐγὼ χαίρειν λέγω.

Θ Ε Ρ Α Π Ω Ν.

ἡμεῖς δέ, — τοὺς νέους γὰρ οὐ μιμητέον, —

φρονοῦντες οὕτως, ὡς πρέπει δούλοις λέγειν,

115 προσευχόμεσθα τοῖσι σοῖς ἀγάμμασιν,

δέσποινα Κύπρι. Χρῆ δὲ συγγνώμην ἔχειν,

εἴ τις σ', ὑφ' ἠέθης σπλάγχχνον εὐτονον φέρων,

μάταια βάζει· μὴ δόκει τούτων κλύειν·
σοφωτέρους γὰρ δεῖ βροτῶν εἶναι θεούς.

ΧΟΡΟΣ.

- 120 Ὀκεανοῦ τις ὕδωρ (στροφὴ α.)
στάζουσα πέτρα λέγεται
βαπτὰν κάλπισι ρυτὰν παγὰν
προϊεῖσα κρημνῶν,
ὄθι μοί τις ἦν φίλα,
125 φάρεα πορφύρεα
ποταμίᾳ δρόσω
τέγγουσα, θερμᾶς δ' ἐπὶ νῶτα πέτρας
εὐαλίου κατέβαλεν*· ὄθεν μοι
πρῶτα φάτις ἦλθε, δέσποιναν
130 τειρομέναν νοσερᾶ (ἀντιστροφὴ α.)
κοίτα δέμας ἐντὸς ἔχειν
οἰκῶν, λεπτὰ δὲ φάρεα ξανθὰν
κεφαλὰν σκιάζειν.
τριτάταν δέ νιν κλύω
135 τάνδε κατ' ἀμβροσίου
στόματος ἀμέραν
Δάματρος ἀκτᾶς δέμας ἀγνὸν ἴσχειν,
κρυπτῶ τε πένθει θανάτου θέλουσαν
κέλσαι ποτὶ τέρμα δύστανον.
140 σὺ γὰρ ἔνθεος, ὦ κούρα, (στροφὴ β.)
εἴτ' ἐκ Πανός, εἴθ' Ἐκάτας,
ἢ σεμνῶν Κορυβάντων,
ἢ ματρὸς ὀρείας φοιτᾶς.
σὺ δ' ἀμφὶ τὰν πολύθηρον
145 Δίκτυναν ἀμπλακίαις
118. τούτου M. Br. — 124. τόθι M. — 125. πορφύρεα φάρεα.
— 128. κατέβαλ'· ἔνθεν ἀμῖν Br. — 129. δεσποίας Br. —
132. φάρη Br. — 138. τε om. Br. — 140. ἄρα γ' ἔνθ. Br.
— 143. οὐρείας φοιταλίου.

ἀνίερος ἀθύτων πελάνων τρύχει. ἴσθ' ἀνιέρους
 φοιτᾶ γὰρ καὶ διὰ λίμνας
 χέρσον θ' ὑπὲρ πελάγους
 δίναισιν νοτιάις ἄλμας.

150 ἦ πόσιν, τὸν Ἐρεχθιδᾶν (ἀντιστροφή β'.)
 ἀρχαγόν, τὸν εὐπατρίδαν,
 ποιμαίνει τις ἐν οἴκοις,
 κρυπτᾶ κοίτα λεχέων σῶν;
 ἢ ναυβάτας τις ἐπλευσεν

155 Κρήτας ἔξορμος ἀνήρ
 λιμένα τὸν εὐξεινότατον ναύταις,
 φήμαν πέμπων βασιλεία;
 λύπα δ' ὑπὲρ παθέων
 εὐναία δέδεται ψυχάν.

160 φιλεῖ δὲ τᾶ δυστρόπῳ γυναικῶν (ἐπῳδός.)
 ἀρμονία κακὰ δύστανος
 ἀμηχανία συνοικεῖν
 ὠδίνων τε καὶ ἀφροσύνας.

165 δι' ἐμᾶς ἦξεν ποτὲ νηδύος ἄδ' αὔρα·
 τὰν δ' εὐλοχον οὐρανίαν τόξων
 μεδέουσαν αὐτεὺν Ἄρτεμιν.
 καὶ μοι πολυζήλωτος αἰ-
 εὶ σὺν θεοῖσι φοιτᾶ.

170 ἀλλ' ἦδε τροφὸς γεραία πρὸ θυρῶν
 τήνδε κομίζουσ' ἔξω μελάθρων·
 στυγνὸν δ' ὀφρύων νέφος αὐξάνεται.
 τί ποτ' ἐστὶ, μαθεῖν ἔραται ψυχὰ,
 τί δεδήληται

146. ἀνιέροις Br. — 149. δίναις ἐν νοτ. M. νοτιάς Br. —

153. κρυπτᾶ γε κοίτα τῶν σῶν λεχ. M. Br. — 156. τόνδ'

Br. — 159. εὐναία M. Br. ψυχὰ M. — 164. ἦξε M. ἦξε

Br. — 166. Ἄρτεμιν αὐτεὺν M. Ἄρτεμιν om. Br. — 168.

θεοῖσιν M. θεοῖς ἐφοίτα Br.

δέμας ἀλλόχρουν βασιλείας.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

175 ὦ κακὰ θνητῶν στυγεραὶ τε νόσοι!
τί σ' ἐγὼ δράσω; τί δὲ μὴ δράσω;
τόδε σοι φέγγος λαμπρὸν, ὄδ' αἰθήρ,
ἔξω δὲ δόμων ἤδη νοσερᾶς
δέμνια κοίτας.

180 δεῦρο γὰρ ἔλθειν, πᾶν ἔπος ἦν σοι.
τάχα δ' ἐς θαλάμους σπεύσεις τὸ πάλιν.
ταχὺ γὰρ σφάλλει κούδενι χαίρεις.
οὐδέ σ' ἀρέσκει τὸ παρὸν, τὸ δ' ἀπὸν
φίλτερον ἠγεῖ.

185 κρεῖσσον δὲ νοσεῖν, ἢ θεραπεύειν.
τὸ μὲν ἐστὶν ἀπλοῦν, τῷ δὲ συνάπτει
λύπη τε φρενῶν χερσὶν τε πόνος.
πᾶς δ' ὀδυνηρὸς βίος ἀνθρώπων,
κούκ ἔστι πόνων ἀνάπαυσις.

190 ἀλλ' ὅτι τοῦ ζῆν φίλτερον ἄλλο
σκότος ἀμπίσχων κρύπτει νεφέλαις.
δυσερῶτες δὴ φαινόμεθ' ὄντες
τοῦδ', ὅτι τοῦτο στίλβει κατὰ γᾶν,
δι' ἀπειροσύναν ἄλλου βιότου,

195 κούκ ἀπόδειξιν τῶν ὑπὸ γαίας.
μύθαις δ' ἄλλως φερόμεσθα.

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

αἵρετέ μου δέμας, ὀρθοῦτε κάρα.
λέλυμαι μελέων σύνδεσμα, φίλαι.
λάβετε εὐπήχεις χεῖρας, πρόπολοι.
βαρὺ μοι κεφαλῆς ἐπίκρανον ἔχειν.

177. φέγγος, λαμπρὸς ὄδ' Br. — 179. κοίτης Br. — 190.

ἀλλ' ὅτι M. ἄλλο τι. τ. ζ. φ. ἀλλ' ὅ Br. — 193. τοῦδ',

ὅτι M. Br. γῆν M. — 195. γαίαν Br.

ἄφελ', ἀμπέτασον βόστρυχον ὄμοις.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

θάρσει, τέκνον, καὶ μὴ χαλεπῶς

μετάβαλλε δέμας.

ῥῆον δὲ νόσον μετὰ θ' ἠσυχίας

205

καὶ γενναίου λήματος οἴσεις·

μοχθεῖν δὲ βροτοῖσιν ἀνάγκη.

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

αἶ, αἶ.

πῶς ἂν δροσερᾶς ἀπὸ κρηνίδος

καθαρῶν ὑδάτων πῶμ' ἀρυσάιμαν;

ὑπὸ τ' αἰγείροις ἔν τε κομήτῃ

210

λειμῶνι κλιθεῖς ἀναπαυσαίμαν;

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

ὦ παῖ, τί θροεῖς;

οὐ μὴ παρ' ὄχλω τάδε γηρύσει,

μανίας ἔποχον ῥίπτουσα λόγον.

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

πέμπετε μ' εἰς ὄρος· εἴμι πρὸς ὕλαν

215

καὶ παρὰ πεύκας, ἵνα θηροφόνοι

στεῖβουσι κύνες,

βαλίαις ἐλάφοις ἐγχριμπτομένα·

πρὸς θεῶν, ἔραμαι κυσὶ θωύξαι,

καὶ παρὰ χαίταν ξανθὰν ῥίψαι.

220

Θεσσαλὸν ὄρπακ', ἐπίλογχον ἔχουσ'

ἐν χειρὶ βέλος.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

τί ποτ', ὦ τέκνον, τάδε κηραίνεις;

τί κυνηγεσίων καὶ σοὶ μελέτης;

τί δὲ κρηναίων νασμῶν ἔρασαι;

217. ἐγχριπτόμεναι M. κύνες.—ἐγχριμπτομένα, Bg.—223.

μελέτη Bg.—μελέτη Poirs.

225 πάρα γὰρ δροσερά πύργοις συνεχῆς
κλιτύς, ὅθεν σοι πῶμα γένοιτ' ἄν.

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

δέσποιν' ἄλις Ἄρτεμι Λίμνας
καὶ γυμνασίων τῶν ἵπποκρότων,
εἶθε γενοίμαν' ἐν σοῖς δαπέδοις,

230 πώλους Ἐνέτας δαμαλιζομένα.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

τί τόδ' αὖ παράφρων ἔρριψας ἔπος;
νῦν δὴ μὲν ὄρος βᾶσ' ἐπὶ θήρας
πόθον ἐστέλλου, νῦν δ' αὖ ψαμάθοις
ἐπ' ἀκυμάντοις πώλων ἔρασαι.

235 τὰδε μαντείας ἄξια πολλᾶς,

ὅστις σε θεῶν ἀνασειράζει,
καὶ παρακόπτει φρένας, ὦ παῖ.

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

δύστανος ἐγὼ, τί ποτ' εἰργασάμαν;
ποῖ παρεπλάγχθην γνώμας ἀγαθᾶς;
240 ἐμάνην, ἔπεσον δαίμονος ἄτα.

φεῦ, φεῦ, τλήμων.

μαῖα, πάλιν μου κρύψον κεφαλάν·
αἰδούμεθα γὰρ τὰ λελεγμένα μοι.

245 κρύπτε· κατ' ὅσων δάκρυ μοι βαίνει,

καὶ ἐπ' αἰσχύνην ὄμμα τέτραπται.

τὸ γὰρ ὀρθοῦσθαι γνώμαν ὀδυνᾶ,

τὸ δὲ μαινόμενον κακόν· ἀλλὰ κρατεῖ,
μὴ γιγνώσκοντ' ἀπολέσθαι.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

κρύπτω· τὸ δ' ἐμὸν πότε δὴ θάνατος·

250 σῶμα καλύψει;

πολλὰ διδάσκει μ' ὁ πολὺς βίωτος.

- χρῆν γὰρ μετρίας εἰς ἀλλήλους
 φιλίας θνατοὺς ἀνακίρνασθαι,
 καὶ μὴ πρὸς ἄκρον μυελὸν ψυχᾶς,
255 εὐλυτα δ' εἶναι στέργηθρα φρενῶν,
 ἀπό τ' ὤσασθαι καὶ ξυντεῖναι.
 τὸ δ' ὑπὲρ δισσῶν μίαν ὠδίνειν
 ψυχὰν χαλεπὸν βᾶρος, ὡς καὶ γῶ
 τῆσδ' ὑπεραλγῶ.
260 βιότου δ' ἀτρεκεῖς ἐπιτηδεύσεις
 φασὶ σφάλλιν πλέον, ἢ τέρπειν,
 τῆ θ' ὑγείᾳ μᾶλλον πολεμεῖν.
 οὕτω τὸ λίαν ἤσσον ἐπαινῶ
 τοῦ μηδὲν ἄγαν.
265 καὶ ξυμφήσουσι σοφοὶ μοι.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

- Γύναι γεραῖά, βασιλίδος πιστὴ τροφὴ
 Φαίδρας, ὀρῶμεν τάσδε δυστήνους τύχας·
 ἄσημα δ' ἡμῖν, ἣτις ἐστὶν ἡ νόσος·
 σοῦ δ' ἂν πυθέσθαι καὶ κλύειν βουλοίμεθ' ἄν.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

- 270** οὐκ οἶδ' ἐλέγχουσ'· οὐ γὰρ ἐννέπειν θέλει.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

οὐδ' ἣτις ἀρχὴ τῶνδε πημάτων ἔφου;

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

ἐς ταῦτόν ἤκεις· πάντα γὰρ σιγᾶ τάδε.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

ὡς ἀσθενεῖτε καὶ κατέξανται δέμας!

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

πῶς δ' οὔ, τριταίαν γ' οὔσ' ἄσιτος ἡμέραν.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

- 275** πότερον ὑπ' ἄτης, ἢ θανεῖν πειρωμένη;

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

θανεῖν· ἀσιτεῖ δ' εἰς ἀπόστασιν βίου.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

θαυμαστὸν εἶπας, εἰ τὰδ' ἐξάρκει πόσει.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

κρύπτει γὰρ ἦδε πῆμα, κοῦ φησιν νοσεῖν.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

ὁ δ' ἐς πρόσωπον οὐ τεκμαίρεται βλέπων;

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

280 ἔκδημος ὢν γὰρ τῆσδε τυγχάνει χθονός.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

σύ δ' οὐκ ἀνάγκην προσφέρεις, πειρωμένη
νόσον πυθέσθαι τῆσδε καὶ πλάνον φρενῶν;

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

ἐς πάντ' ἀφιγμαι, κοῦδέν εἴργασμαι πλέον·
οὐ μὴν ἀνήσω γ' οὐδὲ νῦν προθυμίας,

285 ὡς ἂν παροῦσα καὶ σύ μοι ξυμμαρτυρῆς,

οἷα πέφυκα δυστυχοῦσι δεσπόταις.—

ἄγ', ὦ φίλη παῖ, τῶν πάροιθε μὲν λόγων

λαθώμεθ' ἄμφω, καὶ σύ θ' ἠδίων γενοῦ,

στυγνὴν ὄφρυν λύσσασα καὶ γνώμης ὁδόν,

290 ἐγώ θ', ὅπη σοι μὴ καλῶς τόθ' εἰπόμην,

μεθεῖς', ἐπ' ἄλλον εἶμι βελτίω λόγον.

κεῖ μὲν νοσεῖς τι τῶν ἀπορρήτων κακῶν,

γυναῖκες αἶδε συγκαθιστάναι νόσον.

εἰ δ' ἔκφορός σοι συμφορὰ πρὸς ἄρσενας,

295 λέγ', ὡς ἰατροῖς πρᾶγμα μηνυθῆ τόδε.

εἶεν τί σιγᾶς; οὐκ ἐχρῆν σιγᾶν, τέκνον,

ἀλλ' ἤ μ' ἐλέγχειν, εἴ τι μὴ καλῶς λέγω,

ἢ τοῖσιν εὖ λεχθεῖσι συγχωρεῖν λόγοις.

282. φρενῶν πλάνον Br.—287. ἀλλ', ὦ φ. π. — 293. συγκαθί-
σταιντ' ἂν Br.—296. ἕα' τί σ. οὐ σε χρῆ Br.—297. ἦν τι M.

- φθέγξαι τι· δεῦρ' ἄβρησον ᾧ τάλαιν' ἐγώ!
 300 γυναῖκες, ἄλλως τοὺςδε μοχθοῦμεν πόνους,
 ἴσον δ' ἄπεσμεν τῷ πρὶν· οὔτε γὰρ τότε
 λόγοις ἐτέγγεθ' ἦδε, νῦν τ' οὐ πείθεται.
 ἀλλ' ἴσθι μέντοι — πρὸς τὰδ' αὐθαδεστέρα
 γίγνου θαλάσσης — εἰ θανεῖ, προδοῦσα σοὺς
 305 παῖδας, πατρώων μὴ μεθέζοντας δόμων,
 μὰ τὴν ἀνασσαν ἱππίαν Ἀμαζόνα,
 ἢ σοῖς τέκνοισι δεσπότην ἐγείνατο
 νόθον, φρονοῦντα γνήσι', — αἰσθά νιν καλῶς,
 Ἴππόλυτον.

Φ Α Ι Δ Ρ Α .

οἳ μοι!

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ .

θιγγάνει σέθεν τόδε;

Φ Α Ι Δ Ρ Α .

- 310 ἀπώλεσάς με, μαῖα, καί σε πρὸς θεῶν
 τοῦδ' ἀνδρὸς αὖθις λίσσομαι σιγᾶν πέρι.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ .

ὄρᾳς; φρονεῖς μὲν εὖ, φρονοῦσα δ', οὐ θέλεις
 παιδάς τ' ὀνῆσαι καὶ σὸν ἐκσῶσαι βίον.

Φ Α Ι Δ Ρ Α .

φιλῶ τέκν'· ἄλλη δ' ἐν τύχῃ χειμάζομαι.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ .

- 315 ἀγνάς μὲν, ᾧ παῖ, χεῖρας αἵματος φορεῖς.

Φ Α Ι Δ Ρ Α .
 χεῖρες μὲν ἀγναί, φρὴν δ' ἔχει μίασμα τι.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ .

μῶν ἐξ' ἐπακτοῦ πημονῆς ἐχθρῶν τινος;

Φ Α Ι Δ Ρ Α .
 φίλος μ' ἀπόλλυσ' οὐχ ἐκοῦσαν οὐχ ἐκόν.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.
 Ἐθεύς τιν' ἠμάρτηκεν ἐς σ' ἁμαρτίαν;

Φ Α Ι Δ Ρ Α.
 320 μὴ δρῶσ' ἔγωγ' ἐκείνον ὀφθειῖν κακῶς.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.
 τί γὰρ τὸ δεινὸν τοῦθ', ὅ σ' ἐξαιρεῖ θανεῖν;

Φ Α Ι Δ Ρ Α.
 ἔα μ' ἁμαρτεῖν· οὐ γὰρ ἐς σ' ἁμαρτάνω.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.
 οὐ δῆθ' ἐκοῦσά γ', ἐν δὲ σοὶ λελεῖψομαι.

Φ Α Ι Δ Ρ Α.
 τί δρᾶς; βιάζει χεῖρὸς ἐξερτημένη.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.
 325 καὶ σῶν γε γονάτων οὐ μεθήσομαί ποτε.

Φ Α Ι Δ Ρ Α.
 κάκ', ὦ τάλαινα, σοὶ, τὰδ' εἰ πεύσει κακά.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.
 μείζον γὰρ, ἢ σοῦ μὴ τυχεῖν, τί μοι κακόν;

Φ Α Ι Δ Ρ Α.
 ὀλεῖ· τὸ μέντοι πρᾶγμ' ἐμαὶ τιμὴν φέρει.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.
 κᾶπειτα κρύπτεις χρῆσθ' ἰκνουμένης ἐμοῦ;

Φ Α Ι Δ Ρ Α.
 330 ἐκ τῶν γὰρ αἰσχυρῶν ἐσθλὰ μηχανώμεθα.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.
 οὐκοῦν λέγουσα τιμιωτέρα φανεῖ.

Φ Α Ι Δ Ρ Α.
 ἄπελθε πρὸς θεῶν, δεξιάν τ' ἐμήν μέθες.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.
 οὐ δῆτ', ἐπεὶ μοι δῶρον οὐ δίδως, ὃ χρῆν.

324. ἐξαρτωμένη; M. Bg. — 325. καὶ τῶνδε B. — 328. TP. ὄλη.
 ΦΑΙΔ. τὸ μέντοι Bg.

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

δώσω· σέβας γὰρ χειρὸς αἰδοῦμαι τὸ σόν.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

335 σιγῶμ' ἂν ἤδη· σὸς γὰρ οὐντεῦθεν λόγος.

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

ὦ τλήμων, οἶον, μήτηρ, ἠράσθης ἔρον;

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

ὅν ἔσχε ταύρου, τέκνον, ἢ τί φῆς τόδε;

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

σύ τ', ὦ τάλαιν' ὄμαιμε, Διονύσου δάμαρ.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

τέκνον, τί πάσχεις; συγγόνους κακορροθεῖς.

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

340 τρίτη δ' ἐγὼ δύστηνος, ὡς ἀπόλλυμαι!

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

ἔκ τοι πέπληγμαι· ποῖ προβήσεται λόγος;

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

ἐκείθεν ἡμεῖς, οὐ νεωστὶ, δυστυχεῖς.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

οὐδέν τι μᾶλλον οἶδ', ἢ βούλομαι κλύειν.

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

φεῦ·

πῶς ἂν σύ μου λέξεις, ἅμ' ἐχρή λέγειν;

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

345 οὐ μάντις εἰμί, τάφανῆ γινῶναι σαφῶς.

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

τί τοῦθ', ὅ δὴ λέγουσιν ἀνθρώπους ἐράν;

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

ἠδιστον, ὦ παῖ, ταῦτόν ἀλγεινόν θ' ἄμα.

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

ἡμεῖς ἂν εἴμεν θατέρῳ κεχρημένοι.

346. χρή Βγ.—348. κεχρημένοι Μ.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

τί φής; ἐράς, ὦ τέκνον, ἀνθρώπων τινός;

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

350 ὅστις ποθ' οὐτός ἐσθ' ὁ τῆς Ἀμαζόνας —

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

Ἰππόλυτον αὐδᾶς;

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

σοῦ τὰδ', οὐκ ἐμοῦ κλύεις.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ. Φ

οἱ μοι, τί λέξεις, τέκνον; ὡς μ' ἀπώλεσας.

γυναῖκες, οὐκ ἀνάσχετ', οὐκ ἀνέξομαι

ζῶσ' ἐχθρὸν ἡμαρ, ἐχθρὸν εἰσορῶ φάος.

355 ῥίψω, μεθήσω σῶμ'. ἀπαλλαχθήσομαι

βίου θανοῦσα. χαίρετ' οὐκ ἔτ' εἴμ' ἐγώ.

οἱ σώφρονες γὰρ οὐχ ἐκόντες, ἀλλ' ὁμῶς

κακῶν ἐρῶσι. Κύπρις οὐκ ἄρ' ἦν θεός,

ἀλλ' εἴ τι μείζον ἄλλο γίγνεται θεοῦ,

360 ἢ τήνδε καμὲ καὶ δόμους ἀπώλεσεν.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

Ἄϊες ὦ, ἐκλυες ὦ (στροφή.)

ἀνήκουστα τὰς

τυράννου πάθεα μέλεα θροομένας.

ὀλοίμαν ἐγῶγε, πρὶν σὰν φίλαν

365 κατανύσαι φρένα. ἰὼ μοι, φεῦ φεῦ!

ὦ τάλαινα τῶνδ' ἀλγέων!

ὦ πόνοι τρέφοντες βροτούς!

ὄλωλας, ἐξέφηνας ἐς φάος κακά.

τίς σε παναμέριος ὄδε χρόνος μένει;

370 τελευτάσεται τι καινὸν δόμοις.

ἄσημα δ' οὐκ ἔτ' ἐστίν, οἳ φθίνει τύχα

364. δ. πρὶν σ' ἂν φ. καταλῦσαι φρένα M. Br. — 369. τίς σ' ὦ πην. ὄδε πόνος μίμνει Br. — 370. τελευτήσεται M. Br.

Κύπριδος, ὧ τάλαινα παῖ Κρησία.

Φ Λ Ι Δ Ρ Α.

Τροιζήνιαι γυναῖκες, αἱ τόδ' ἔσχατον οἰκεῖτε χώρας Πελοπίας πρηνόπιον,

375 ἤδη ποτ' ἄλλως νυκτὸς ἐν μακρῷ χρόνῳ
θνητῶν ἐφρόντισ' ἢ διέφθαρται βίος.
καί μοι δοκοῦσιν οὐ κατὰ γνώμης φύσιν
πράσσειν κάκιον· ἔστι γὰρ τό γ' εὖ φρονεῖν
πολλοῖσιν, ἀλλὰ τῆδ' ἀθρητέον τόδε·

380 τὰ χρῆστ' ἐπιστάμεσθα καὶ γιγνώσκομεν,
οὐκ ἐκπονοῦμεν δ', οἱ μὲν ἀργίας ὑπο,
οἱ δ' ἡδονὴν προθέντες ἀντὶ τοῦ καλοῦ
ἄλλην τιν'. εἰσὶ δ' ἡδοναὶ πολλαὶ βίου,
μακραὶ τε λέσχαι καὶ σχολή, τερπνὸν κακόν,

385 αἰδώς τε. δισσαὶ δ' εἰσὶν· ἡ μὲν οὐ κακῆ,
ἡ δ' ἄχθος οἴκων. εἰ δ' ὁ καιρὸς ἦν σαφής,
οὐκ ἂν δὴ ἦσθην ταῦτ' ἔχοντες γράμματα.
ταῦτ' οὖν ἐπειδὴ τυγχάνω προγνοῦσ' ἐγὼ,
οὐκ ἔσθ' ὁποῖω φαρμάκῳ διαφθερεῖν

390 ἔμελλον, ὥστε τοῦμπαλιν πεσεῖν φρενῶν.
λέξω δὲ καὶ σοὶ τῆς ἐμῆς γνώμης ὁδόν·
ἐπεὶ μ' ἔρωσ ἔτρωσεν, ἐσκόπουν, ὅπως
κάλλιστ' ἐνέγκαιμ' αὐτόν. ἠρξάμην μὲν οὖν
ἐκ τοῦδε σιγᾶν τήνδε καὶ κρύπτειν νόσον.

395 γλώσση γὰρ οὐδὲν πιστόν, ἢ θυραῖα μὲν
φρονήματ' ἀνδρῶν νουθετεῖν ἐπίσταται,
αὐτὴ δ' ὑφ' αὐτῆς πλεῖστα κέκτηται κακά.
τὸ δεύτερον δὲ, τὴν ἄνοιαν εὖ φέρειν
τῷ σωφρονεῖν νικῶσα προύνοησάμην.

400 τρίτον δ', ἐπειδὴ τοισίδ' οὐκ ἐξήνυτον
Κύπριν κρατῆσαι, κατθανεῖν ἔδοξέ μοι

387. ταῦτ' M. — 400. τοῖσιν M.

κράτιστον· οὐδεις ἀντερεῖ βουλευμάσιν.
 ἐμοὶ γὰρ εἴη μήτε λανθάνειν καλὰ,
 μήτ' αἰσχρὰ δρώση μάρτυρας πολλοὺς ἔχειν.

405 τὸ δ' ἔργον ἤδη τὴν νόσον τε δυσκλεᾶ,
 γυνή τε πρὸς τοῖσδ' οὔσ' ἐγίγνωσκον καλῶς,
 μίσσημα πᾶσιν· ὡς ὄλοιτο παγκακῶς,
 ἥτις πρὸς ἄνδρας ἤρξατ' αἰσχύνειν λέχη
 πρώτη θυραίους! ἐκ δὲ γενναίων δόμων

410 τόδ' ἤρξε θηλείαισι γίγνεσθαι κακόν.
 ὅταν γὰρ αἰσχρὰ τοῖσιν ἐσθλοῖσιν δοκῆ,
 ἢ κάρτα δόξει τοῖς κακοῖς εἶναι καλὰ.
 μισῶ δὲ καὶ τὰς σώφρονας μὲν ἐν λόγοις,
 λάθρα δὲ τόλμας οὐ καλὰς κεκτημένας.

415 αἶ πῶς ποτ', ὦ δέσποινα ποντία Κύπρι,
 βλέπουσιν ἐς πρόσωπα τῶν ξυνευετῶν;
 οὐδὲ σκότον φρίσσουσι τὸν ξυνεργάτην
 τέρεμνά τ' οἰκῶν, μή ποτε φθογγὴν ἀφῆ;
 ἡμᾶς γὰρ αὐτὸ τοῦτ' ἀποκτείνει, φίλαι,

420 ὡς μή ποτ' ἄνδρα τὸν ἐμὸν αἰσχύνας' ἀλῶ,
 μή παῖδας, οὓς ἔτικτον· ἀλλ' ἐλεύθεροι,
 παρρησία θάλλοντες, οἰκοῖεν πόλιν
 κλεινῶν Ἀθηνῶν, μητρὸς οὔνεκ' εὐκλεεῖς.
 δουλοῖ γὰρ ἄνδρα, κὰν θρασύσπλαγχνός τις ᾖ,

425 ὅταν ξυνειδῆ μητρὸς ἢ πατρὸς κακά.
 μόνον δὲ τοῦτο φάσ' ἀμιλλᾶσθαι βίῳ,
 γνώμην δικαίαν καγαθὴν, ὅτω παρῆ.
 κακοὺς δὲ θνητῶν ἐξέφην', ὅταν τύχη,
 προθεῖς κάτοπτρον, ὥστε παρθένῳ νέᾳ,

430 χρόνος, παρ' οἷς μή ποτ' ὀφθειῖν ἐγώ!

Χ Ο Ρ Ο Σ.

φεῦ, φεῦ. τὸ σῶφρον ὡς ἀπανταχῆ καλόν,

407. ὡστ' Βγ. — 426. μ. δὲ φασὶ τοῦθ' Βγ. — 431. ἀπαντα-

καὶ δόξαν ἐσθλήν ἐν βροτοῖς καρπίζεται!

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

δέσποιν', ἐμοί τοι ξυμφορὰ μὲν ἀρτίως
ἢ σὴ παρέσχε δεινὸν ἐξαίφνης φόβον.

435 νῦν δ' ἐννοοῦμαι φαῦλος οὔσα. κὰν βροτοῖς
αἱ δευτέραί πῶς φροντίδες σοφώτεραι.

οὐ γὰρ περισσὸν οὐδὲν, οὐδ' ἔξω λόγου
πέπονθας ὄργαι δ' ἔς σ' ἀπέσκηψαν θεᾶς.

ἔρᾳς τί τοῦτο θαῦμα; σὺν πολλοῖς βροτῶν.

440 κἄπειτ' ἔρωτος οὔνεκα ψυχὴν ὀλεῖς;

οὐκ ἄρά γ' οὐ δεῖ τοῖς ἐρώσι τῶν πέλας,
ὅσοι τε μέλλουσ', εἰ θαγεῖν αὐτοὺς χρεῶν.

Κύπρις γὰρ οὐ φορητὸν, ἦν πολλὴ ῥυτὴ
ἢ τὸν μὲν εἰκονθ' ἠσυχῆ μετέρχεται,

445 ὃν δ' αὖ περισσὸν καὶ φρονοῦνθ' εὖρη μέγα,
τοῦτον λαβοῦσα, πῶς δοκεῖς, καθύβρισεν.

φοιτᾷ δ' ἀν' αἰθέρ', ἔστι δ' ἐν θαλασσίῳ
κλύδωνι Κύπρις, πάντα δ' ἐκ ταύτης ἔφυ.

ἢ δ' ἐστὶν ἡ σπείρουσα καὶ διδοῦσ' ἔρον,
οὔ πάντες ἐσμέν οἱ κατὰ χθόν' ἔκγονοι.

450 ὅσοι μὲν οὖν γραφάς τε τῶν παλαιτέρων
ἔχουσιν, αὐτοῖ τ' εἰσὶν ἐν μούσαις ἀεὶ,

ἴσασι μὲν, Ζεὺς ὡς ποτ' ἠράσθη γάμων
Σεμέλης, ἴσασι δ', ὡς ἀνῆρπασέν ποτε

455 ἢ καλλιφεγγῆς Κέφαλον ἐς θεοὺς Ἔως
ἔρωτος οὔνεκ' ἀλλ' ὅμως ἐν οὐρανῶ

ναίουσι, κοῦ φεύγουσιν ἐκποδῶν θεοὺς,
στέργουσι δ', οἶμαι, ξυμφορᾷ νικώμενοι.

σὺ δ' οὐκ ἀνέξει; χρῆν σ' ἐπὶ ῥητοῖς ἄρα
460 πατέρα φυτεύειν, ἢ πὶ δεσπότηαις θεοῖς

ἄλλοισιν, εἰ μὴ τοῦςδε γε στέρξεις νόμους.

πόσους δοκεῖς δὴ κάρτ' ἔχοντας εὖ φρενῶν,
 νοσοῦνθ' ὀρῶντας λέκτρα, μὴ δοκεῖν ὀρᾶν;
 πόσους δὲ παισὶ πατέρας ἡμαρτηκόσι

465 ζυνεκχομίζειν Κύπριν; ἐν σοφοῖσι γὰρ
 τὰδ' ἐστὶ θνητῶν, λανθάνειν τὰ μὴ καλά.
 οὐδ' ἐκπονεῖν τοι χρῆν βίον λίαν βροτούς.
 οὐδὲ στέγην γὰρ, ἧ κατηρεφεῖς δόμοι,
 καλῶς ἀκριβώσειαν· ἐς δὲ τὴν τύχην

470 πεσοῦς, ὅσῃν σὺ, πῶς ἂν ἐκνεῦσαι δοκεῖς;
 ἀλλ' εἰ τὰ πλείω χρηστὰ τῶν κακῶν ἔχεις,
 ἄνθρωπος οὔσα κάρτα γ' εὖ πράξειαι ἄν.
 ἀλλ', ὦ φίλη παῖ, λήγε μὲν κακῶν φρενῶν,
 λήξον δ' ὑβρίζουσ'. οὐ γὰρ ἄλλο πλὴν ὕβρις

475 τὰδ' ἐστὶ, κρείσσω δαιμόνων εἶναι θέλειν
 τόλμα δ' ἐρῶσα· θεὸς ἐβουλήθη τάδε.
 νοσοῦσα δ' εὖ πως τὴν νόσον καταστρέφου.
 εἰσὶν δ' ἐπῶδαι καὶ λόγοι θελκτῆριοι,
 φανήσεται τι τῆςδε φάρμακον νόσου.

480 ἦ τὰρ ἂν ὀφέ γ' ἄνδρες ἐξεύροιεν ἄν,
 εἰ μὴ γυναῖκες μηχανὰς εὐρήσομεν.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

Φαίδρα, λέγει μὲν ἦδε χρησιμώτερα
 πρὸς τὴν παροῦσαν ζυμφορὰν, αἰνῶ δὲ σέ.
 ὁ δ' αἶνος οὗτος δυσχερέστερος λόγων

485 τῶν τῆςδε καὶ σοὶ μᾶλλον ἀλγίων κλύειν.

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

τοῦτ' ἐσθ', ὃ θνητῶν εὖ πόλεις οἰκουμένας
 δόμους τ' ἀπόλλυσ', οἱ καλοὶ λίαν λόγοι.
 οὐ γάρ τι τοῖσιν ὡς τερπνὰ δεῖ λέγειν,
 ἀλλ' ἐξ ὅτου τις εὐκλεῆς γενήσεται.

467. χρῆ M. — 468. ἧς κ. M. — 469. κανὼν ἀκριβώσαι' ἄν. —

470. δοκεῖ Br. — 471. ἔχοις Br. — 474. λήξόν θ' M. — 480.

ἦ τ' ἄρά γ' ὁ. M. — 483. δέ σε.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

- 490 τί σεμνομυθεῖς; οὐ λόγων εὐσχημόνων
 δεῖ σ', ἀλλὰ τάνδρος. ὡς τάχος δίσπτεον,
 τὸν εὐθὺν ἐξειπόντας ἀμφὶ σοῦ λόγον.
 εἰ μὲν γὰρ ἦν σοι μὴ 'πί συμφοραῖς βίος
 τοιαῖςδε, σώφρων δ' οὔσ' ἐτύγχανες γυνή,
 495 οὐκ ἄν ποτ' εὐνῆς οὔνεχ' ἠδονῆς τε σῆς
 προσῆγον ἄν σε δεῦρο· νῦν δ' ἀγὼν μέγας
 σῶσαι βίον σὸν, κοῦκ ἐπίφθονον τόδε.

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

ὦ δεινὰ λέξασ', οὐχὶ συγκλήσεις στόμα,
 καὶ μὴ μεθήσεις αὐθις αἰσχίστους λόγους;

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

- 500 αἰσχρ', ἀλλ' ἀμείνω τῶν καλῶν τάδ' ἔστι σοι.
 κρεῖσσον δὲ τοῦργον, εἵπερ ἐκσώσει γέ σε,
 ἢ τοῦνομ', ὧ σὺ κατθανεῖ γαυρουμένη.

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

καὶ μὴ γε πρὸς θεῶν (εὖ λέγεις γὰρ, αἰσχροῖα δὲ)
 πέρα προβῆς τῶνδ'· ὡς ὑπείργασμαι μὲν εὖ

- 505 ψυχὴν ἔρωτι, τᾶσχροῖα δ' ἦν λέγης καλῶς,
 ἐς τοῦθ', ὃ φεύγω νῦν, ἀναλωθήσομαι.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

εἴ τοι δοκεῖ σοι, χρῆν μὲν οὐ σ' ἀμαρτάνειν·
 εἰ δ' οὔν, πιθοῦ μοι· δευτέρα γὰρ ἡ χάρις.
 ἔστιν κατ' οἴκουσ φίλτρα μοι θελκτῆρια

- 510 ἔρωτος· ἦλθε δ' ἄρτι μοι γνώμης ἔσω·
 ἅ σ' οὔτ' ἐπ' αἰσχροῖς, οὔτ' ἐπὶ βλάβῃ φρενῶν
 παύσει νόσου τῆσδ', ἦν σὺ μὴ γένησ κακῆ.
 δεῖ δ' ἐξ ἐκείνου δή τι τοῦ ποθουμένου
 σημεῖον, ἢ λόγον τιν', ἢ πέπλων ἄπο

491. δίζητέον Βγ. — 496. προσῆγον Βγ. 501. ἐκσώσει σε Μ. —
 514. πλόκον Βγ.

515 λαβεῖν, ξυνάψαι τ' ἐκ δυοῖν μίαν χάριν.

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

πότερα δὲ χριστόν, ἢ ποτόν, τὸ φάρμακον;

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

οὐκ οἶδ' ὄνασθαι, μὴ μαθεῖν, βούλου, τέκνον.

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

δέδοιχ', ὅπως μοι μὴ λίαν φανῆς σοφή.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

πάντ' ἂν φοβηθεῖς ἴσθι· δειμαίνεις δὲ τί;

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

520 μή μοι τι Θεσέως τῶνδε μηνύσης τόκῳ.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

ἔασον, ὦ παῖ· ταῦτ' ἐγὼ θήσω καλῶς.

μόνον σύ μοι, δέσποινα ποντία Κύπρι,

ξυνεργὸς εἴης. τᾶλλα δ', οἷ' ἐγὼ φρονῶ,

τοῖς ἔνδον ἡμῖν ἀρχέσει λέξαι φίλοις.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

525 Ἔρωσ, Ἔρωσ, ὃ κατ' ὀμμάτων (στροφὴ ἀ.)

στάξεις πόθον, εἰσάγων γλυκεῖαν

ψυχαῖς χάριν, οἷς ἐπιστρατεύση,

μὴ μοί ποτε σὺν κακῷ φανείης,

μηδ' ἄρρυθμος ἔλθοις.

530 οὔτε γὰρ πυρὸς οὔτ'

ἄστρον ὑπέρτερον βέλος,

οἶον τὸ πᾶς Ἀφροδίτας

ἴησιν ἐκ χερῶν

Ἔρωσ, ὃ Διὸς παῖς.

535 ἄλλως, ἄλλως παρά τ' Ἀλφεῶ, (ἀντιστρ. ἀ.)

Φοίβου τ' ἐπὶ Πυθίοις τεράμνοις,

βούταν φόνον Ἑλλάς αἰ' ἀέξει·

Ἔρωτα δὲ, τὸν τύραννον ἀνδρῶν,

527. ψυχα — οὗς M. 537. Ἑλλάς ἀέξει δὴ M. Ἐ. ἄρ' ἀέξει.

540 τὸν τὰς Ἀφροδίτας
 φιλτάτων θαλάμων
 κληδοῦχον, οὐ σεβίζομεν,
 πέρθοντα καὶ διὰ πάσας
 ἰόντα συμφορᾶς
 θνατοῖς, ὅταν ἔλθῃ.

545 τὰν μὲν Οἰχαλία
 πᾶλλον, ἄζυγα λέκτρων,
 ἄνδρον τὸ πρὶν καὶ
 ἄνυμφον, οἴκων
 ζεύξασ' ἄπ' εἰρεσία δρομάδα

550 τὰν ἄϊδος ὥστε Βάκχαν,
 σὺν αἵματι, σὺν καπνῷ
 φονίοις θ' ὕμεναίοισιν

Ἀλκμήνας τόκῳ Κύπρις ἐξέδωκεν·

555 ὦ τλάμων ὕμεναίων.
 ὦ Θήβας ἱερὸν
 τεῖχος, ὦ στόμα Δίρκας,
 συνείποιτ' ἄν, οἶον
 ἂ Κύπρις ἔρπει.

560 βροντᾶ γὰρ ἀμφιπύρῳ τοκάδα
 τὰν Διογόνοιο Βάκχου
 νυμφευσασμένην πότμῳ
 φονίῳ τε κατεύνασε.
 δεινὰ γὰρ τὰ πάντ' ἐπιπνεῖ, μέλισσα δ'
 οἷα τις πεπόταται.

Φ Α Ι Δ Ρ Α .
 565 σιγήσατ', ὦ γυναῖκες· ἐξειργάσμεθα.

Χ Ο Ρ Ο Σ .

τί δ' ἐστὶ, Φαίδρα, δεινὸν ἐν δόμοισι σοῖς ;

549. ζ. ἀπειρεσίαν δρ. Μ. ζ. ἀπο τρομερὰν δρ. Βr.—550. τὰν
 γαῖδ' ὅπως τε β. Μ. τιν' ἄ. Βr.—552. ὕμεναίοις Μ. — 554.
 τλάμων Μ. — 562. φονίῳ κατεύν. Μ. φ. κατεκόμασε Βr.

Φ Α Ι Δ Ρ Α. ἐπίσχετ' αὐδὴν τῶν ἔσωθεν ἐκμάθω.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

σιγῶ· τὸ μέντοι φροῖμιον κακὸν τόδε.

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

ιώ μοι, αἰ αἰ!

570 ὦ δυστάλαινα τῶν ἐμῶν παθημάτων!

Χ Ο Ρ Ο Σ.

τίνα θραεῖς αὐδάν; τίνα βοᾷς λόγόν; (στροφή α.)

ἔνεπε, τίς φοβεῖ σε φήμα, γύναι,

φρένας ἐπίσσυτος;

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

ἀπωλόμεσθα. ταῖς δ' ἐπιστᾶσαι πύλαις

575 ἀκούσασθ', οἷος κέλαδος ἐν δόμοις πιτνεῖ.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

σύ παρὰ κληῖθρα· σοὶ μέλει πομπίμα (στροφή β')

φάτις δωμαίων.

ἔνεπε δ', ἔνεπέ μοι, τί ποτ' ἔβα κακόν;

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

ὁ τῆς φιλίππου παῖς Ἀμαζόνος βοᾷ

580 Ἴππόλυτος, αὐδῶν δεινὰ πρὸς πολὺν κακά.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

ιαχὰν μὲν κλύω, σαφές δ' οὐκ ἔχω (ἀντιστροφή β')

γεγωνεῖν, ὅπα.

διὰ πύλας ἔμολεν, ἔμολέ σοι βοά.

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

καὶ μὴν σαφῶς γε τὴν κακῶν προμνήστριαν,

585 τὴν δεσπότου προδοῦσαν ἐξαυδᾶ λέχος.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

ᾧ μοι ἐγὼ κακῶν! προδέδοσαι, φίλα. (ἀντιστροφή α.)

569 αἰ quater. — 573. ἐπίσχυτος Br. — 581. σαφῆ δ' Br. —

582. γεγωνεῖν ὅπα M. γεγωνόν τ' ὅπα Br.

τί σοι μήσομαι; τὰ κρύπτ' ἄρα πέφη-
νε, διὰ δ' ὄλλυσαι —

Φ Α Ι Δ Ρ Α .

αἰ· αἰ, εἴ εἴ!

Χ Ο Ρ Ο Σ .

590

πρόδοτος ἐκ φίλων.

Φ Α Ι Δ Ρ Α .

ἀπώλεσέν μ', εἰπούσα συμφορὰς ἐμάς,
φίλωσ, καλῶσ δ' οὐ τήνδ' ἰωμένη νόσον.

Χ Ο Ρ Ο Σ .

πῶσ οὔν; τί δράσεις, ὦ παθοῦσ' ἀμήχανα;

Φ Α Ι Δ Ρ Α .

595

οὐκ οἶδα, πλὴν ἓν, καθθανεῖν ὅσον τάχος,

τῶν νῦν παρόντων πημάτων ἄκος μόνον.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ .

ὦ γαῖα μήτηρ ἡλίου τ' ἀναπτυχαί,

οἶων λόγων ἄρρητον εἰσήκουσ' ὅπα!

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ .

σίγησον, ὦ παῖ, πρίν τιν' αἰσθέσθαι βοῆς.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ .

οὐκ ἔστ', ἀκούσας δεῖν' ὅπως σιγήσομαι.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ .

600

ναί πρὸσ σέ τῆσ σῆσ δεξιᾶσ εὐωλένου.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ .

οὐ μῆ προσοίσεις χεῖρα, μηδ' ἄψει πέπλων.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ .

ὦ πρὸσ σέ γονάτων, μήδαμῶσ μ' ἐξεργάση.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ .

τί δ', εἶπερ, ὡσ φῆσ, μηδέν εἶρηκασ κακόν;

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ .

ὁ μῦθος, ὦ παῖ, κοινὸσ οὐδαμῶσ ὄδε.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

603 τά τοι κάλ' ἐν πολλοῖσι κάλλιον λέγειν.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

ὦ τέκνον, ὄρκους μηδαμῶς ἀτιμάσης.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

ἡ γλῶσσ' ὁμώμοχ', ἡ δὲ φρήν ἀνώμοτος.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

ὦ παῖ, τί δράσεις; σούς φίλους διεργάσει;

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

ἀπέπτυσ'· οὐδείς ἄδικος ἔστι μοι φίλος.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ.

610 σύγγνωθ'· ἀμαρτεῖν εἰκὸς ἀνθρώπους, τέκνον.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

ὦ Ζεῦ, τί δὴ, κίβδηλον ἀνθρώποις κακόν,

γυναῖκας ἐς φῶς ἡλίου κατώκισας;

εἰ γὰρ βρότειον ἤθελες σπεῖραι γένος,

οὐκ ἐκ γυναικῶν χρῆν παρασχέςσθαι τόδε.

615 ἀλλ' ἀντιθέντας σοῖσιν ἐν ναοῖς βροτούς

ἢ χρυσόν, ἢ σίδηρον, ἢ χαλκοῦ βάρους,

παίδων πρίασθαι σπέρμα, τοῦ τιμήματος

τῆς ἀξίας ἕκαστον· ἐν δὲ δώμασιν

ναεῖν ἐλευθέροισι θηλειῶν ἄτερ.

620 νῦν δ' ἐς δόμους μὲν πρῶτον ἄξεσθαι κακόν

μέλλοντες, ὄλβον δωματίων ἐκτίνομεν.

τούτω δὲ δῆλον, ὡς γυνὴ κακὸν μέγα

προσθεῖς γὰρ ὁ σπείρας τε κἀκθρέψας πατῆρ

φερνάς ἀπόκισ', ὡς ἀπαλλαχθῆ κακοῦ.

625 ὁ δ' αὖ λαβὼν ἀτηρὸν ἐς δόμους φυτὸν

γέγηθε, κόσμον προσθεῖς ἀγάλματι

καλὸν κακίστω, καὶ πέπλοισιν ἐκπονεῖ,

δύστηνος, ὄλβον δωματίων ὑπεξελών.

- ἔχει δ' ἀνάγκη· ὥστε κηδεύσας καλοῖς
630 γαμβροῖσι χαίρων σώζεται πικρὸν λέχος·
 ἢ χρηστὰ λέκτρα, πενθεροὺς δ' ἀνωφελεῖς
 λαβῶν πιέζει τὰ γαθῶ τὸ δυστυχές.
 ῥᾶστον δ', ὅτω τὸ μηδέν, ἀλλ' ἀνωφελῆς
 εὐηθία κατ' οἶκον ἰδρυται γυνή.
- 935** σοφὴν δὲ μισῶ· μὴ γὰρ ἔν γ' ἐμοῖς δόμοις
 εἶη φρονοῦσα πλείον, ἢ γυναῖκα χρή.
 τὸ γὰρ κακοῦργον μᾶλλον ἐντίκτει Κύπρις
 ἐν ταῖς σοφαῖσιν· ἢ δ' ἀμήχανος γυνή
 γνώμη βραχεία μωρίαν ἀφηρέθη.
- 640** χρῆν δ' ἐς γυναῖκας πρόσπολον μὲν οὐ περᾶν,
 ἀφθογγα δ' αὐταῖς συγκατοικίζειν δάκη
 θηρῶν, ἴν' εἶχον μῆτε προςφωνεῖν τινα,
 μῆτ' ἐξ ἐκείνων φθέγμα δέξασθαι πάλιν.
 νῦν δ' αἰ μὲν ἔνδον δρῶσιν αἰ κακαὶ κακά
645 βουλεύματ', ἐξω δ' ἐκφέρουσι πρόσπολοι.
 ὡς καὶ σύ γ' ἡμῖν πατρός, ὦ κακὸν κᾶρα,
 λέκτρων ἀθίκτων ἦλθες ἐς συναλλαγᾶς·
 ἃ γὼ ῥυτοῖς νασμοῖσιν ἐξομόρξομαι,
 ἐς ὧτα κλύζων. πῶς ἂν οὖν εἶην κακός,
650 ὃς οὐδ', ἀκούσας τοιάδ', ἀγνεύειν δοκῶ;
 εὖ δ' ἴσθι, τοῦμόν σ' εὐσεβὲς σώζει, γύναι.
 εἰ μὴ γὰρ ὄρκους θεῶν ἀφρακτος ἠρέθην,
 οὐκ ἂν ποτ' ἔσχον, μὴ οὐ τὰδ' ἐξειπεῖν πατρί.
 νῦν δ' ἐκ δόμων μὲν, ἔς τ' ἂν ἐκδημος χθονός
655 Θησεὺς, ἀπειμι, σῖγα δ' ἐξομεν στόμα.
 θεάσομαι δὲ σὺν πατρός μολῶν ποδί,
 πῶς νιν προσόψει καὶ σὺ καὶ δέσποινα σῆ·
 τῆς σῆς δὲ τόλμης εἶσομαι γεγευμένος.

637. πανοῦργον M. — 652. εὐρέθην M. — 653. μὴ τὰδ' M. —

654. ἐς τ' ἂν ἢ κδημος Bg.

- ὄλοισθε. μισῶν δ' οὐ ποτ' ἐμπλησθήσομαι ὁ μαχῶ
 660 γυναῖκας, οὐδ' εἰ φησί τις μ' αἰεὶ λέγειν· οὐδ' ἔτι
 αἰεὶ γὰρ οὖν πως εἰσι κάκειναι κακαί. ὅστις γὰρ
 ἢ νῦν τις αὐτάς σωφρονεῖν διδάξάτω, ἢ πάλαι
 ἢ καμ' εἴτω ταῖς δ' ἐπεμβαίνειν αἰεὶ.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

Τάλανες ὦ κακοτυχεῖς (ἀντιστροφή)

γυναικῶν πότμοι!

- 665 τίνα νῦν ἢ τέχνην ἔχομεν ἢ λόγον,
 σφαλεῖσαι κάθαμμα λύσειν λόγου;

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

εὐτύχομεν δίκας, ἰὼ γὰρ καὶ φῶς!

πᾶ ποτ' ἐξαλύξω τύχας;

πῶς δὲ πῆμα κρύψω, φίλοι;

- 670 τίς ἂν θεῶν ἀρωγὸς ἢ τίς ἂν βροτῶν
 πάρεδρος ἢ ζύνεργος ἀδίκων ἔργων
 φανείη; τὸ γὰρ παρ' ἡμῖν πάθος
 παρὸν δυσεκπέρατον ἔρχεται βίου.
 κακοτυχεστάτα γυναικῶν ἐγώ!

Χ Ο Ρ Ο Σ.

- 675 φεῦ, φεῦ. πέπρακται, κοῦ κατώρθωνται τέχνηαι,
 δέσποινα, τῆς σῆς προσπόλου, κακῶς δ' ἔχει.

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

ὦ παγκακίστη, καὶ διαφθορεῦ φίλων,
 οἶ' εἰργάσω με! Ζεὺς σ' ὁ γεννήτωρ ἐμός
 πρόρριζον ἐκτρίψειεν, οὐτάσας πυρί.

- 680 οὐκ εἶπον, οὐ σῆς προὔνοησάμην φρενός,
 σιγᾶν, ἐφ' οἷσι νῦν ἐγὼ κακύνομαι;
 σὺ δ' οὐκ ἀνέσχου· τοιγὰρ οὐκ ἔτ' εὐκλεσεῖς
 θανούμεθ'· ἀλλὰ δεῖ με δὴ καινῶν λόγων.

665. ἢ om Br. λόγους Br. — 675. κατώρθωται τέχνη Br. — 677.
 φίλων διαφθορεῦ M.

685 οὔτος γὰρ ὄργῃ συντεθηγμένος φρένας
 ἔρει καθ' ἡμῶν πατρὶ σὰς ἁμαρτίας,
 [ἔρει δὲ Πιτθεῖ τῷ γέροντι συμφορὰς,]
 πλήσει τε πᾶσαν γαῖαν αἰσχίστων λόγων.
 ὄλοιο καὶ σὺ χῶστις ἄκοντας φίλους
 πρόθυμός ἐστι μὴ καλῶς εὐεργετεῖν.

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ .

690 δέσποιν', ἔχεις μὲν τὰ μὰ μέμψασθαι κακά·
 τὸ γὰρ δάκνον σου τὴν διάγνωσιν κρατεῖ·
 ἔχω δὲ καγὼ πρὸς τὰδ', εἰ δέξει, λέγειν.
 ἔθρεψά σ', εὔνους τ' εἰμί· τῆς νόσου δέ σοι
 ζητοῦσα φάρμαχ' εὔρον οὐχ ἄβουλόμην.

695 εἰ δ' εὖ γ' ἔπραξα, κάρτ' ἂν ἐν σοφοῖσιν ἦν·
 πρὸς τὰς τύχας γὰρ τὰς φρένας κεκτήμεθα.

Φ Λ Ι Δ Ρ Α .

ἦ γὰρ δίκαια ταῦτα καζαρκοῦντά μοι,
 τρώσασαν ἡμᾶς εἴτα συγχωρεῖν λόγοις;

Τ Ρ Ο Φ Ο Σ .

700 μακρηγοροῦμεν· οὐκ ἐσωφρόνου ἐγώ·
 ἀλλ' ἔστι κακ τῶνδ' ὥστε σωθῆναι, τέκνον.

Φ Λ Ι Δ Ρ Α .

παῦσαι λέγουσα· καὶ τὰ πρὶν γὰρ οὐ καλῶς
 παρήνεσάς μοι καπεχείρησας κακά.
 ἀλλ' ἐκποδὼν ἄπελθε, καὶ σαυτῆς πέρι
 φρόντιζ'· ἐγὼ γὰρ τὰ μὰ θήσομαι καλῶς.

705 ὑμεῖς δὲ, παῖδες εὐγενεῖς Τροιζήνιαι,
 τοσόνδε μοι παράσχετ' ἐξαιτουμένην,
 σιγῇ καλύψαθ', ἄνθ' ἂν εἰσηκούσατε.

Χ Ο Ρ Ο Σ .

ὄμνυμι σεμνὴν Ἄρτεμιν, Διὸς κόρην,
 μηδὲν κακῶν σῶν ἐς φάος δεῖξειν ποτέ.

687. πλ. δὲ Βγ.—707. καλύπτειν Μ. Βγ.

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

- 710 καλῶς ἔλεξας. ἐν δὲ προτρέπους' ἐγὼ
 εὐρημα δὴ τι τῆσδε συμφορᾶς ἔχω,
 ὡστ' εὐκλεᾶ μὲν παισὶ προσθεῖναι βίον,
 αὐτὴ τ' ὄνασθαι πρὸς τὰ νῦν πεπτωκότα.
 οὐ γάρ ποτ' αἰσχυνῶ γε Κρησίους δόμους,
 715 οὐδ' ἐς πρόσωπον Θησέως ἀφίζομαι
 αἰσχροῖς ἐπ' ἔργοις οὐνεκα ψυχῆς μιᾶς.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

μέλλεις δὲ δὴ τι δρᾶν ἀνήκεστον κακόν;

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

θανεῖν ὅπως δὲ, τοῦτ' ἐγὼ βουλεύσομαι.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

εὐφημος ἴσθι.

Φ Α Ι Δ Ρ Α.

καὶ σύ γ' εὖ με νουθέτει.

- 720 ἐγὼ δὲ Κύπριν, ἥπερ ἐξόλλυσί με,
 ψυχῆς ἀπαλλαχθεῖσα τῆδ' ἐν ἡμέρᾳ
 τέρψω πικροῦ δ' ἔρωτος ἠσσηθήσομαι.
 ἀτὰρ κακόν γε χιὰτέρω γενήσομαι
 θανοῦσ', ἐν εἰδῆ, μὴ πλὶ τοῖς ἐμοῖς κακοῖς
 725 ὑψηλὸς εἶναι τῆς νόσου δὲ τῆσδέ μοι
 κοινῇ μετασχὼν σωφρονεῖν μαθήσεται.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

Ἥλιβάτοις ὑπὸ κευθμῶσι γενοίμαν, (στροφή α.)

ἵνα με πτεροῦσσαν ὄρνιν

θεὸς ἐν πταναῖς ἀγέλαισιν θείη.

- 730 ἀρθείην δ' ἐπὶ πόντιον

κῦμα τὰς Ἀδριηνᾶς

710. ἐλέξαθ' M. — 710 προτρέπους' Bg. — 711. δῆτα Bg. —

713. αὐτὴ δ' Bg. — 722. ἠττηθ. M. — 729. ποταναῖς Bg. —

ἀγέλαισι M.

ἄκτας Ἑριδανοῦ θ' ὕδωρ
 ἔνθα πορφύρεον σταλάσσουσ'
 εἰς οἶδμα πατρὸς τριτάλαινας
 κόραι Φαέθοντος οἴκτω δακρύων
 τὰς ἠλεκτροφαεῖς αὐγὰς.

735

Ἑσπερίδων δ' ἐπὶ μηλόσπορον ἄκταν (ἀντιστρ. α')

ἀνύσαιμι τᾶν ἀοιδᾶν,
 ἐν' ὁ ποντομέδων πορφυρέας λίμνας
 ναύταις οὐκ ἔθ' ὁδὸν νέμει,
 σεμνὰν τέρμονα κύρων
 οὐρανοῦ, τὸν Ἄπλος ἔχει,
 κρήναι τ' ἀμβροσίαι χέονται

740

Ζηνὸς μελάθρων παρὰ κοίτῃσι,

745

ἐν' ὀλβιόδωρος αὔξει ζαθέα
 χθὼν εὐδαιμανίαν θεοῖς.

ὦ λευκόπτερε Κρησία (στροφή β')

πορθμῖς, ἃ διὰ πόντιον
 κύμ' ἀλίπτυπον ἄλμας

750

ἐπόρευσας ἐμὰν ἀνασσαν ὀλβίων ἀπ' οἴκων,
 κακονυμφοτάταν ὄνασιν.

ἢ γὰρ ἀπ' ἀμφοτέρων,
 ἢ Κρησίας ἐκ γᾶς, δύσορμῖς
 ἔπτατο κλεινὰς Ἀθάνας

755

Μουνύχου δ' ἄκταῖσιν ἐκδή-

σαντο πλεκτὰς πεισμάτων ἀρ-

χὰς ἐπ' ἀπείρου τε γᾶς ἔβασαν
 ἀνθ' ὧν οὐχ ὀσίαν ἐρώ- (ἀντιστροφή β')

των δεινᾶ φρένας Ἀφροδί-
 τας νόσω κατεκλάσθη

760

χαλεπᾶ δ' ὑπέραντλος οὔσα συμφορᾶ, τεράμνων

733. σταλάσσουσιν M. Br. — 741. κυρῶν M. ναίων Br. —

745. ἐν' ἃ βιάδωρος Br. — 755. Μουνυχίου M. Br. —

ἀπὸ νυμφιδίων κρεμαστὸν ἄψεται ἀμφὶ βρόχον
 λευκᾶ καθαρούζουσα δείρα, εἰς
 765 δαίμονα στυγνὸν καταιδε-
 σθεῖσα, τάν τ' εὐδοξὸν ἀνθαι-
 ρουμένα φάμαν, ἀπαλλάσ-
 σουσά τ' ἀλγεινὸν φρενῶν ἔρωτα.

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ.

Ἰοῦ, ἰοῦ.

770 βοηδρομεῖτε πάντες οἱ πέλας δόμων.
 ἐν ἀγχόναις δέσποινα, Θησέως δάμαρ.

ΧΟΡΟΣ.

φεῦ, φεῦ. πέπρακται βασιλῆς οὐκ ἔτ' ἔστι δὴ
 γυνή, κρεμαστοῖς ἐν βρόχοις ἠρτημένη.

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ.

οὐ σπεύσεται; οὐκ οἶσει τις ἀμφιδέξιον
 775 σίδηρον, ᾧ τόδ' ἄμμα λύσομεν δέρης;

ΗΜΙΧΟΡΟΣ.

φίλοι, τί δρωμέν; ἢ δοκεῖ περᾶν δόμους,
 λῦσαί τ' ἄνασσαν ἐξ ἐπισπαστῶν βρόχων;

ΗΜΙΧΟΡΟΣ.

τί δ'; οὐ πάρεισι πρόςπολοι νεανίαί;
 τὸ πολλὰ πράσσειν οὐκ ἐν ἀσφαλεῖ βίῳ.

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ.

780 ὀρθώσατ' ἐκτείνοντες ἄθλιον νέκυν,
 πικρὸν τόδ' οἰκούρημα δεσπόταις ἑμοῖς.

ΧΟΡΟΣ.

ὄλωλεν ἡ δύστηνος, ὡς κλύω, γυνή.
 ἤδη γὰρ ὡς νεκρὸν νιν ἐκτείνουσι δὴ.

ΘΗΣΕΥΣ.

γυναῖκες, ἴστε, τίς ποτ' ἐν δόμοις βοή;

785 ἤχῳ βαρεῖα προσπόλων μ' ἀφίκετο.
οὐ γάρ τί μ' ὡς θεωρὸν ἀξιοῖ δόμος
πύλας ἀνοίξας εὐφρόνως προσεννέπειν.
μῶν Πιθθέως τι γῆρας εἴργασται νέον;

790 λυπηρὸς ἡμῖν τοῦδ' ἂν ἐκλίποι δόμους.

X O P O Σ .

οὐκ ἐς γέροντας ἦδε σοὶ τείνει τύχη,
Θησεῦ· νέοι θανόντες ἀλγυνοῦσί σε.

Θ Η Σ Ε Υ Σ .

οἳ μοι· τέκνων μοι μή τι συλάται βίος;

X O P O Σ .

ζῶσιν, θανούσης μητρὸς ὡς ἀλγιστά σοι.

Θ Η Σ Ε Υ Σ .

795 τί φῆς; ὄλωλεν ἄλογος; ἐκ τίνος τύχης;

X O P O Σ .

βρόχον κρεμαστὸν ἀγχόνης ἀνήψατο.

Θ Η Σ Ε Υ Σ .

λύπη παχνωθεῖς, ἢ 'πὸ συμφορᾶς τίνος;

X O P O Σ .

τοσοῦτον ἴσμεν ἄρτι γὰρ καὶ γὼ δόμους,
Θησεῦ, πάρειμι σῶν κακῶν πενθήτρια.

Θ Η Σ Ε Υ Σ .

800 αἰ, αἰ. τί δῆτα τοῖςδ' ἀνέστεμμαι κᾶρα
πλεκτοῖσι φύλλοις, δυστυχῆς θεωρὸς ὢν;
χαλᾶτε κλῆθρα, πρόσπολοι, πυλωμάτων,
ἐκλύσαθ' ἄρμους, ὡς ἴδω πικρὰν θέαν
γυναικὸς, ἢ με κατθανοῦσ' ἀπώλεσεν.

X O P O Σ .

805 ἰὼ ἰὼ τάλαινα μελέων κακῶν!

ἔπαθες, εἰργάσω

τοσοῦτον, ὥστε τούσδε συγγέαι δόμους,
αἶ, αἶ, τόλμας! ὦ βιαίως θανοῦσ'

810 ἀνοσίῳ τε συμφορᾷ, σᾶς χερὸς
πάλαισμα μελέας!

τίς ἄρα σάν, τάλαιν', ἀμαυροῖ ζωάν;

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

ᾧμοι ἐγὼ πόνων, ἦν ἔπαθον τάλας,

τὰ μάκιστ' ἐμῶν κακῶν! ὦ τύχα,

ὥς μοι βαρεῖα καὶ δόμοις ἐπεστάθης,

815 κηλὶς ἀφραστός ἐξ ἀλαστόρων τινός!

κατακονὰ μὲν οὖν ἀβίωτος βίου

κακῶν δ' ὁ τλάμων πέλαγος εἰσορῶ

τοσοῦτον, ὥστε μήποτ' ἐκνεῦσαι πάλιν,

μῆδ' ἐκπερᾶσαι κύμα τῆςδε συμφορᾶς.

820 τίνα λόγον τάλας, τίνα τύχαν σέθεν

βαρύποτμον, γύναι, προσαυδῶν τύχῳ;

ὄρνις γὰρ ὡς τις ἐκ χερῶν ἀφαντός εἶ,

πήδημ' ἐς ἄδου κραιπνὸν ὀρμήσασά μοι.

αἶ αἶ αἶ αἶ μέλεα, μέλεα τάδε πάθη!

825 πρόσωθεν δέ ποθεν ἀνακομίζομαι

τύχαν δαιμόνων ἀμπλακίαισι τῶν

πάροιθέν τινος.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

οὐ σοὶ τὰδ', ὦναξ, ἤλθε δὴ μόνῳ κακᾷ

πολλῶν μετ' ἄλλων δ' ὤλεσας κεδνὸν λέχος.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

830 τὸ κατὰ γᾶς θέλω, τὸ κατὰ γᾶς κνέφας

μετοικεῖν σκότῳ θανῶν ὁ τλάμων,

τῆς σῆς στερηθεὶς φιλτάτης ὀμιλίας

δαίμονα. — 811. ἄρα M. τάλαιναν. — 812. παθέων ὧν ἐπ. ὦ
τάλας, M. οἶ' ἔπαθον Br. — 813. τὰ μάκιστ' M. — 816. βίος
M. — 817. ὁ τάλας M. — 819. Post hunc v. sequitur ἐκ-
λύεθ' ἄρμους, ὡς ἴδω πικρὰν θέαν M. — 821. βαρύπ. τλη-
μον M. — 824. αἶ ter Br. — 831. σκότου Br.

ἀπώλεσας γὰρ μᾶλλον, ἢ κατέφθισο.

835

τίνος δὴ κλύω, πόθεν θανάσιμος
 τύχα σὰν ἔβα, γύναι, καρδίαν;
 εἶποι τις ἂν τὸ πραχθέν, ἢ μάτην ὄχλον
 στέγει τύραννον δῶμα προσπόλων ἐμῶν;
 ὦμοι μοι σέθεν.

840

μέλεος, οἷον εἶδαν ἄλγος δόμων,
 οὐ τλητόν, οὐδὲ ῥητόν! ἀλλ' ἀπωλόμην·
 ἔρημος οἶκος, καὶ τέκν' ὄρφανεύεται.
 ἔλιπες, ἔλιπες, ὦ φίλα γυναικῶν
 ἀρίστα θ', ὀπόσας ἐφορᾷ

845

φέγγος ἀελίου τε καὶ
 νυκτὸς ἀστερωπὸς σελάνα.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

[ἰὼ] τάλας, ὦ τάλας! ὅσον κακὸν ἔχει δόμος!

δάκρυσί μου βλέφαρα
 καταχυθέντα τέγγεται σὰ τύχα·
 τὸ δ' ἐπὶ τῷδε πῆμα φρίσσω πάλαι.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

850

ἔα, ἔα·

τί δὴ ποθ' ἤδε δέλτος ἐκ φίλης χερὸς
 ἠρτημένη θέλει τι σημῆναι νέον;
 ἀλλ' ἢ λέχους μοι καὶ τέκνων ἐπιστολάς
 ἔγραψεν ἢ δύστηνος ἐξαιτουμένη;

855

θάρσει, τάλαινα· λέκτρα γὰρ τὰ Θεσείως
 οὐκ ἔστι δῶμά θ' ἥτις εἴσεισιν γυνή.
 καὶ μὴν τύποι γε σφενδόνης χρυσηλάτου
 τῆς οὐκ ἔτ' οὔσης τῆςδε προσσαίνουσί με.
 φέρ', ἐξελίξας περιβολὰς σφραγισμάτων

860

ἴδω, τί λέξαι δέλτος ἤδε μοι θέλει.

835. τύχα, γύναι, σὰν ἔβα τάλαιναν καρδίαν M. τ. σὰν ἐπέ-
 βα, γύναι, καρδ. Br. — 838. ἰὼ μοί μοι σ. M. — 842.
 Praef. Χορός. — 844. τε om. Br. 846. ὦ τάλας, ὦ τάλ. Br.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

φεῦ φεῦ! τόδ' αὖ νεοχμόν ἐκδοχαῖς
ἐπιφέρει θεὸς κακόν. ἐμοὶ μὲν οὖν
ἀβίωτος βίου τύχα πρὸς τὸ κραν-
θὲν εἶη τυχεῖν.

865 ὀλομένους γὰρ, οὐκ ἔτ' ὄντας λέγω,
φεῦ φεῦ, τῶν ἐμῶν τυράννων δόμους.
ὦ δαίμον, εἶπὼς ἐστὶ, μὴ σφήλης δόμους,
αἰτουμένης δὲ κλυθί μου πρὸς γάρ τινος
οἰωνόν, ὥστε μάντις, εἰσορῶ κακοῦ.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

870 αἶμοι! τόδ' οἶον ἄλλο πρὸς κακῶ κακόν
οὐ τλητόν, οὐδὲ λεκτόν! ὦ τάλας ἐγώ!

Χ Ο Ρ Ο Σ.

τί χρῆμα, λέξον, εἴ τί μοι λόγου μέτα.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

875 βοᾶ βοᾶ δέλτος ἄλαστα. πᾶ φύγω
βᾶρος κακῶν; ἀπὸ γὰρ ὀλόμενος οἴχομαι
οἶ' οἶον εἶδον ἐν γραφαῖσιν μέλος
φθεγγόμενον τλάμων!

Χ Ο Ρ Ο Σ.

αἶ αἶ, κακῶν ἀρχηγὸν ἐκφαίνεις λόγον.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

τόδε μὲν οὐκ ἔτι στόματος ἐν πύλαις
καθέξω δυσεκπέρατον, ὀλοὸν κακόν. ὦ πόλις!

880 Ἴππόλυτος εὐνής τῆς ἐμῆς ἔτλη θιγεῖν
βία, τὸ σεμνὸν Ζηνὸς ὄμμ' ἀτιμάσας
ἀλλ', ὦ πάτερ Πόσειδον, ἅς ἐμοὶ ποτε
ἀρὰς ὑπέσχου τρεῖς, μιᾶ κατέργασαι
τούτων ἐμὸν παῖδ', ἡμέραν δὲ μὴ φύγοι

862. ἐπεισφέρει. κακῶν Br. — 867. σφάλης Br. — 869. κα-
κόν. Br. — 875. οἶον οἶον — γραφαῖς. — 879. ὀλοὸν bis.
πόλις bis.

885 τήνδ', εἶπερ ἡμῖν ὄπασας σαφεῖς ἀράς.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

ἄναξ, ἀπεύχου ταῦτα πρὸς θεῶν πάλιν·
γνώσει γὰρ αὖθις ἀμπλακῶν ἐμοὶ πιθοῦ.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

οὐκ ἔστι. καὶ πρὸς γ' ἐξελῶ σφε τῆσδε γῆς,
δυοῖν δὲ μοίραιν θατέρα πεπλήξεται.

890 ἢ γὰρ Ποσειδῶν αὐτὸν εἰς Ἄδου δόμους
θανόντα πέμψει, τὰς ἐμὰς ἀράς σέβων,
ἢ τῆσδε χώρας ἐκπεσῶν ἀλώμενος
ξένην ἐπ' αἶαν λυπρὸν ἀντλήσει βίον.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

καὶ μὴν ὄδ' αὐτὸς παῖς σὸς ἐς καιρὸν πάρα,

895 Ἴππόλυτος· ὀργῆς δ' ἐξάνεις κακῆς, ἄναξ
Θησεῦ, τὸ λῶστον σοῖσι βούλευσαι δόμοις.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

κραυγῆς ἀκούσας σῆς ἀφικόμεν, πάτερ,
σπουδῆ· τὸ μέντοι πρᾶγμ', ἐφ' ᾧτινι στένεις,
οὐκ οἶδα, βουλοίμην δ' ἂν ἐκ σέθεν κλύειν.

900 ἔα, τί χρῆμα; σὴν δάμαρθ' ὄρω, πάτερ,
νεκρὸν· μεγίστου θαύματος τόδ' ἄξιον·
ἦν ἀρτίως ἔλειπον, ἢ φάος τόδε
οὔπω χρόνον παλαιὸν εἰσεδέρκετο.

τί χρῆμα πάσχει; τῷ τρόπῳ διόλλυται;
905 πάτερ, πυθέσθαι βούλομαι σέθεν πάρα. —
σιγᾶς; σιωπῆς δ' οὐδὲν ἔργον ἐν κακοῖς·
ἢ γὰρ ποθοῦσα πάντα καρδία κλύειν
κἂν τοῖς κακοῖσι λίχνος οὔσ' ἀλίσκεται.

οὐ μὴν φίλους γε, κἄτι μᾶλλον ἢ φίλους,
910 κρύπτειν δίκαιον σὰς, πάτερ, δυσπραξίας.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

ὦ πόλλ' ἀμαρτάνοντες ἄνθρωποι μάτην,

τί δὴ τέχνας μὲν μυρίας διδάσκετε
καὶ πάντα μηχανᾶσθε κάξευρίσκετε;
ἐν δ' οὐκ ἐπίστασθ' οὐδ' ἐθηράσασθέ πω,

915 φρονεῖν διδάσκειν, οἷσιν οὐκ ἔνεστι νοῦς;

Ι Π Η Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

δεινὸν σοφιστὴν εἶπας, ὅστις εὖ φρονεῖν
τοὺς μὴ φρονούντας δυνατὸς ἔστ' ἀναγκάσαι.
ἀλλ' — οὐ γὰρ ἐν δέοντι λεπτοουργεῖς, πάτερ —
δέδοικα, μή σου γλώσσ' ὑπερβάλη κακοῖς.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

920 φεῦ, χρῆν βροτοῖσι τῶν φίλων τεκμήριον
σαφές τι κεῖσθαι καὶ διάγνωσιν φρενῶν,
ὅστις τ' ἀληθής ἐστιν, ὅς τε μὴ, φίλος·
δισσάς τε φωνὰς πάντας ἀνθρώπους ἔχειν,
τὴν μὲν δικαίαν, τὴν δ' ὅπως ἐτύγγανεν,

925 ὡς ἡ φρονοῦσα τᾶδ' ἰκ' ἐξηλέγγετο
πρὸς τῆς δικαίας, κοῦκ ἂν ἠπατώμεθα.

Ι Π Η Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

ἀλλ' ἤ τις ἐς σὸν οὔς με διαβαλὼν ἔχει
φίλων, νοσοῦμεν δ' οὐδὲν ὄντες αἰτιοί;
ἔκ τοι πέπληγμαι· σοὶ γὰρ ἐκπλήσσοσί με

930 λόγοι, παραλλάσσοντες ἔξεδροι φρενῶν.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

φεῦ τῆς βροτείας, ποῖ προβήσεται, φρενός;
τί τέρμα τόλμης καὶ θράσους γενήσεται;
εἰ γὰρ κατ' ἀνδρὸς βίοτον ἐξογκώσεται,
ὁ δ' ὕστερος τοῦ πρόσθεν εἰς ὑπερβολὴν

935 παναῦργος ἔσται, θεοῖσι προσβαλεῖν χθονί
ἄλλην δεήσει γαῖαν, ἢ χωρήσεται

τοὺς μὴ δικαίους καὶ κακοὺς πεφυκότας.
σκέψασθε δ' ἐς τόνδ', ὅστις ἐξ ἐμοῦ γεγώς
ἦσχυνε τὰ μὰ λέκτρα, κάξελέγγεται

940 πρὸς τῆς θανούσης ἐμφανῶς κάχιστος ὦν.

δείξον δ', ἐπειδὴ γ' ἐς μίασμ' ἐλήλυθας,
τὸ σὸν πρόσωπον δεῦρ' ἐναντίον πατρί;
σὺ δὴ θεοῖσιν, ὡς περισσὸς ὢν ἀνὴρ,
σύνει; σὺ σῶφρων καὶ κακῶν ἀκήρατος;

945 οὐκ ἂν πιθοίμην τοῖσι σοῖς κόμπους ἐγὼ,
θεοῖσι πρῶθεις ἀμαθίαν φρονεῖν κακῶς.
ἤδη νυν αὖχει καὶ δι' ἀψύχου βορᾶς
σίτοις καπήλευ', Ὀρφέα τ' ἀνακτ' ἔχων
βάχχευε, πολλῶν γραμμάτων τιμῶν καπνούς·

950 ἐπεὶ γ' ἐλήφθης. τοὺς δὲ τοιούτους ἐγὼ
φεύγειν προφρονῶ πᾶσι. θηρεύουσι γὰρ
σεμνοῖς λόγοισιν, αἰσχρὰ μηχανώμενοι.
τέθνηκεν ἦδε· τοῦτό σ' ἐκσώσειν δοκεῖς·
ἐν τῷδ' ἀλίσκει πλεῖστον, ὧ κακίστε σὺ.

955 ποῖοι γὰρ ὄρκοι κρείσσονες, τίνες λόγοι
τῆσδ' ἂν γένοιεντ' ἂν, ὥστε σ' αἰτίαν φυγεῖν;
μισεῖν σε φήσεις τήνδε καὶ τὸ δὴ νόθον
τοῖς γνησίοισι πολέμιον πεφυκέναι;
κακὴν ἄρ' αὐτὴν ἔμπορον βίου λέγεις,

960 εἰ δυσμενεία σῆ τὰ φίλτατ' ὄλεσεν.
ἀλλ' ὡς τὸ μῶρον ἀνδράσιν μὲν οὐκ ἔνι,
γυναίξει δ' ἐμπέφυκεν; οἶδ' ἐγὼ νέους
οὐδὲν γυναικῶν ὄντας ἀσφαλεστέρους,
ὅταν ταραξῆ Κυπρίσ ἠβῶσαν φρένα·

965 τὸ δ' ἄρσεν αὐτοὺς ὠφελεῖ προσκείμενον.
νῦν οὖν τί ταῦτα σοῖς ἀμιλλῶμαι λόγοις,
νεκροῦ παρόντος, μάρτυρος σαφειστάτου;
ἔξερός γε γαίης τῆσδ' ὅσον τάχος φυγᾶς,
καὶ μήτ' Ἀθήνας τὰς θεοδμήτους μόλης,

970 μήτ' εἰς ὄρους γῆς, ἧς ἐμὸν κρατεῖ δόρυ.
εἰ γὰρ παθῶν γε σοῦ τάδ' ἠσσηθήσομαι,
οὐ μαρτυρήσει μ' Ἴσθμιος Σίνις ποτὲ

κτανεῖν ἑαυτὸν, ἀλλὰ κομπάζειν μάτην,
οὐδ' αἱ θαλάσσης σύννομοι Σκειριωνίδες

975 φήσουσι πέτραι, τοῖς κακοῖς μ' εἶναι βαρύν.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

οὐκ οἶδ', ὅπως εἶποιμ' ἂν εὐτυχεῖν τινα
θνητῶν· τὰ γὰρ δὴ πρῶτ' ἀνέστραπται πάλιν.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

πάτερ, μένος μὲν ζύστασις τε σῶν φρενῶν
δεινὴ· τὸ μέντοι πρᾶγμ', ἔχον καλοὺς λόγους,

980 εἴ τις διαπύττειεν, οὐ καλὸν τόδε.

ἐγὼ δ' ἄκομψος, εἰς ὄχλον δοῦναι λόγον,
ἐς ἥλικας δὲ κώλίγους σοφώτερος.

ἔχει δὲ μοῖραν καὶ τόδ'· οἱ γὰρ ἐν σοφοῖς
φαῦλοι παρ' ὄχλῳ μουσικώτεροι λέγειν.

985 ὅμως δ' ἀνάγκη, συμφορᾶς ἀφιγμένης,

γλῶσσάν μ' ἀφείναι· πρῶτα δ' ἄρξομαι λέγειν,
ὅθεν μ' ὑπέηλθες πρῶτον ὡς διαφθερῶν,

κούχ' ἀντιλέξοντ'· εἰς ὁρᾶς φάος τόδε
καὶ γαῖαν; ἐν τοῖσδ' οὐκ ἔνεστ' ἀνὴρ ἐμοῦ,

990 οὐδ' ἦν σὺ μὴ φῆς, σωφρονέστερος γεγώς.

ἐπίσταμαι γὰρ πρῶτα μὲν θεοὺς σέβειν,
φίλοις τε χρῆσθαι, μὴ δίκειν πειρωμένους,

ἀλλ' οἷσιν αἰδῶς, μὴτ' ἐπαγγέλλειν κακὰ,
μὴτ' ἀνθυπουργεῖν αἰσχρὰ τοῖσι χρωμένοις·

995 οὐκ ἐγγελαστῆς τῶν ὀμιλούντων, πάτερ,

ἀλλ' αὐτὸς οὐ παροῦσι κάγγυς ὦν φίλοις.
ἐνός δ' ἄθικτος, ᾧ με νῦν ἐλεῖν δοκεῖς·

λέχους γὰρ ἐς τόδ' ἡμέρας ἀγνὸν δέμας.
οὐκ οἶδα πρᾶξιν τήνδε, πλὴν λόγῳ κλύων

1000 γραφῆ τε λεύσσω· οὐδὲ ταῦτα γὰρ σκοπεῖν

973. κτανεῖν γ' ἑαυτ. Βγ.—984. ἐγὼ γ' ἄκ. Βγ.—988. οὐκ ἀντ.

Βγ.—993. ἀπαγγέλλειν Μ.—996. αὐτὸς Μ.—999. κούχ

Μ.—1000. οὐδὲ τ. μὲν σκ. Βγ.

πρόθυμός εἰμι, παρθένον ψυχὴν ἔχων.
 καὶ δὴ τὸ σῶφρον τοῦμόν οὐ πείθει σ' ἴσως.
 δεῖ δὴ σε δεῖξαι, τῷ τρόπῳ διεσθάρην.
 πότερα τὸ τῆσδε σῶμ' ἐκαλλιστεύετο

1005 πασῶν γυναικῶν; ἢ σὸν οἰκήσειν δόμον,
 ἔγκληρον εὐνήν προςλαβὼν, ἐπήλπισα;
 μάταιος ἄρ' ἦν, οὐδαμοῦ μὲν οὖν φρενῶν.
 ἀλλ' ὡς τυραννεῖν ἠδύ; τοῖσι σώφροσιν
 ἥκιστα γ', εἰ μὴ τὰς φρένας διέφθορε

1010 θνητῶν ὅσοισιν ἀνδάνει μοναρχία.
 ἐγὼ δ' ἀγῶνας μὲν κρατεῖν Ἑλληνικούς
 πρῶτος θέλοιμ' ἄν· ἐν πόλει δὲ δεύτερος
 σὺν τοῖς ἀρίστοις εὐτυχεῖν ἀεὶ φίλοις.
 πράσσειν τε γὰρ πάρεστι· κίνδυνός τ' ἀπὼν

1015 κρείσσω δίδωσι τῆς τυραννίδος χάριν.
 ἐν οὐ λέλεσται τῶν ἐμῶν, τὰ δ' ἄλλ' ἔχεις·
 εἰ μὲν γὰρ ἦν μοι μάρτυς, οἴός εἰμ' ἐγὼ,
 καὶ τῆσδ' ὀρώσης φέγγος ἠγωνιζόμην,
 ἔργοις ἂν εἶδες τοὺς κακοὺς διεξιῶν.

1020 νῦν δ' Ὀρκιόν σοι Ζῆνα καὶ πέδον χθονός
 ὄμνυμι, τῶν σῶν μήποθ' ἄψασθαι γάμων,
 μηδ' ἂν θελῆσαι, μηδ' ἂν ἔννοϊαν λαβεῖν.
 ἢ τὰρ' ὀλοίμην ἀκλεῆς, ἀνώνυμος,
 ἄπολις, ἄοικος, φυγὰς ἀλητεῶν χθόνα,

1025 καὶ μήτε πόντος, μήτε γῆ δέξαιτό μου
 σάρκας θανόντος, εἰ κακὸς πέφυκ' ἀνὴρ.
 εἰ δ' ἦδε δειμαίνουσ' ἀπώλεσεν βίον,
 οὐκ οἶδ'· ἐμοὶ γὰρ οὐ θέμις λέγειν πέρα
 ἐσωφρόνησεν, οὐκ ἔχουσα σωφρονεῖν,

1030 ἡμεῖς δ' ἔχοντες, οὐ καλῶς ἐχρώμεθα.

1002. καὶ μὴ Βγ. — 1003. διεσθάρην Μ. — 1007. φρενῶν Μ.
 κούδαμοῦ Βγ. — 1014. πρ. γὰρ εὐ πάρεστι· κίνδ. δ' ἀπὼν

1023. ἢ· ἄρ' Μ. ἢ τ' ἄρ' Βγ. — 1028. οὐ πέρα θ. λ. Βγ.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

ἀρκοῦσαν εἶπας αἰτίας ἀποστροφῆν,
ὄρκους παρασχῶν, πίστιν οὐ σμιχρὰν, θεῶν.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

ἄρ' οὐκ ἐπωδός, οὐ γόης πέφυχ' ὄδε,
ὅς τήν ἐμήν πέποιθεν εὐοργησίᾳ

1035 ψυχὴν κρατήσῃν, τὸν τεκόντ' ἀτιμάσας;

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

καὶ σοῦ γε κάρτα ταῦτα θαυμάζω, πάτερ·
εἰ γὰρ σὺ μὲν παῖς ἦσθ', ἐγὼ δὲ σὸς πατήρ,
ἔκτεινά τοι σ' ἄν, κοῦ φυγαῖς ἐζημίουν,
εἵπερ γυναικὸς ἠξίους γ' ἐμήης θιγεῖν.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

1040 ὡς ἄξιον τόδ' εἶπας· οὐχ οὔτω θανεῖ,
ὡσπερ σὺ σαυτῷ τόνδε προὔθηκας νόμον·
ταχύς γὰρ ἄδης ῥᾶστος ἀνδρὶ δυστυχεῖ.
ἀλλ' ἐκ πατρώας φυγὰς ἀλητεύων χθονός
ξένην ἐπ' αἶαν λυπρὸν ἀντλήσεις βίον·

1045 μισθὸς γὰρ ἔστιν οὗτος ἀνδρὶ δυσθεεῖ.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

οἱ μοι, τί δράσεις; οὐδὲ μνηυτὴν χρόνον
δέξει καθ' ἡμῶν, ἀλλὰ μ' ἐξελάς χθονός;

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

πέραν γε πόντου θερμόνων τ' Ἀτλαντικῶν,
εἵπως δυναίμην, ὡς σὸν ἐχθαίρω κἀρα.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

1050 οὐδ' ὄρκον, οὐδὲ πίστιν, οὐδὲ μάντεων
φήμας ἐλέγξας ἄκριτον ἐκβαλεῖς με γῆς;

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

ἢ δέλτος ἦδε, κληρὸν οὐ δεδεγμένη,
κατηγορεῖ σου πιστά· τοὺς δ' ὑπὲρ κἀρα
φοιτῶντας ὄρνις πόλλ' ἐγὼ χαίρειν λέγω.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

1055 ὦ θεοί, τί δῆτα τοῦμὸν οὐ λύσω στόμα,
ὅστις γ' ὑφ' ὑμῶν, οὓς σέβω, διόλλυμαι;
οὐ δῆτα· πάντως οὐ πίθοιμ' ἄν, οὓς με δεῖ,
μάτην δ' ἄν ὄρκους συγχέαιμ', οὓς ὤμοσα.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

οἴ μοι· τὸ σεμνὸν ὥς μ' ἀποκτείνει τὸ σόν.
1060 οὐκ εἶ πατρώας ἐκτός ὡς τάχιστα γῆς;

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

ποῖ δῆθ' ὁ τλήμων τρέψομαι; τίνος ξένων
δόμους ἔρειμι, τῆδ' ἐπ' αἰτία φυγῶν;

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

ὅστις γυναικῶν λυμεῶνας ἤδεταί
ξένους κομίζων καὶ ξυνοικούρους κακῶν.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

1065 αἰ, αἰ· πρὸς ἦπαρ δακρῶν τ' ἐγγὺς τόδε,
εἰ δὴ κακός τε φαίνομαι δοκῶ τέ σοι.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

τότε στεναάζειν καὶ προγιγνώσκειν σ' ἐχρῆν,
ὅτ' ἐς πατρώαν ἄλοχον ὑβρίζειν ἔτλης.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

ὦ δώματ', εἴθε φθέγμα γηρύσαισθέ μοι
1070 καὶ μαρτυρήσαιτ', εἰ κακὸς πέφυκ' ἀνήρ.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

ἐς τοὺς ἀφώνους μάρτυρας φεύγεις; σαφῶς
τόδ' ἔργον οὐ λέγον· σε μὴνύει κακόν.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

φεῦ·

εἴθ' ἦν ἐμαυτὸν προσβλέπειν ἐναντίον
1075 στάνθ', ὡς ἐδάκρυσ', οἷα πάσχομεν κακά.

Θ Η Σ Ε Υ Σ. Π Ι

πολλῶ γε μᾶλλον σαυτὸν ἤσκησας σέβειν,
ἢ τοὺς τεκόντας ὅσια δρᾶν, δίκαιος ὢν.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

ὦ δυστάλαινα μήτηρ, ὦ πικραὶ γοναί!
μηδεὶς ποτ' εἶη τῶν ἐμῶν φίλων νόθος.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

1080 οὐχ ἔλξεν' αὐτὸν, δμῶες; οὐκ ἀκούετε
πάλαι ξενοῦσθαι τόνδε προϋννέποντά με;

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

κλάων τις αὐτῶν ἄρ' ἐμοῦ γε θίξεται.
σὺ δ' αὐτὸς, εἴ σοι θυμὸς, ἐξώθει χθονός.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

δράσω τὰδ', εἰ μὴ τοῖς ἐμοῖς πείσει λόγους·
1085 οὐ γάρ τις οἶκτος σῆς μ' ὑπέρχεται φυγῆς.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

ἄραρεν, ὡς ἔοικεν ὦ τάλας ἐγώ!
ὡς οἶδα μὲν ταῦτ', οἶδα δ' οὐχ, ὅπως φράσω.

ὦ φιλτάτη μοι δαιμόνων, Λητοῦς κόρη,
σύνθακε, συγκύναγε, φευξόμεσθα δὴ

1090 κλεινάς Ἀθήνας. ἀλλὰ χαιρέτω πόλις
καὶ γαῖ' Ἐρεχθέως ὧ πέδον Τροιζήνιον,

ὡς ἐγκαθησᾶν πόλλ' ἔχεις εὐδαίμονα,
χαῖρ' ὕστατον γάρ σ' εἰσορῶν προσφθέγγομαι.

ἴτ', ὦ νέοι μοι τῆσδε γῆς ὀμήλικες,
1095 προσείπαθ' ἡμᾶς καὶ προπέμψατε χθονός·

ὡς οὐ ποτ' ἄλλον ἄνδρα σωφρονέστερον
ὄψεσθε, κεί μὴ ταῦτ' ἐμῶ δοκεῖ πατρί.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

Ἦ μέγα μοι τὰ θεῶν μελεδήμαθ', ὅταν φρένας
ἔλθῃ, (στρ. α.)

λύπας παραιρεῖ·

1100 ξύνεσιν δέ τιν' ἐλπίδι κεύθων
 λείπομαι ἔν τε τύχαις θνατῶν καὶ ἐν ἔργμασι λεύσων·
 ἄλλα γὰρ ἄλλοθεν ἀμείβεται
 μετὰ δ' ἴσταται ἀνδράσιν αἰὼν
 πολυπλάνητος αἰεὶ.

1105 εἴθε μοι εὐξαμένα θεόθεν τάδε μοῖρα παρά-
 σχοι, (ἀντ. α.)
 τύχαν μετ' ὄλβου
 καὶ ἀκήρατον ἄλγεσι θυμόν·
 δόξα δὲ μήτ' ἀτρεκῆς, μήτ' αὖ παράσημος ἐνεΐη·
 ῥάδια δ' ἦθεα τὸν αὔριον

1110 μεταβαλλομένα χρόνον αἰεὶ
 βίον συνευτυχοίην.
 οὐκέτι γὰρ καθαρὰν φρέν' ἔχω, παρὰ δ' ἐλπίδα λεύσ-
 σω· (στρ. β')

1115 ἐπεὶ τὸν Ἑλλανίας
 φανερώτατον ἀστέρ' Ἀθήνας
 εἶδομεν, εἶδομεν ἐκ πατρὸς ὀργᾶς
 ἄλλαν ἐπ' αἴαν ἰέμενον.
 ὦ ψάμαθοι πολιήτιδος ἀκτᾶς
 δρυμός τ' ὄρειος, ὅθι κυνῶν
 ὠκυπόδων ἐπέβας μέτα θήρας ἐναίρων

1120 Δίκτυνναν ἀμφὶ σεμνάν.
 οὐκέτι συζυγίαν πώλων Ἐνετᾶν ἐπιβάση (ἀντ. β')
 τὸν ἀμφὶ Δίμνας τρόχον
 κατέχων ποδὶ γυμνάδας ἵππους.
 μοῦσα δ' αὔπνος ὑπ' ἀντυγι χορδᾶν

1125 λήξει πατρῶον ἀνά δόμον·
 ἀστέφανοι δὲ κόρας ἀνάπαυλαι
 Λατοῦς βαθεῖαν ἀνά χλόαν
 νυμφιδία δ' ἀπόλωλε * * * φυγᾶ σᾶ

1114. Ἀθήνας M. — 1119. ὠκυπ. ἐπέβα θεᾶς μέτα M. —
 1123. γυμνάδος ἵππου Bg. — 1128. νυμφιδία δ' ἀπόλωλε λέ-

λέκτρων ἄμιλλα κούραις.
1130 ἐγὼ δὲ σᾶ δυστυχία (ἐπωδός.)
 δάκρυσι διοίσω
 πόντον ἄποτμον· ὦ τάλαινα
 μάτερ, ἔτεκες ἀνόνατα· φεῦ,
 μανίῳ θεοῖσιν.

1135 ἰὼ ἰὼ συζυγίαι Χάριτες,
 τί τὸν τάλαν' ἐκ πατρώας γᾶς
 οὐδὲν ἄτας αἴτιον

πέμπετε τῶνδ' ἀπ' οἴκων;
 καὶ μὴν ὀπαδὸν Ἴππολύτου τόνδ' εἰσρωῶ
1140 σπουδῆ σκυθρωπὸν πρὸς δόμους ὀρμώμενον.

Α Γ Γ Ε Λ Ο Σ.

ποιῖ γῆς ἀνακτα τῆσδε Θεσέα μολῶν
 εὔρομ' ἄν, ὦ γυναῖκες; εἶπερ ἴστε, μοι
 σημήνατ' ἄρα τῶνδε δωμάτων ἔσω;

Χ Ο Ρ Ο Σ.

ὄδ' αὐτὸς ἔξω δωμάτων πορεύεται.

Α Γ Γ Ε Λ Ο Σ.

1145 Θεσεῦ, μερίμνης ἄξιον φέρω λόγον
 σοὶ καὶ πολίταις, οἳ τ' Ἀθηναίων πόλιν
 ναίουσι καὶ γῆς τέρμονας Τροϊζηνίας.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

τί δ' ἔστι; μῶν τις συμφορὰ νεωτέρα
 δισσὰς κατείληφ' ἀστυγείτονας πόλεις;

Α Γ Γ Ε Λ Ο Σ.

1150 Ἴππόλυτος οὐκ ἔτ' ἔστιν, ὡς εἰπεῖν ἔπος
 δέδορκε μέντοι φῶς ἐπὶ σμικρᾶς ῥοπῆς.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

πρὸς τοῦ; δι' ἔχθρας μῶν τις ἦν ἀφιγμένος,
 ὅτου κατήσχυν' ἄλοχον, ὡς πατρός, βία;

Α Γ Γ Ε Λ Ο Σ .

οικεῖος αὐτὸν ὤλεσ' ἀρμάτων ὄχος,

- 1155 ἀραί τε τοῦ σοῦ στόματος, ἅς σὺ σῶ πατρὶ
πόντου κρέοντι παιδὸς ἠράσω πέρι.

Θ Η Σ Ε Υ Σ .

ὦ θεοί, Πόσειδον θ', ὡς ἄρ' ἦσθ' ἐμὸς πατήρ
ὀρθῶς, ἀκούσας τῶν ἐμῶν κατευγμάτων.

- 1160 πῶς καὶ διώλετ', εἰπέ· τῷ τρόπῳ Δίκης
ἔπαισεν αὐτὸν ῥόπτρον, αἰσχύναντ' ἐμέ;

Α Γ Γ Ε Λ Ο Σ .

ἡμεῖς μὲν ἀκτῆς κυμοδέγμονος πέλας
ψήκτραισιν ἵππων ἐκτενίζομεν τρίχας
κλαόντες· ἦλθε γάρ τις ἄγγελος λέγων,
ὡς οὐκ ἔτ' ἐν γῆ τῆδ' ἀναστρέψοι πόδα

- 1165 Ἴππόλυτος, ἐκ σοῦ τλήμονας φυγὰς ἔχων.
ὁ δ' ἦλθε ταῦτό δακρῶν φέρων μέλος
ἡμῖν ἐπ' ἀκταῖς· μυρία δ' ὀπισθόπους
φίλων ἄμ' ἔστειχ' ἠλίκων ὀμήγουρις.

- 1170 χρόνῳ δὲ δῆ ποτ' εἶπ', ἀπαλλαχθεὶς γόνων
τί ταῦτ' ἀλύω; πειστέον πατρός λόγοις.

ἐντύναθ' ἵππους ἄρμασι ζυγηφόρους,
δμῶδες· πόλις γὰρ οὐκ ἔτ' ἔστιν ἦδε μοι.
τοῦνθένδε μέντοι πᾶς ἀνὴρ ἠπείγετο,
καὶ θᾶσσον, ἢ λέγοι τις, ἐξηρτυμένας

- 1175 πώλους παρ' αὐτὸν δεσπότην ἐστήσαμεν.
μάρπτει δὲ χερσὶν ἠνίας ἀπ' ἀντυγος,
αὐταῖσιν ἀρβύλαισιν ἀρμόσας πόδας.

καὶ πρῶτα μὲν θεοῖς εἶπ' ἀναπτύξας χέρας
Ζεῦ, μηκέτ' εἶην, εἰ κακὸς πέφυκ' ἀνὴρ·

- 1180 αἰσθοῖτο δ', ἡμᾶς ὡς ἀτιμάζει, πατήρ,

1160. αἰσχύναντά με M. — 1163. κλαίωντες. — 1166. ὅδ' —

ταῦτόν M. — 1167. ἡμῖν· ἐπ' ἀκτ. Br. — 1171. ἐντύνεθ' M. —

1177. ἀρβύλησιν Br.

ἦτοι θανόντας, ἢ φάος δεδορκότας.
 κὰν τῷδ' ἐπῆγε κέντρον ἐς χεῖρας λαβῶν
 πῶλοις ὀμαρτῆ· πρόσπολοι δ' ὑφ' ἄρματος
 πέλας χαλινῶν εἰπόμεσθα δεσπότη

1185 τὴν εὐθὺς Ἄργους κάπιδαυρίας ὁδόν.

ἐπεὶ δ' ἔρημον χῶρον εἰσεβάλλομεν,
 ἀκτὴ τις ἔστι τοῦπέκεινα τῆσδε γῆς,
 πρὸς πόντον ἤδη κειμένη Σαρωνικόν.

1190 βαρὺν βρόμον μεθῆκε, φρικῶδη κλύειν·

ὀρθὸν δὲ κρατ' ἔστησαν οὐς τ' ἐς οὐρανὸν
 ἵπποι· παρ' ἡμῖν δ' ἦν φόβος νεανικὸς,
 πόθεν ποτ' εἶη φθόγγος. ἐς δ' ἀλιρρόθους
 ἀκτὰς ἀποβλέψαντες ἱερὸν εἶδομεν

1195 κῦμ' οὐρανῷ στηρίζον, ὡς τ' ἀφηρέθη

Σκείρωνος ἀκτὰς ὄμμα τοῦμὸν εἰσορᾶν·
 ἔκρυπτε δ' Ἰσθμὸν καὶ πέτραν Ἀσκληπιοῦ.
 κᾶπειτ' ἀνοιδῆσάν τε καὶ περίξ ἀφρὸν
 πολὺν κοχλάζον ποντίῳ φυσήματι

1200 χωρεῖ πρὸς ἀκτὰς, οὗ τέθριππος ἦν ὄχος.

αὐτῷ δὲ σὺν κλύδωνι καὶ τρικυμῖα
 κῦμ' ἐξέθηκε ταῦρον, ἄγριον τέρας,
 οὗ πᾶσα μὲν χθὼν φθέγματος πληρουμένη,
 φρικῶδες ἀντεφθέγγετ'· εἰσορῶσι δὲ

1205 κρεῖσσον θέαμα δεργμάτων ἐφαίνετο.

εὐθὺς δὲ πῶλοις δεινὸς ἐμπίπτει φόβος·
 καὶ δεσπότης μὲν ἵππικοῖς ἐν ἤθεσι
 πολὺς ζυνοικῶν ἤρπασ' ἠνίας χεροῖν,
 ἔλκει δὲ, κώπην ὥστε ναυβάτης ἀνὴρ,

1210 ἱμᾶσιν ἐς τοῦπισθεν ἀρτήσας δέμας·

1183. πῶλοις· ὀμαρτῆ πρ. — 1185. κάπιδαυρίαν Br. — 1191.

ὀρθὸν τε M. — 1192. παρ' ἡμῖν ἦν M. — 1207. ἵππικοῖσιν
 ἤθεσι Br.

αἰ δ' ἔνδακοῦσαι στόμια πυριγενῆ γναθμοῖς,
βία φέρουσιν, οὔτε ναυκλήρου χερὸς,
οὔθ' ἵπποδέσμων, οὔτε κολλητῶν ὄχων
μεταστρέφουσαι· κεῖ μὲν ἐς τὰ μαλθακά

1215 γαίας ἔχων οἶακας ἰθύνοι δρόμον,
προύφαινετ' εἰς τοῦμπροσθεν, ὥστ' ἀναστρέφειν,

ταῦρος, φόβῳ τέτρωρον ἐκμαίνων ὄχον·
εἰ δ' ἐς πέτρας φέροντο μαργῶσαι φρένας,
σιγῇ πελάζων ἄντυγι ξυνείπετο,

1220 ἐς τοῦθ', ἕως ἔσφηλε κἀνεχαίτισεν,
ἄψιδα πέτρῳ προσβαλὼν ὀχήματος.

σύμφυρτα δ' ἦν ἅπαντα· σύριγγές τ' ἄνω
τροχῶν ἐπήδων ἀζόνων τ' ἐνήλατα.

αὐτὸς δ' ὁ τλήμων ἠνίασιν ἐμπλακεῖς

1225 δεσμὸν δυσεξήνυστον ἔλκεται δεθεῖς,
σποδοῦμενος μὲν πρὸς πέτρας φίλον κἀρα,

θραύων δὲ σάρκας, δεινὰ δ' ἐξαυδῶν κλύειν·
στήτ', ὧ φάτναισι ταῖς ἐμαῖς τεθραμμέναι,

μή μ' ἐξαλείψητ'. ὦ πατὴρ τάλαιν' ἀρά!

1230 τίς ἄνδρ' ἄριστον βούλεται σῶσαι παρῶν ;
πολλοὶ δὲ βουλευθέντες ὑστέρῳ ποδὶ

ἐλειπόμεσθα. χῶ μὲν ἐκ δεσμῶν λυθεῖς
τμητῶν ἱμάντων, οὐ κάτοιδ', ὅτῳ τρόπῳ,

πίπτει, βραχὺν δὴ βίοτον ἐμπνέων ἔτι·

1235 ἵπποι δ' ἔκρυφθεν καὶ τὸ δύστηνον τέρας
ταύρου λεπαίας οὐ κάτοιδ' ὅποι χθονός.

δοῦλος μὲν οὖν ἔγωγε σῶν δόμων, ἄναξ,
ἀτὰρ τοσοῦτόν γ' οὐ δυνήσομαί ποτε

τὸν σὸν πιθέσθαι παιδ', ὅπως ἐστὶν κακός,

1240 οὐδ' εἰ γυναικῶν πᾶν κρεμασθεῖη γένος,
καὶ τὴν ἐν Ἰδῇ γραμμάτων πλησίει τις

πεύκηνη, ἐπεὶ νιν ἐσθλὸν ὄντ' ἐπίσταμαι.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

αἶ, αἶ· κέκρανται συμφοραὶ νέων κακῶν,
οὐδ' ἔστι μοίρας τοῦ χρεῶν· τ' ἀπαλλαγῆ.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

- 1245 μίσει μὲν ἀνδρὸς τοῦ πεπονθότος τάδε
λόγοισιν ἦσθην τοῖςδε· νῦν δ' αἰδούμενος
θεοὺς τ' ἐκεῖνόν θ', οὐνεκ' ἔστιν ἐξ ἐμοῦ,
οὔθ' ἠδομαι τοῖςδ', οὔτ' ἐπάχθομαι κακοῖς.

Α Γ Γ Ε Λ Ο Σ.

- 1250 πῶς οὖν; κομίζεις, ἢ τί χρῆ τὸν ἄθλιον
δράσαντας ἡμᾶς σῆ χαρίζεσθαι φρενί;
φρόντιζ'· ἐμοῖς δὲ χρώμενος βουλευμασιν,
οὐκ ὠμὸς ἐς σὸν παῖδα δυστυχοῦντ' ἔσει.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

- κομίζετ' αὐτὸν, ὡς ἰδὼν, ἐν ὄμμασι
τὸν τὰμ' ἀπαρνηθέντα μὴ χράναι λέχη,
1255 λόγοις τ' ἐλέγξω δαιμόνων τε συμφοραῖς.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

Σὺ τὰν θεῶν ἄκαμπτον φρένα καὶ βροτῶν
ἄγεις, Κύπρι· σὺν δ'
ὁ ποικιλόπτερος ἀμφιβαλῶν
ὠκυτάτῳ πτερῶ.

- 1260 ποτᾶται δ' ἐπὶ γαῖαν εὐάχητόν θ'
ἄλμυρόν ἐπὶ πόντον.

θέλγει δ' Ἐρῶς, ᾧ μαινομένα κραδία
πτανὸς ἐφορμάσῃ
χρυσοφαῆς, φύσιν

- 1263 ὀρεσκόων σκυλάκων

πελαγίων θ' ὅσα τε γὰ τρέφει,
τὰν Ἄλιος αἰθομένην δέρκεται,
ἄνδρας τε συμπάντων δὲ

1255. λόγοις ἐλέγξω. — 1262. μαινομένην κραδίαν Βγ. —

1263. ἐφορμάσει. — 1267. αἰθόμενος.

1270 βασιληίδα τιμάν, Κύπρι,
τῶνδε μόνᾳ κρατύνεις.

Α Ρ Τ Ε Μ Ι Σ.

Σὲ τὸν εὐπατρίδαν Λιγέως κέλομαι
παῖδ' ἐπακοῦσαι.

1275 Λητοῦς δὲ κόρη σ' Ἄρτεμις αὐδῶ.
Θησεῦ, τί τάλας τοῖςδε συνήδει,
παῖδ' οὐχ ὅσιως σὸν ἀποκτείνεις,
ψευδέσι μύθοις ἀλόχου πεισθεὶς
ἀφανῆ· φανεράν δ' ἔσχεθες ἄταν.
πῶς δ' οὐχ ὑπὸ γῆς τάρταρα κρύπτεις
δέμας αἰσχυνθεὶς;

1280 ἢ πτανὸς ἄνω μεταβάς βίοτον
πήματος ἔξω πόδα τόνδ' ἀνέχεις;
ὡς ἔν γ' ἀγαθοῖς ἀνδράσιν οὔ σοι
κτητὸν βίотου μέρος ἐστίν.

1285 ἄκουε, Θησεῦ, σῶν κακῶν κατάστασιν·
καίτοι προκόψω γ' οὐδὲν, ἀλγυνῶ δέ σε.
ἀλλ' ἐς τόδ' ἤλθον, παιδὸς ἐκδειῖξαι φρένα
τοῦ σοῦ δικαίαν, ὡς ὑπ' εὐκλείας θάνη,
καὶ σῆς γυναικὸς οἴστρον, ἢ τρόπον τινὰ
γενναιότητα· τῆς γὰρ ἐχθίστης θεῶν

1290 ἡμῖν, ὅσαισι παρθένεις ἠδονῆ,
δηγθεῖσα κέντροις παιδὸς ἠράσθη σέθεν.
γνώμη δὲ νικᾷν τὴν Κύπριν πειρωμένη
τροφοῦ διώλετ' οὐχ ἔκοῦσα μηχαναῖς,
ἢ σῶ δι' ὄρκων παιδὶ σημαίνει νόσον.

1295 ὁ δ', ὥσπερ οὖν δίκαιον, οὐκ ἐφέσπετο
λόγοισιν, οὐδ' αὖ, πρὸς σέθεν κακούμενος,
ὄρκων ἀφείλε πίστιν, εὐσεβῆς γεγώς.
ἢ δ', εἰς ἔλεγχον μὴ πέση, φοβουμένη,

1277. ἔσχεθες — 1278. πῶς οὐχ Βγ. — 1280. πτανός — 1295.

ὥσπερ ἦν Μ. ὥσπερ ὦν δίκαιος Βγ. ἐφέσπετο

ψευδεῖς γραφὰς ἔγραψε καὶ διώλεσε

1300 δόλοισι σὸν παῖδ', ἀλλ' ὅμως ἔπεισέ σε.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

οἱ μοι.

A P T E M I Σ.

δάκνει σε, Θησεῦ, μῦθος, ἀλλ' ἔχ' ἦσυχος,
τοῦνθένδ' ἀκούσας, ὡς ἂν οἰμώξεης πλέον.

ἄρ' οἶσθα πατὴρ ἀρεῖς ἀρὰς σαφεῖς ἔχων,
ὧν τὴν μίαν παρείλες, ὧ κάκιστε σὺ,

1305 ἐς παῖδα τὸν σὸν, ἐξὸν εἰς ἐχθρόν τινα.

πατὴρ μὲν οὖν σοι πόντιος φρονῶν καλῶς

ἔδωχ', ὅσον περ χρῆν, ἐπέειπερ ἦνεσεν

σὺ δ' ἐν τ' ἐκείνῳ κὰν ἐμοὶ φαίνει κακός,

ὃς οὔτε πίστιν, οὔτε μάντεων ὄπα

1310 ἔμεινας, οὐκ ἤλεγξας, οὐ χρόνῳ μακρῷ

σκέψιν γ' ἐνειμας, ἀλλὰ θάσσον, ἢ σ' ἐχρῆν,

ἀρὰς ἀφῆκας παιδί καὶ κατέκτανες.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

δέσποιν', ὀλοίμην.

A P T E M I Σ.

δεῖν ἔπραξας, ἀλλ' ὅμως

ἔτ' ἔστι καὶ σοὶ τῶνδε συγγνώμης τυχεῖν

1315 Κύπρις γὰρ ἤθελ', ὥστε γίνεσθαι τάδε,

πληροῦσα θυμόν. θεοῖσι δ' ὧδ' ἔχει νόμος

οὐδεὶς ἀπαντᾶν βούλεται προθυμία

τῆ τοῦ θέλοντος, ἀλλ' ἀφιστάμεσθ' αἶ.

ἐπεὶ σάφ' ἴσθι, Ζῆνα μὴ φοβουμένη,

1320 οὐκ ἂν ποτ' ἦλθον ἐς τὰδ' αἰσχύνης ἐγὼ,

ὡστ' ἄνδρα πάντων φίλτατον βροτῶν ἐμοὶ

θανεῖν εἶσαι. τὴν δὲ σὴν ἀμαρτίαν

τὸ μὴ εἰδέναι μὲν πρῶτον ἐκλύει κάκης

4299. ἔτευξε Br. — 1303. ἀρὰς ἔχων σαφεῖς, — 1307. ἐχρῆν,

— 1310. οὐδ' M. — 1313. ὀλοίμαν. M.

ἔπειτα δ' ἢ θανοῦσ' ἀνάλωσεν γυνή

- 1325 λόγων ἐλέγχους, ὥστε σὴν πείσαι φρένα.
 μάλιστα μὲν νυν σοὶ τὰδ' ἔβρωγεν κακὰ,
 λύπη δὲ κάμοι· τοὺς γὰρ εὐσεβεῖς θεοὶ
 θνήσκοντας οὐ χαίρουσι· τοὺς γε μὴν κακοὺς
 αὐτοῖς τέκνοισι καὶ δόμοις ἐξόλλυμεν.

Χ Ο Ρ Ο Σ.

- 1330 καὶ μὴν ὁ τάλας ὅδε δὴ στείχει,
 σάρκας νεαρὰς

ξανθὸν τε κᾶρα διαλυμανθεῖς.

ὦ πόνος οἴκων, οἶον ἐκράνθη

δίδυμον μελάβροισι

- 1335 πένθος θεόθεν καταληπτόν.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

αἶ, αἶ, αἶ, αἶ!

δύστανος ἐγὼ πατὴρ ἐξ ἀδίκου
 χρησιμοῖς ἀδίκοις διελυμάνθη.

ἀπόλωλα τάλας, οἶ μοί μοι!

- 1340 διὰ μου κεφαλᾶς ἄσσοις ὀδύνας,
 κατὰ δ' ἐγκέφαλον πηδᾶ σφάκελος.
 σχῆς, ἀπειρηκὸς σῶμ' ἀναπαύσω.
 (ἔ, ἔ.) ὦ στυγνὸν ὄχημ' ἵππειον, ἐμῆς
 βόσκημα χερὸς,

- 1345 διὰ μ' ἔφθειας, κατὰ δ' ἐκτεινας.
 φεῦ, φεῦ· πρὸς θεῶν, ἀτρέμας, δμῶες,
 χροὸς ἐλκώδους ἄπτεισθε χεροῖν.

τίς ἐφέστηκ' ἐνδέξια πλευροῖς;
 πρόσφορὰ μ' αἶρετε, σύντονα δ' ἔλκετε

- 1350 τὸν κακοδαίμονα καὶ κατάρατον
 πατὴρ ἀμπλακίαις. Ζεῦ, Ζεῦ, τὰδ' ὄρας;
 ὄδ' ὁ σεμνὸς ἐγὼ καὶ θεοσέπτωρ,

1326. μὲν νῦν M. — 1337. δύστηνος — 1339. οἶμοι, οἶμοι.

1346. ἀτρέμα Bg. — 1351. ἀμπλακία. M.

ὄδ' ὁ σωφροσύνη πάντας ὑπερέχων,
 προὔπτον ἐς Ἄϊδαν στείχω κατὰ γᾶς,
 1355 ὀλέσας βίοτον· μόχθους δ' ἄλλως
 τῆς εὐσεβίας
 εἰς ἀνθρώπους ἐπόνησα.

αἶ, αἶ, αἶ, αἶ.
 καὶ νῦν ὀδύνα μ', ὀδύνα βαίνει.

1360 μέθετέ με τὸν τάλανα·
 καὶ μοι θάνατος παιᾶν ἔλθοι.
 προσαπόλλυτέ μ', ὄλλυτε τὸν δυσδαί-
 μον'· ἀμφιτόμου λόγχας ἔραμαι
 διαμοιρᾶσαι,

1365 διὰ τ' εὐνάσαι τὸν ἐμὸν βίοτον.
 ὦ πατρός ἐμοῦ δύστηνος ἀρά,
 μαιφόνων τε συγγόνων,
 παλαιῶν προγεννητόρων
 ἐξορίζεται κακὸν, οὐδὲ μέλλει,

1370 ἔμολέ τ' ἐπ' ἐμέ, — τί ποτε; — τὸν οὐ-
 δὲν ὄντ' ἐπαίτιον κακῶν.

ὦ μοί μοι. τί φῶ;
 πῶς ἀπαλλάξω βιοτὰν
 ἐμὰν τοῦδ' ἀναλγήτου πάθους;

1375 εἴθε με κοιμάσειε τὸν δυσδαίμονα
 Ἄδου μέλαινα νύκτερός τ' ἀνάγκη.

Α Ρ Τ Ε Μ Ι Σ.

ὦ τλήμον, οἶα ξυμφορᾶ ξυνεζύγης!
 τὸ δ' εὐγενές σε τῶν φρενῶν διώλεσεν.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

(ἔα.) ὦ θεῖον ὀδμῆς πνεῦμα! καὶ γὰρ ἐν κακοῖς
 1380 ὦν, ἠσθόμην σου κἀνεκουφίσθην δέμας·

1354. ἄδην. — 1360. τὸν οἶη M. — 1363. μονά μ'· ἀμφ. Br.

— 1366. δύστηνος M. — 1372. ἰώ M. — 1374. ἀναλθήτου

Br. — 1375. κοιμίσειε—δυσδαίμον' Br. — 1377. οἶαις ξυμ-

φοραῖς Br.

ἔστ' ἐν τόποισι τοῖσίδ' Ἄρτεμις θεά.

Α Ρ Τ Ε Μ Ι Σ.

ὦ τλήμων, ἔστι, σοί γε φιλτάτη θεῶν.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

ὄραξ με, δέσποιν', ὡς ἔχω, τὸν ἄθλιόν;

Α Ρ Τ Ε Μ Ι Σ.

ὄρω· κατ' ὄσσων δ' οὐ θέμις βαλεῖν δάκρυ.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

1385 οὐκ ἔστι σοι κυναγός, οὐδ' ὑπηρέτης.

Α Ρ Τ Ε Μ Ι Σ.

οὐ δῆτ'· ἀτάρ μοι προσφιλῆς ἀπόλλυσαι.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

οὐδ' ἵππονώμας, οὐδ' ἀγαλμάτων φύλαξ.

Α Ρ Τ Ε Μ Ι Σ.

Κύπρις γὰρ ἢ πανοῦργός ᾧδ' ἐμήσατο.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

ὦ μοι! φρονῶ δὴ δαίμον', ἢ μ' ἀπώλεσε.

Α Ρ Τ Ε Μ Ι Σ.

1390 τιμῆς ἐμέμφθη, σωφρονοῦντι δ' ἤχθεταί τε

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

τρεις ὄντας ἡμᾶς ὄλεσ', ἤσθημαι, μίλι

Α Ρ Τ Ε Μ Ι Σ.

πατέρα τε· καὶ σὲ καὶ τρίτην ξυνάρονον.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

ὦμῶα ποίνυν καὶ πατρός δυσπραξίας.

Α Ρ Τ Ε Μ Ι Σ.

ἐξηπατήθη δαίμονος βουλευμασιν.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

1395 ὦ δυστάλας σὺ τῆςδε συμφορᾶς, πάτερ

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

ὄλωλα, τέκνον, οὐδέ μοι χάρις βίου.

1381. τοῖσδέ γ' Μ. — 1390. τιμῆς σ' ἐμ. Βγ. — 1391. ἤσθ.

Κύπρις Βγ.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

στένω σὲ μᾶλλον, ἢ' μὲ, τῆς ἀμαρτίας.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

εἰ γὰρ γενοίμην, τέκνον, ἀντί σου νεκρός.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

ὦ δῶρα πατρός σου Ποσειδῶνος πικρά!

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

1400 ὡς μή ποτ' ἔλθειν ὦφελ' ἐς τοῦμόν στόμα!

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

τί δ' ; ἔκτανές τ' ἄν μ', ὡς τότε ἦσθ' ὠργισμένος.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

δόξης γὰρ ἤμεν πρὸς θεῶν ἐσφαλμένοι.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

(φεῦ·) εἴθ' ἦν ἀραῖον δαίμοσι βροτῶν γένος!

Α Ρ Τ Ε Μ Ι Σ.

ἔασον· οὐ γὰρ οὐδὲ γῆς ὑπὸ ζόφον

1405 θεᾶς ἄτιμοι Κύπριδος ἐκ προθυμίας

ὄργαι κατασκήψουσιν ἐς τὸ σὸν δέμας,

σῆς εὐσεβείας κάγαθῆς φρενὸς χάριν.

ἐγὼ γὰρ αὐτῆς ἄλλον ἐξ ἐμῆς χερὸς,

ὅς ἂν μάλιστα φίλτατος κυρῆ βροτῶν,

1410 τόξοις ἀφύκτοις τοῖςδε τιμωρήσομαι.

σοὶ δ', ὦ ταλαίπωρ', ἀντί τῶνδε τῶν κακῶν

τιμὰς μεγίστας ἐν πόλει Τροιζηνία

δώσω· κόραι γὰρ ἄζυγες γάμων πάρος

κόμας κερουῦνται σοι, δι' αἰῶνος μακροῦ

1415 πένθη μέγιστα δακρῶν καρπούμενω.

ἀεὶ δὲ μουσοποιὸς ἐς σε παρθένων

ἔσται μέριμνα, κοῦκ ἀνώνυμος πεσῶν

ἔρωσ ὁ Φαίδρας ἐς σε σιγηθήσεται.

σύ δ', ὦ γεραιοῦ τέκνον Αἰγέως, λάβε

1420 σὸν παῖδ' ἐν ἀγκάλαισι καὶ προσέλκυσαι·

ἄκων γὰρ ὤλεσάς νιν. ἀνθρώποισι δὲ,
θεῶν διδόντων, εἰκὸς ἐξαμαρτάνειν.
καὶ σοὶ παραινῶ πατέρα μὴ στυγεῖν σέθεν,
Ἰππόλυτ'· ἔχεις γὰρ μητέρα, ἧ διεφθάρης.
1425 καὶ χαῖρ'· ἐμοὶ γὰρ οὐ θέμις φθιτοὺς ὄρᾶν,
οὐδ' ὄμμα χραίνειν θανασίμοισιν ἐκπνοαῖς·
ὄρῳ δέ σ' ἤδη τοῦδε πλησίον κακοῦ.

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

χαίρουσα καὶ σὺ στείχε, παρθέν' ὀλβία·
μακρὰν δὲ λείποις ῥαδίως ὀμιλίαν.
1430 λύω δὲ νεῖκος πατρι, χρηζούσης σέθεν·
καὶ γὰρ πάροιθε σοῖς ἐπειθόμενῃ λόγοις.
αἴ, αἴ· κατ' ὄσσων κιγχάνει μ' ἤδη σκότος.
λαβοῦ, πάτερ, μου, καὶ κατόρθωσον δέμας.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

ὦ μοι, τέκνον, τί δράς με τὸν δυσδαίμονα;

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

1435 ὄλωλα, καὶ δὴ νερτέρων ὄρῳ, πύλας.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

ἦ τὴν ἐμὴν ἀναγνον ἐκλιπὼν φρένα;

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

οὐ δῆτ', ἐπεὶ σε τοῦδ' ἐλευθερῶ φόνου.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

τί φῆς; ἀφίης αἵματός μ' ἐλεύθερον;

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

τὴν τοξόδαμνον Ἄρτεμιν μαρτύρομαι.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

1440 ὦ φίλταθ', ὡς γενναῖος ἐκφαίνει πατρί!

Ι Π Π Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

ὦ χαῖρε καὶ σὺ, χαῖρε πολλά μοι, πάτερ.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

ὦ μοι φρενὸς σῆς εὐσεβοῦς τε ἀγαθῆς!

Ι Π Η Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

τοιῶνδε παίδων γνησίων εὐχου τυχεῖν,

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

μή νυν προδῶς με, τέκνον, ἀλλὰ καρτέρει.

Ι Π Η Ο Λ Υ Τ Ο Σ.

1445 κεκαρτέρηται τᾶμ' ὄλωλα γάρ, πάτερ
κρύψον δέ μου πρόσωπον, ὡς τάχος πέπλοις.

Θ Η Σ Ε Υ Σ.

ὦ κλείν' Ἀθηνῶν Παλλάδος θ' ὀρίσματα,
οἴου στερήσεσθ' ἀνδρός! ὦ τλήμιον ἐγώ!
ὡς πολλὰ, Κύπρι, σῶν κακῶν μεμνήσομαι!

Χ Ο Ρ Ο Σ.

1450 κοινὸν τὸδ' ἄχος πᾶσι πολίταις
ἦλθεν ἀέλπτως.
πολλῶν δακρύων ἔσται πίτυλος
τῶν γὰρ μεγάλων ἀξιοπενθεῖς
φήμαι μᾶλλον κατέχουσιν.

ΤΕΛΟΣ ΙΠΗΟΛΥΤΟΥ.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΕΙΣ

ΕΥΡΥΠΙΔΟΥ ΙΠΠΟΛΥΤΟΝ.

◆◆◆◆◆

ΤΟΥ παρόντος δράματος ἡ κυρία πρᾶξις ἔστιν ἡ ὑπὸ τῆς Ἀφροδίτης καταστροφή τοῦ Ἰππολύτου, ἐπειδὴ δὲν ἐτίμα αὐτήν. Αὕτη ἡ πρᾶξις δύναται νὰ διαιρεθῇ (ἐπειδὴ ἄλλοι ἄλλως διαιροῦσι) εἰς πέντε μικροτέρας πράξεις, ὧν *α'*. ἀπὸ τῆς ἀρχῆς μέχρι τῆς ἐμφάνσεως τοῦ χοροῦ, ἦτοι ἀπὸ τοῦ 1—120 στίχ. *β'*. ἀπὸ τοῦ 120—525. *γ'*. ἀπὸ τοῦ 525—726. *δ'*. ἀπὸ τοῦ 726—1098 καὶ *ε'*. ἀπὸ τοῦ 1098—1452. Ἐπεισόδιον δὲ ὁ τῆς Φαίδρας ἀφανισμὸς ὑπὸ τῆς αὐτῆς Ἀφροδίτης πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ἑαυτῆς πόθου. Ἡ λύσις γίνεται ἐξ εὐτυχίας εἰς δυστυχίαν. Κυρίως τὸ δράμα τελευτᾷ, ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐθραύσθη ἢ ἄμαξα τοῦ Ἰππολύτου, καὶ αὐτὸς θανασίμως κατεκτυπήθη· τὰ δὲ κατωτέρω ἠδύνατο νὰ λείψωσιν ἄνευ βλάβης τινὸς τοῦ τελείου τοῦ δράματος.

Εἰς τὴν σκηνὴν, παριστᾶσαν τὸ ἐν Τροϊζῆνι παλάτιον τοῦ Πιθθέως, πρῶτον πρόσωπον ἔρχεται ἡ Ἀφροδίτη, ἣτις ἀμέσως ὀνομάζει ἑαυτήν, ὅπερ ἔστιν ἀναγκαῖον, ἵνα μὴ ἐν ἀγνοίᾳ ᾧσιν οἱ θεαταὶ, καὶ μονολογικῶς ἐκτίθησιν ἐν συντόμῳ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ δράματος.

Στίχ. 1—6. Μεγάλη μὲν καὶ ἔντιμος θεὰ εἰμι ἐγὼ ἡ Ἀφροδίτη παρὰ τοῖς ἀνθρώποις καὶ τοῖς θεοῖς· καὶ ὅσοι κατοικοῦσιν ἐντὸς τῶν τερμόνων τοῦ Εὐξείνου πόντου καὶ τοῦ Ἀτλαντος, βλέποντες τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, τούτων τοὺς μὲν τιμῶντάς με ὑπερασπίζω, τοὺς δὲ καταφρονούντας καταστρέφω. — Πολλή· κατὰ τὴν ἰσχὺν, τὴν τιμὴν. — κοῦκ ἀνώνωμος· ἐτέθη ἐκ παραλλήλου τοῦ πολλή. — οὐρανοῦ τ' ἔσω· ἦτοι παρὰ τοῖς θεοῖς. σχῆμα συνεκδοχῆς· ἐκ τοῦ περιέχοντος ἐννοεῖται τὸ περιεχόμενον. — ὅσοι τε... ἡλίου, δηλ. ὅσοι κατοικοῦσι τὴν γῆν. Ἐπειδὴ κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἡ Κολχίς, ὁ Φᾶσις καὶ ὁ Εὐξείνος πόντος ἀφ' ἐνός, ἀφ' ἑτέρου δὲ αἱ στήλαι τοῦ Ἡρακλέους ἦσαν τὰ ὅρια τῆς γῆς. — πόντου· ἡ λέξις πόντος ἐν γένει μὲν σημαίνει πᾶσαν θάλασσαν, ἰδιαιτέρως δὲ τὸν Εὐξείνον πόντον. — Τινὲς θέτουσι μέσθην στιγμὴν εἰς τὸ οὐρανοῦ τ' ἔσω, συνδέοντες τὸ κατωτέρω ὅσοι τε μετὰ τοῦ οὐρανοῦ τ' ἔσω, ὅπερ οὐκ ἄτοπόν ἐστιν, ἐσφαλμένως ὁμῶς θέτουσι τελείαν εἰς τὸ ἡλίου. Ἐπειδὴ αἱ λέξεις, «ὅσοι τε... ἡλίου» προσήκουσι

καὶ εἰς τὰ δύο κῶλα οὐρανοῦ τ' ἔσω... καὶ τοὺς μὲν σέβοντα ς..
κράτη· δηλονότι οὕτω νοητέον «οὐρανοῦ τ' ἔσω, ὅσοι τε (καὶ παρ' ἐκεί-
νοις, ὅσοι) ναίουσι, φῶς ὀρῶντες ἡλίου, (ὦν) τοὺς μὲν σέβοντα ς...
κράτη.» Ἀντὶ δὲ νὰ ἔπηται «ὦν τοὺς μὲν σέβοντα ς» ταῦτα σφικτό-
τερον συνέδησε μετὰ τῶν ἀνωτέρω «ὅσοι τε ναίουσι... (τούτων) τοὺς
μὲν σέβοντα ς...» — ὁ 3 καὶ 4 στίχ. διασάφησίς ἐστι τοῦ ἐν τῷ
πρώτῳ βροτοῖσι. — τὰ μὰ κράτη· τὴν δύναμίν μου, ἦτοι ἐμέ· σχῆμα
συνεκδοχῆς, ἐκ τοῦ μέρους τὸ ὅλον. — πρεσβεύω· τιμῶ, ὑπερασπί-
ζω. — σφάλλω· βλάπτω. Εἰς ἡμᾶς· ἀντὶ εἰς ἐμέ· τίθεται πληθυντικὸς
ἀντὶ ἐνικοῦ ἐπὶ ἐκφράσεως θεοῦ, βασιλέως ἢ ἄλλου ἐπισήμου προσώπου.

Στίχ. 8. κἀν· καὶ ἐν· δηλ. οὐ μόνον οἱ ἄνθρωποι, ἀλλὰ καὶ οἱ θεοὶ
χαίρουσι τιμώμενοι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων.

Στίχ. 9. μύθων τῶν δε· ὅτι τοὺς μὲν σέβοντάς με τιμῶ, τοὺς δὲ
καταφρονοῦντάς με τιμωρῶ. — τάχα· ταχέως.

Στίχ. 11. ἀγνοῦ· σοφοῦ, ἱεροῦ. — παιδεύματα· ἀνάθρεμμα.

Στίχ. 17. παρθένω· τῇ Ἀρτέμιδι.

Στίχ. 19. μείζω· προσπεσῶν ὀμιλίαν μείζω τῆς βροτείας ὀμιλίας·
δηλ. συναναστραφεῖς μετὰ τῆς θεᾶς περισσότερον παρ' ὅσον πρέπει βροτός
τις ὦν μετὰ θεᾶς νὰ συναναστρέφηται.

Στίχ. 20. τί γάρ με δεῖ (φθονεῖν); δηλ. Δὲν πρέπει ἐγὼ νὰ μισῶ
τὸν Ἴππόλυτον ἐπὶ τούτοις.

Στίχ. 22. ἐν τῇ δε ἡμέρα· σήμερον. Τὰ δράματα κατὰ τοὺς ἀρ-
χαίους δραματούργους δὲν διήρκουν περισσότερον τῶν 24 ὥρῶν· οὗτος
δ' ὁ κανὼν δὲν τηρεῖται ὑπὸ τῶν νεωτέρων. — Τὰ πολλὰ δὲ πάλαι
προκόψασα... πόνου δεῖ· σχῆμα ἀνακόλουθον (ὄρα Σ. Π. Β'.
Κ. Ἀσωπίου σελ. 917)· διότι ἔπρεπε νὰ εἴπη «τὰ πολλὰ δὲ πάλαι
προκόψασα οὐκ ἔτι πολὺν ἔχω πόνον». Ὀνοῦς· ἐπειδὴ τὰ περισσότερα
τῶν πρὸς τιμωρίαν τοῦ Ἴππολύτου συντεινόντων πρὸ πολλοῦ ἐξετέλεσα,
δὲν θέλω κοπιᾶσαι πλέον πολὺ πρὸς τιμωρίαν αὐτοῦ. — δεῖ· δεῖα ἔστι
πολλοῦ πόνου ποιῆσαι ἐμὲ τοῦτο.

Στίχ. 24 — 28. ἐλθόντα. Ἰδοῦσα γὰρ αὐτὸν (τὸν Ἴππόλυτον)
ἐλθόντα (ὅτε ποτὲ ἦλθεν) ἐκ τῶν δόμων τοῦ Πιθίως εἰς τὴν γῆν τοῦ
Πανδίωνος (τὴν Ἀττικὴν) εἰς ὄψιν καὶ τέλος (ἵνα ἴδῃ καὶ τελεσθῇ,
μυηθῇ τὰ σεπτὰ Ἐλευσίνα μυστηρία) τῶν σεμνῶν μυστηρίων ἢ εὐγε-
νῆς σύζυγος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Φαίδρα κατέσχετο τὴν καρδίαν ἔρωτι
δεινῶ τοῖς ἐμοῖς βουλευμάσι. — δεῖνῶ· δεινὸν λέγει ἐνταῦθα τὸν ἔρωτα,
ἐπειδὴ δεινὰ ἦσαν τὰ ἔργα αὐτοῦ, δηλ. ὁ τῆς Φαίδρας καὶ τοῦ Ἴππολύ-
του ἀφρανισμός.

Στίχ. 29. καί· ἡ Φαίδρα κατέσχετο καὶ ἐγκαθείσατο· πρὶν ἐλθεῖν· πρὶν ἢ Φαίδρα ἔλθῃ εἰς ταύτην τὴν γῆν τὴν Τροιζηνίαν, ἔκτισε ναὸν τῆς Κύπριδος παρ' αὐτὴν τὴν πέτραν τῆς Παλλάδος (παρὰ τὸ Γλαυκώπειον ὄρος τῆς Ἀττικῆς), ἀπέναντι (κατόψιον) ταύτης τῆς γῆς (τῆς Τροιζηνίας).

Στίχ. 33. ἔκδημον· ἐπειδὴ εἶχεν ἔρωτα ξένον· δηλ. ὁ ἐρωμένος αὐτῆς Ἰππόλυτος ἐν ξένῃ γῇ κατάρκει.—Ἰππολύτῳ δ' ἔπι . . . ὑμνήσουσι θεάν. Μετὰ ταῦτα δὲ θέλουσιν εἶπεῖ οἱ ἄνθρωποι ὅτι ἴδρυνται ἢ θεὰ (ὅτι ἔκτισται ὁ ναὸς οὗτος τῆς Κύπριδος) διὰ τὸν Ἰππόλυτον· ἄλ. γρ. ὦ νόμαζε, ὦ νόμασε· κατ' αὐτὰς τὰς γραφὰς πρέπει νὰ ἐνοησωμεν ὡς ὑποκείμενον τὸ ὀλαός.

Στίχ. 35. μίασμα φεύγων . . . Παλλαντιδῶν· ἐξορισθεῖς ἕνεκα τοῦ μιάσματος τοῦ φόνου τῶν Παλλαντιδῶν· «Νίσος καὶ Πάλλας καὶ Αἰγεὺς τρεῖς ἀδελφοὶ ἐκ Πανδίωνος, καὶ ὁ μὲν Νίσος τὰ Μέγαρα ὄκει, Αἰγεὺς δὲ καὶ Πάλλας δῆμων τινῶν ἤρχον τῆς Ἀττικῆς, οὐπω συνωκισμένης εἰς ἓν· λόγος οὖν τὸν Θησέα ἀνεψιὸν ὄντα τῶν Παλλαντιδῶν παίδων ἓνα αὐτῶν ἀντιποιούμενον τῆς βασιλείας ἀνελεῖν.»

Στίχ. 36. ναυστολεῖ· πλεύσας ἔρχεται μετὰ τῆς αὐτοῦ συζύγου εἰς ταύτην τὴν γῆν διὰ τὸν φόνον, ὅπως ἐνιαυτὸν ποιήσῃ.

Στίχ. 37. ἐνιαυσίαν· ἔθος ἦν οἱ διὰ φόνον ἐξοριζόμενοι ἐπὶ ἓν ἔτος νὰ μένωσιν ἐκτὸς τῆς πατρίδος.

Στίχ. 38. αἰνέσας· ἐγκρίνας.

Στίχ. 41. ἀλλ' .. πεσεῖν· ἀλλὰ δὲν πρέπει οὕτω, δηλ. σιωπηλῶς, νὰ πέσῃ, ἧτοι καταστραφῇ, οὗτος ὁ ἔρως.

Στίχ. 42. πρᾶγμα· τὸν ἔρωτα.—ἀκφανήσεται· καὶ ἐκφανήσεται τὸ πρᾶγμα.

Στίχ. 46. μηδὲν . . . εὔξασθαι· νὰ μὴν εὐχηθῇ τρίς τι ματαίως· μίαν μὲν ἠτήσατο τὸ ἀνελεῖν ἐξ Ἄδου, δευτέραν δὲ ἐκ Λαβυρίνου, καὶ τρίτην τοῦ Ἰππολύτου.

Στίχ. 47. εὐκλεής· εὐκλεῆς λέγεται ἡ Φαίδρα· διότι Μίνως μὲν θυγάτηρ, Θησέως δὲ γυνὴ ἦν, ἢ διότι ἐρῶσα καρτερεῖ.—ἀπόλλυται· ἐνεστώδ' ἀντὶ μέλλοντος ἀπολείται, καίπερ οὕσα εὐκλεῆς, ὅμως ἀπολείται.

Στίχ. 48. καλόν· διότι ἡ εὐκλεία τῆς Φαίδρας δὲν θέλει μὲ ἐμποδίσαι τοῦ νὰ μὴν ἐκδικηθῶ τοὺς ἐχθρούς μου· ἔτ. γρ. κακόν· ἡ ἀπώλεια τῆς Φαίδρας· ἢ ἔννοιά ἐστίν ἡ αὐτή.

Στίχ. 49. μὴ οὐ· ἐνταῦθα δὲν ἀποτελοῦσι κατάφασιν τὰ μόρια ταῦτα, ἀλλὰ τὸ ἐν ἐπιτείνει τὴν ἄρνησιν τοῦ ἄλλου.

Στίχ. 50. ὥστ' ἐμοὶ καλῶς ἔχειν· ὥστε νὰ εὐχαριστηθῶ.

Στίχ. 50. Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἡ Ἀφροδίτη ἰσταμένη ἔμπροσθεν τῶν ἀνακτόρων τοῦ Πιπθέως βλέπει μακρόθεν ἐρχόμενον τὸν Ἰππόλυτον μετὰ τῶν αὐτοῦ θεραπόντων ἀπὸ τοῦ κυνηγίου· τούτου ἕνεκεν σπεύδει νὰ φύγη, ἐπειδὴ δὲν ἤθελε νὰ μείνῃ ἐνώπιον ἀνδρὸς, ὅστις τὴν κατεφρόνει, πρὶν ὅμως φύγη, λέγει ἔτι ὀλίγα τινά.

Στίχ. 54. πολὺς δέ λέλακεν. — Πολὺ δὲ πλῆθος δούλων βαίνον ὄπισθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ ψάλλει τιμῶν ὕμνοις τὴν θεᾶν Ἄρτεμιν. Τὸ κῶμος σημαίνει κυρίως τὰ τραγῳδία, ἅτινα ἔφαλλον οἱ κωμασταὶ κατὰ τὰ Διονύσια, περιφερόμενοι τὰς κώμας, ἔτι δὲ καὶ αὐτὴν τὴν ὁμάδα, ἣτοι τὸ πλῆθος τῶν κωμαζόντων.

Στίχ. 56. οὐ γάρ· διότι οὐκ ἐγίνωσκεν ὅτι ἀνεωγμένοι εἰσὶν αὐτῶ αἱ τοῦ Ἄδου πύλαι, καὶ ὅτι τὸ φῶς τοῦτο βλέπει τελευταῖον, ἣτοι αὕτη ἡ ἡμέρα τελευταία αὐτῷ ἐστίν.

Στίχ. 58. ἔπεσθε· ἔπεσθέ μοι ἀεῖδοντες.

Στίχ. 60. ἄ· περὶ ἧς φροντίζομεν.

Στίχ. 67. εὐπατέρειαν ἀυλάν· τὸ παλάτιον τοῦ ἐνδόξου πατρὸς σου.

Στίχ. 71. σοὶ τὸν δεπλεκτόν. Εἰς σέ, ὦ δέσποινα, φέρω τοῦτον τὸν πλεκτόν στέφανον πλέξας ἐκ καθαροῦ λειμῶνος, ἐν ᾧ οὔτε ὁ ποιμὴν δύναται νὰ τρέφῃ τὰ αὐτοῦ ποίμνια, οὐδ' ἔτι τὰ ἐν αὐτῷ ἀνθὴ ἔκοψεν ὁ σίδηρος, ἀλλὰ μόνον ἡ μέλισσα διέρχεται αὐτὸν τὸν ἀγνὸν καὶ ἔαρινὸν λειμῶνα. Δὲν πρέπει νὰ υποθέσωμεν, ὅτι τρώντι ἐν τῇ Τροϊζηνίᾳ χώρα ὑπῆρχε τοιοῦτός τις λειμῶν, ἐξ οὗ εἰς οὐδένας ἄλλους ἦτο συγκεχωρημένον νὰ κόπτωσιν ἀνθὴ (ὡς λέγει κατωτέρω) εἰμὴ μόνον τοῖς σοφοῖς καὶ αἰδήμοσι, τοῖς δ' ἄλλοις ἀνθρώποις, οὐκ ἦν ποσῶς συγκεχωρημένον· ἀλλ' ὅτι ἐνταῦθα ὁ Εὐριπίδης ὑπὸ τὸ πρόσωπον τοῦ Ἰππολύτου ἐπαινεῖ ἑαυτὸν καὶ τοὺς ὁμοίους αὐτῷ ποιητάς. Παρομοιεῖ δὲ ἑαυτὸν ὁ Ἰππόλυτος (ἣτοι ὁ Εὐριπίδης) πρὸς τὴν μέλισσαν λέγων ὅτι, καθὼς ἐκείνη διέρχεται διὰ τῶν καθαρῶν καὶ ἔαρινῶν λειμῶνων, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποτελεῖ τὸ μέλι· οὕτω καὶ αὐτὸς ἐκ τῶν ἀνθῶν καθαρᾶς καὶ ἀγνῆς καρδίας καὶ σοφοῦ νοῦς ἔπλεξε τὸν πρὸς τὴν Ἄρτεμιν στέφανον (δηλ. τὸν ὕμνον), ὃν οἱ ποιμένες, καὶ οἱ μὴ ἐκ φύσεως αἰδήμονες καὶ σοφοὶ δὲν δύναται νὰ ποιήσωσι. Αἰδῶς . . . Ἡ δὲ αἰδῶς τοῦτον τὸν λειμῶνα γεωργεῖ καὶ ποτίζει ὕδασι ποταμίους· τοῦτο δὲ λέγει, ἐπειδὴ τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσι καὶ σοφοῖς ἔνεστι τὸ αἰδημονικόν. Διὰ τούτου φαίνεται θέλων νὰ προσβάλλῃ τοὺς αἰσχρολόγους ποιητάς, καὶ πρὸ πάντων τὸν Ἀριστοφάνην, ὅστις ὄχι ὀλίγον ἐκωμώδησε τὸν Εὐριπίδην.

Στίχ. 78. ὅσοις . . . Ἀσύνδετον τὸ σχῆμα· διότι ἔπρεπε νὰ εἴπη

καὶ ὅσοις ἢ ὅσοις δὲ μηδέν ἐστι διδασκτὸν, ἀλλ' ἐν τῇ φύσει τὸ σωφρονεῖν εἴληχεν εἰς τὰ πάντα ὁμῶς τοῦτοις θέμις ἐστὶ δρέπεσθαι αὐτοῦ τοῦ λειμῶνος, τοῖς κακοῖσι δ' οὐ.—τὸ σωφρονεῖν· ἡ φρόνησις, ἡ σοφία.—τοῖς κακοῖς· τοῖς ἀσόφοις. Περὶ τοῦ ἀσυνδέτου σχήματος ὄρα Σ. Π. Β'. Κ. Ἀσωπίου σελ. 880. §. 64.

Στίχ. 81. ἀλλ', ὦ φίλη... Ἡ τῶν λέξεων τάξις αὕτη· ἀλλ', ὦ φίλη δέσποινα, δέξου ἀπὸ εὐσεβοῦς χειρὸς ἀνάδημα χρυσέας κόμης.—ἀνάδημα· δέμα διὰ τὴν χρυσὴν σου κόμην. Δέμα λέγει τὸν στέφανον, ἐπεὶδὴ καὶ ὁ στέφανος τρόπον τινὰ δένει τὴν κόμην· ἡ δὲ γενικὴ χρυσέας κόμας ἐστὶ γενικὴ κτητικὴ ἀντικειμενικὴ τοῦ ἀνάδημα.

Στίχ. 83. μόνῳ γάρ... Μόνῳ ἐμοὶ ἐκ τῶν βροτῶν ἐστὶ τοῦτο τὸ γέρας, ὅτι σοὶ καὶ ξύνειμι καὶ λόγοις σ' ἀμείβομαι.

Στίχ. 86. τέλος· τὸ δὲ τέλος τοῦ βίου κάμψαιμι, ὥσπερ ἠρξάμην· δηλ. εἴθε νὰ ἀποθάνω σώφρων.

Στίχ. 87. ἀναξ θεοὺς γάρ· τὸ γὰρ αἰτιολογεῖ τὴν ἔξωθεν ἐννοουμένην πρότασιν (καλῶ δέ σε ἀνακτα καὶ οὐχὶ δεσπότην), θεοὺς γὰρ δεσπότης καλεῖν χρεῶν.

Στίχ. 92. τὸ σεμνόν· τοὺς ὑπερηφάνους· ταύτην τὴν σημασίαν ἔχει ἐνταῦθα ὡς καὶ ἐν τῷ ἐπομένῳ στίχῳ.

Στίχ. 93. τίς... Τίς δὲ τῶν βροτῶν θρασὺς οὐκ ἔστι μισητός;

Στίχ. 96. ἡ... καὶ μεταξὺ τῶν θεῶν ὁ αὐτὸς νόμος πιστεύεις ὅτι εἶναι;

Στίχ. 97. εἶπερ γε. Πιστεύω ὅτι ὁ αὐτὸς νόμος ὑπάρχει, ἐὰν βέβαια ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι μεταχειρίζομεθα τοὺς νόμους τῶν θεῶν. Ἡ δὲ ἰδέα ὅτι οἱ παρὰ τοῖς βροτοῖς νόμοι καὶ παρὰ θεοῖς εἰσιν ἐστηρίζετο εἰς τοὺς λόγους τῶν ἀρχαίων νομοθετῶν Σόλωνος καὶ Λυκούργου, ὅτι παρὰ τῶν θεῶν ἔλαβον, οὓς νόμους ἔθεσαν.

Στίχ. 100. τὴν δε· Τὴνδε τὴν Κύπριν, ἣ ἐφέστηκεν πύλαις σαῖς. Γενομένης δὲ ἔλξεως λέγει τὴν δε, ἣ Κύπρις. Φαίνεται ὅτι πρὸ τῶν πυλῶν τοῦ παλατιοῦ ἴστατο ἀγαλμὰ τι τῆς Ἀφροδίτης, καὶ διὰ τοῦτο ὁ θεράπων λέγει εἰς τὸν Ἰππόλυτον «τὴν δε... ἣ πύλαις σαῖς ἐφέστηκεν.»

Στίχ. 103. ἄλλοις· δηλ. ὁ μὲν τιμᾶ καὶ σέβεται τὸν δεῖνα θεὸν ἢ τὸν δεῖνα ἄνθρωπον, ὁ δὲ ἄλλον θεὸν ἢ ἄνθρωπον.

Στίχ. 105. νυκτὶ θαυμαστός· ἡ τῆς Ἀφροδίτης ἑορτὴ νύκτωρ ἐτελεῖτο.

Στίχ. 110. Ὀπως ἂν· ἵνα τοὺς ἵππους γυμνάσω τὰ κατάλληλα γυμνάσματα.

Στίχ. 114. ἡμεῖς δέ· ἡμεῖς δὲ φρονούντες οὕτως, ὡς πρέπει δούλοις φρονεῖν καὶ λέγειν, προσευχόμεθα τοῖς σοῖς ἀγάλμασι, δέσποινα Κύπρι, τοὺς νέους γὰρ οὐ μιμητέον. Περὶ τῆς βραχυλογίας ταύτης ὄρα Σ. Π. Β'. Κ. Ἀσωπίου σελ. 870. §. 31.

Στίχ. 116. χρῆ· χρῆ συγγνώμην ἔχειν παρὰ σοῦ, εἴ τις σε μάταια βάζει.—ὕψ' ἢ β' ης· ἔχων ἰσχυρὰν (θρασεῖαν) καρδίαν ἕνεκα τῆς νεότητος.

Στίχ. 118. τούτων· τῶν ὑβριστικῶν λόγων.

Στίχ. 120. Ἐνταῦθα ἄρχεται ἡ δευτέρα πρᾶξις, ἐπειδὴ οἱ μὲν θεράποντες καὶ ὁ Ἱππόλυτος εἰσῆλθον εἰς τὰ ἐντὸς τοῦ παλατίου· ὁ δὲ χορὸς ἔρχεται εἰς τὴν σκηνὴν κενωθεῖσαν, καὶ ψάλλει. Καὶ πρῶτον μὲν διηγεῖται πόθεν ἔμαθεν ὅτι ἡ Φαίδρα ἀσθενεῖ, μετὰ ταῦτα δὲ προσπαθεῖ νὰ εὔρη τὴν αἰτίαν τῆς νόσου. Ταῦτα πράττων ὁ χορὸς δὲν παρεκτρέπεται ποσῶς τοῦ ἔργου του· διότι ὁ χορὸς ἐν ταῖς τραγωδίαις παριστᾷ ἠθικὸν πρόσωπον συμβουλευθὲν καὶ συλλυπούμενον τῷ πάσχοντι καὶ ἀνακεφαλαιοῦν τὰ ἤδη λεχθέντα καὶ πραχθέντα. Συμφώνως λοιπὸν πρὸς τὸν ἑαυτοῦ χαρακτῆρα, ἐνταῦθα ὁ χορὸς ὁ ὁποῖος συνίσταται ἐκ Τροϊζηνίων γυναικῶν, ἅμα μαθὼν τὴν ἀσθένειαν τῆς Φαίδρας, τρέχει εἰς τὸ παλάτιον, καὶ πρῶτον μὲν καθ' ἑαυτὸν διαλέγεται ζητῶν τὴν αἰτίαν τῆς νόσου τῆς Φαίδρας, εἶτα δ' εὐρὼν περιστάσιν ἐρωτᾷ τὴν τροφὸν, ὅπως μαθὼν τὴν αἰτίαν παρηγορήσῃ ἢ βοηθήσῃ τὴν Φαίδραν πρὸς ἀπαλλαγὴν τῆς νόσου. Δωριστὴ δὲ διαλέγεται ὁ χορὸς.

Ἰκεανοῦ· ἡ τῶν λέξεων τάξις αὕτη. Λέγεται πέτρα τις στάζουσα ὕδωρ Ἰκεανοῦ, παγὰν ῥυτὰν βαπτὰν κάλπισι προεῖσα κρημνῶν. Ὑπάρχει πέτρα τις στάζουσα ὕδωρ διὰ τοῦ χέειν κατὰ τῶν κρημνῶν πηγὴν ῥευστὴν ἐν τῇ ὁποῖα δύνανται νὰ βυθισθῶσι κάλπεις. Λέγεται ἡ λέξις αὕτη ἐνταῦθα ἰσοδυναμεῖ τῇ ἔστι.—ὕδωρ ἰκεανοῦ· ἐπειδὴ πᾶν πηγαῖον ὕδωρ ἐστοχάζοντο οἱ ἀρχαῖοι ὅτι εἶναι μέρος τοῦ Ἰκεανοῦ, ὄνπερ ἐνόμιζον ποταμὸν περὶρέοντα τὴν γῆν, διὰ τοῦτο τὸ Ἰκεανοῦ ὕδωρ ἰσοδυναμεῖ τῷ ἀπλῶς ὕδατι· εὐθὺς δὲ κατωτέρω στίχ. 162 λέγει αὐτὸ τὸ ὕδωρ ποταμίαν δρόσον· καὶ τοῦτο δι' ἣν αἰτίαν ἀνωτέρω εἶπομεν.— κάλπισι βαπτὰν· διὰ τούτου δηλοῖ ὅτι αὕτη ἡ πηγὴ ἀφθονον ὕδωρ εἶχε καὶ πότιμον.

Στίχ. 124. ὄθι... Ὁπου ἦν τις φίλη μου πλύνουσα ὕδατι (ποταμίᾳ δρόσῳ) ὑφάσματα πορφυρᾶ, ἐπὶ δὲ τὰ νῦτα θερμῆς προσηλίου πέτρας ἐξήπλου αὐτά.—κατέβαλεν· ἄλλ. γρ. κατέβαλ'—κατέβαλλεν—κα-

τέβαλ' ἔνθεν ἀμῖν· περὶ δὲ τοῦ μέτρου ἀπορῶν ὁ Μαθθίας θεωρεῖ τὸ κατέβαλεν ἀντὶ δακτύλου, ἀλλὰ πάλιν λείπει συλλαβή.

Στίχ. 128. ὄθεν... Ἀπὸ τοῦ ὁποίου μέρους, ἥτοι ἐξ αὐτῆς τῆς φίλης μου κατὰ πρῶτον ἔμαθον, ὅτι ἡ δέσποινα καταβασανίζομένη ἔχει τὸ σῶμά της ἐντὸς τῶν οἰκῶν, ἥτοι μένει ἐντὸς τῆς οἰκίας ἐν κλίνῃ νοσερᾷ (δηλ. ἐν τῇ κλίνῃ ἀσθενείας ἐνεκεν), καὶ ὅτι λεπτὰ σκεπάσματα σκεπάζουσι τὴν κεφαλὴν αὐτῆς. Διὰ τούτου ἐκφράζει τὴν φλόγα ἣν εἶχεν ἡ Φαίδρα μὴ ὑποφέρουσα βαρέα σκεπάσματα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς.

Στίχ. 134. ἀκούω δὲ ὅτι αὐτὴ τρίτην ἤδη ἡμέραν ἐμποδίζει ἀπὸ τοῦ ὠραίου στόματος τὸ ἀγνὸν δέμας τῆς ἀκτῆς τῆς Δήμητρος (δηλ. δὲν θέλει νὰ φάγῃ).

Στίχ. 135. θέλουσαν· ἐπειδὴ θέλει κρυπτῶ πάθει νὰ φθάσῃ πρὸς τὸ δυστυχεῖς τέρμα τοῦ θανάτου.

Στίχ. 140. Σὺ γὰρ ἔνθεος φοιτᾷς.—Ὁ χορὸς νῦν πρὸς τὴν Φαίδραν, ὡσανεὶ ἐνώπιον αὐτοῦ ἦν, στρέφων τὸν λόγον, λέγει· «διότι σὺ, ὦ κόρη, μαίνεσαι (ἐνθεος φοιτᾷ) εἴτε ἐκ τοῦ Πανὸς κτλ.» καὶ ἐκ τοῦ Πανὸς μὲν λέγει· διότι ἐπίστευον οἱ ἀρχαῖοι ὅτι ὁ Πᾶν τοὺς ποιμένας τοὺς παίζοντας τὸν αὐλὸν κατὰ τὴν μεσημβρίαν, ὅτε αὐτὸς ἐκοιμᾶτο καθίστα μανιώδεις· καὶ ἐν γένει, ὅτι εἶχε τὴν δύναμιν τοῦ καθιστᾶν ὅσους ἤθελε μανιώδεις. Τὰ αὐτὰ σχεδὸν ἔλεγον καὶ περὶ τῆς Ἐκάτης καὶ περὶ τῶν Κορυθάντων καὶ περὶ τῆς Ρέας, διότι ταύτην ἐννοεῖ διὰ τοῦ ματρὸς ὀρείας.

Στίχ. 144. σὺ δ' ἀμφί... Ἡ μήπως καὶ βασανίζεσαι, ἐπειδὴ εἶσαι ἀνίερος πρὸς τὴν πολύθηρον Δίκτυναν (τὴν κυνηγὸν Ἄρτεμιν) ἐνεκεν ἀμαρτημάτων προερχομένων ἐκ μὴ προσφορᾶς πλακουντίων (ἀμπλακίαις ἀθύτων πελάνων)· ἐπειδὴ ἡ Φαίδρα ἦν θυγάτηρ τοῦ Μίνως βασιλέως τῆς Κρήτης, διὰ τοῦτο ἐρωτᾷ τρόπον τινὰ ὁ χορὸς μήπως καὶ ὅτε ἦσο ἐν τῇ Κρήτῃ δὲν ἐθυσίαζες εἰς τὴν Ἄρτεμιν, καὶ ὡς ἐκ τούτου τόρα καταβασανίζεσαι.—Δίκτυναν· Δίκτυνα ἢ Ἄρτεμις ἐκλήθη, ὡς θεὰ τοῦ κυνηγίου, ἀπὸ τοῦ δικτύου, θηρευτικοῦ πλέγματος· ἢ διὰ τοιαύτην αἰτίαν. «Βριτόμαρτυς νύμφη ἐγένετο συγκυνηγοῦσα τῇ Ἀρτέμιδι· ταύτης ἤράσθη Μίνως, καὶ κατεδίωξεν αὐτὴν ἐπὶ ἡμέρας ὀκτώ· καὶ μὴ ὑποφέρουσα ἔτι ἔρριψεν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ ὄρους εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐσώθη ἐν τοῖς δικτύοις, καὶ τούτου χάριν ἐκλήθη ἢ Ἄρτεμις Δίκτυνα».—ἀθύτων πελάνων· μὴ ἱερύσασα πελάνους· διὸ καὶ ἄθυτοι πέλανοί εἰσι.

Στίχ. 147. φοιτᾷ γὰρ... Λέγω ταῦτα μήπως ὑπὸ τῆς Ἀρτέμιδος βασανίζεσαι τόρα· ἐπειδὴ αὕτη περᾷ καὶ τὰς κατὰ τὴν χέρσον λίμνας, καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἐν καιρῶ τῶν δινῶν τῆς θαλάσσης τῶν ὑπὸ νοτίων ἀνέμων προερχομένων.

Στίχ. 150. ἢ πόσιν . . . Ἡ μήπως τὸν σύζυγόν σου τὸν ἀρχηγὸν τῶν Ἐρεχθιδῶν τὸν Εὐπατριδὴν ἀπατᾶ τις ἀνὴρ ἐν τοῖς οἴκοις ἔχων κρυφίαν σχέσιν μετὰ σοῦ καὶ οὕτω ἐν ἀπορία καὶ δυσθυμίᾳ εὐρίσκεισαι, μήπως μάθῃ αὐτὸ ὁ Θεσεύς. Οὕτω μὲν δυνάμεθα νὰ ἐξηγήσωμεν ἐκλαμβάνοντες τὸ ποιμαίνει ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἀπατᾶ, ἐφ' ἧς σπανίως εὐρηταί· ἐὰν ὅμως τὸ ποιμαίνει δεχθῶμεν ἐπὶ τῆς κυρίας σημασίας, τότε θὰ ἐρμηνεύσωμεν οὕτω· ἢ μήπως τὸν σύζυγόν σου . . . βόσκει γυνή τις κρυφίως, καὶ τούτου ἕνεκεν σὺ λυπῆσαι μεγάλως.

Στίχ. 154. ἢ ναυδάτης . . . Ἡ μήπως ναύτης τις ἀναχωρήσας ἐκ τῆς Κρήτης ἐπλευσεν ἐνταῦθα εἰς τὸν ἀσφαλέστατον λιμένα φέρων κακὴν ἀγγελίαν εἰς τὴν βασίλισσαν.

Στίχ. 158. λύπα δ' . . . Ἐκ τῆς λύπης δὲ ἕνεκεν τῶν παθημάτων (τῶν κακῶν αὐτῶν ἀγγελιῶν) δέδεται τὴν ψυχὴν, καὶ μένει ἐν τῇ κλίνῃ.

Στίχ. 160. φιλεῖ δέ . . . Φιλεῖ δὲ ἡ κακὴ δύστηνος ἀμηχανία τῶν ὠδίνων (ἢ προερχομένη ἐκ τῶν ὠδίνων) καὶ τῆς ἀφροσύνης (καὶ ἐκ τῆς ἀφροσύνης, ἀνοίας, δηλ. ἐξ ἐρώτων ἀθεμίτων καὶ ἄλλων, ὧν ἡ ὑποψία τῆς φανερώσεως προξενεῖ ἀμηχανίαν μεγίστην) συνοικεῖν τῇ δυστροπῷ ἀρμονία—τῇ δυστροπία, δηλονότι καθιστᾶ τὰς γυναῖκας δυστρόπους.—τὸ δύστροπος ἀρμονία ἐστὶ σχῆμα ὀξύμωρον.

Στίχ. 164. δι' ἐμᾶς . . . αὔρα· αὕτη ἡ πνοὴ ἤλθε ποτε διὰ τῆς ἐμῆς γατρῶς· δηλ. ὁ χορὸς λέγει ὅτι καὶ ἐγὼ ποτε ἔγκυος ὑπῆρξα, καὶ ἕνεκα τῶν τῆς ἐγκυμοσύνης ὠδίνων δυστροπίας τινὰς εἶχον.

Στίχ. 166. αὐτεὺν· ἐπεκαλούμην πρὸς βοήθειαν τὴν Ἄρτεμιν, τὴν βοηθοῦσαν τὰς λεχούσας καὶ τὴν περὶ τῶν τόξων φροντίζουσαν, δηλ. τὴν κυνηγὸν Ἄρτεμιν.

Στίχ. 169. ἀλλ' ἦδε . . . Ἄλλ' ἰδοῦ. Τὴν στιγμὴν ταύτην φαίνεται πρὸ τῶν θυρῶν ἡ τροφὸς φέρουσα ἕξω τῶν δωμάτων τὴν Φαίδραν, ἣτις ὡς ἐκ τῶν κατωτέρω (στίχ. 175 καὶ ἐξ.) ἐξάγεται, ὅτι ἐπεθύμει μεγάλως νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὴν αὐλήν.

Στίχ. 171. στυγνὸν δὲ νέφος ὀφρῶν αὐξάνεται· δηλ. πολὺ σκυθρωπὸς ἐστὶ.

Στίχ. 172. τί ποτ' ἐστὶ . . . Ἡ ψυχὴ μου ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ ποία ἐστὶν ἡ αἰτία.

Στίχ. 173. τί δεδῆληται· διὰ τί βέβλαπται τὸ σῶμα τῆς βασίλισσης, καὶ ἤλλαξε χρῶμα.

Στίχ. 175. ὦ κακὰ· Ἡ τροφὸς μὴ δυναμένη πλέον νὰ ὑποφέρῃ τὴν δυστροπίαν τῆς Φαίδρας λέγει ταῦτα· ὦ κακὰ θνητῶν κτλ.

Στίχ. 183. ταχὺ γὰρ σφάλλει· διότι ταχέως μεταβάλλεις γνώμην, καὶ εἰς οὐδὲν εὐχαριστεῖσαι.

Στίχ. 185. κρεῖσσον· εἶναι καλλίτερον νὰ ἀσθενῇ τις παρὰ νὰ περιποιῆται ἄλλον (τὸν ὁποῖον πολὺ ἀγαπᾷ) ἀσθενοῦντα.

Στίχ. 186. τὸ μὲν ἐστὶν ἀπλοῦν· τὸ μὲν νοσεῖν ἐστὶν ἀπλοῦν· δηλ. τότε τις λυπεῖται μόνον διότι ἀσθενεῖ, τῷ δὲ συνάπτει· εἰς δὲ τὸ θεραπεύειν συνάπτεται ἡ λύπη τῶν φρενῶν (ἐπειδὴ τὸ ἀσθενοῦν πρόσωπον εἶναι ἀγαπητὸν εἰς τὸν περιποιούμενον αὐτὸ) καὶ κόπος τῶν χειρῶν· καθὼς τὸρα ἐγὼ λυποῦμαι ἐπειδὴ ἀσθενεῖς, καὶ κοπιᾶζω περιποιουμένη σε.

Στίχ. 190. ἀλλ' ὅτι· ἀλλὰ τοῦτο τὸ ἄλλο, ὅπερ ἐστὶ φίλτερον τοῦ ζῆν, ὁ σκότος περικαλύπτων κρύπτει ταῖς νεφέλαις. Ἐνταῦθα ἐπιλήψιμος ἐστὶν ὁ Εὐριπίδης, ἐπειδὴ ἐν τῷ στόματι τῆς τροφοῦ τίθησιν ιδέας φιλοσοφικὰς ἀνωτέρας τῶν εἰς τροφὸν ἀρμοζουσῶν.

Στίχ. 192. δυσέρωτες· λίαν οὖν ἐρασταὶ εἴμεθα τοῦδε (ταύτης τῆς ζωῆς), ἐπειδὴ αὕτη στίλβει ἐπὶ τῆς γῆς δι' ἀπειρίαν τῆς ἄλλης ζωῆς, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔχομεν ἀπόδειξιν τῶν ὑπὸ τὴν γῆν ὄντων· ἵνα δὲ ἄλλαις λέξεσιν εἶπω (ἄλλως δὲ), ὑπὸ τῶν μύθων παρασυρόμεθα.

Στίχ. 197. αἴρετέ μου. Κατὰ ταύτην τὴν στιγμὴν, ἐπειδὴ τὸ πάθος τῆς Φαίδρας ἠῤῥησε, δὲν εὐχαριστεῖται νὰ μένη ἐν τῇ κλίνῃ, διὸ λέγει «αἴρετέ μου δέμας, ὀρθοῦτε κάρα κτλ.»

Στίχ. 198. λέλυμαι μελέων σύνδεσμα· δηλ. δὲν δύναμαι νὰ ὀρθώσω τὰ μέλη μου (λέλυμαι κατὰ τὸ σύνδεσμα τῶν μελῶν μου)· φίλαι, ὁμιλεῖ πρὸς τὸν χορὸν.

Στίχ. 200. βαρὺ μοι· ταῦτα λέγει πρὸς τὴν τροφόν.—ἀμπέτασον· ἀναπέτασον τὸν βόστρυχον εἰς τοὺς ὤμους.

Στίχ. 203. μὴ μετέβαλλε δέμας χαλεπῶς· μὴ μεταβάλλης ἀπρεπῶς τὸ σῶμά σου.

Στίχ. 205. καὶ γενναίου λήματος· καὶ γενναιότητος.

Στίχ. 207. αἶ, αἶ· φεῦ, φεῦ, πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ἀντλήσω (ἀρυσάιμαν) καὶ ἐπομένως νὰ πῶ ἀπὸ δροσερᾶς πηγῆς πόμα καθαρῶν ὑδάτων, ἤτοι καθαρὸν ὕδωρ, καὶ νὰ ἀναπαυθῶ κλιθεῖσα ὑπὸ αἰγείρους καὶ ἐντὸς καθαρῶν λειμῶνος.

Στίχ. 211. τί θροεῖς; τί μουρμουρίζεις; Φαίνεται ὅτι τὰ ἀνωτέρω εἶπεν ἡ Φαίδρα σιγαλῇ τῇ φωνῇ, καὶ δὲν ἤκουσεν αὐτὰ ὁ χορὸς· καὶ διὰ τοῦτο λέγει εἰς αὐτὴν ἡ τροφὸς τὸ «ὦ παῖ, τί θροεῖς;» καὶ τὰ κατωτέρω «οὐ μὴ παρ' ὄχλου...» βεβαίως δὲν θέλεις εἰπεῖ αὐτὰ εἰς τὸν ὄχλον, δηλονότι δὲν θέλεις τὰ εἰπεῖ τόσον δυνατὰ ὥστε νὰ ἀκούσῃ

αὐτὰ καὶ ὁ χορὸς, καὶ ἐπομένως μάθωσιν αὐτὰ καὶ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι.

Στίχ. 213. μανίας ἔποχον. Ἐπειδὴ οἱ λόγοι σου αὐτοὶ μανικοὶ εἰσι.

Στίχ. 214. εἶμι πρὸς ὕλαν. Θέλω πορευθῆ πρὸς τὸ δάσος κτλ. ἀφοῦ πρῶτον εἶπε τὸ πέμπτετέ με εἰς ὄρος, ἐπειδὴ ἔβλεπεν, ὅτι κανεῖς δὲν ἤθελε νὰ φέρῃ αὐτὴν, διὰ τοῦτο εἶτα λέγει τὸ εἶμι, δηλ. ἀφοῦ ὑμεῖς δὲν μὲ φέρετε, ἐγὼ ἢ ἰδία θέλω πορευθῆ· ὁ ἐνεστῶς τοῦ εἶμι ἔχει καὶ μέλλοντος σημασίαν.

Στίχ. 215. ἵνα ὄπου.

Στίχ. 217. ἐγχιριμπτομένα· ἐγὼ ἢ Φαίδρα ἐγχιριμπτομένη· ἔτ. γρ. ἐγχιριμπτόμεναι· αἱ κύνες.

Στίχ. 218. πρὸς θεῶν... βέλος· πρὸς θεῶν ἐπιθυμῶ νὰ παρορμήσω τὰς κύνες, καὶ παρὰ τὴν ξανθὴν κόμην μου ὑψώσασα καὶ πάλλουσα τὸ δόρυ νὰ βίψω αὐτὸ, κρατοῦσα τῇ ἐτέρᾳ χειρὶ τὸ σιδήριον (ἐπίλογγον βέλος). Ἐνταῦθα λέγει τὸν τρόπον καθ' ὃν ἔρριπτον τὸ δόρυ οἱ ἀρχαῖοι, ὅτι τῇ μὲν μιᾷ χειρὶ ἔπαλλον αὐτὸ παρὰ τὴν κεφαλὴν, ἐκράτουν δὲ συγχρόνως τῇ ἐτέρᾳ τὸ σιδήριον τοῦ δόρατος, ἵνα κατ' εὐθείαν ὑπάγῃ ριπτόμενον.

Στίχ. 220. Θεσσαλὸν ὄρπακα· ὄρπαξ κυρίως ἐστὶ κλόνος, ἐνταῦθα δὲ Θεσσαλὸν ὄρπακα λέγει τὸ δόρυ.—ἐπίλογγον δὲ βέλος, τὸ σιδήριον τὸ ἐπὶ τῆς λόγχης, ἦτοι τὸ ἐπὶ τοῦ ξύλου τοῦ δόρατος ὄν.

Στίχ. 222. τάδε κηραίνεις· φροντίζεις περὶ τούτων.

Στίχ. 223. τί... μελέτης; τί καὶ σὺ μέτεστι μελέτης κυνηγεσίῳ; τί καὶ σὺ περὶ τοῦ κυνηγίου φροντίζεις;

Στίχ. 225. πάρα γάρ· λέγει εἰς τὴν Φαίδραν ἢ τροφὸς, ἂν ἐπιθυμῆς νὰ πῆς ὕδωρ κρηναῖον, ὑπάρχει παρὰ τοῖς πύργοις (τῷ παλατίῳ) συνεχῆς κρήνη (κλυτὴς), ἐκ τῆς ὁποίας δύνασαι νὰ πῆς.

Στίχ. 227. δέσποινα. Ἡ Φαίδρα ἐν τῇ παραφορᾷ τοῦ πάθους ἔτι οὖσα λέγει ταῦτα· Ὡ Ἄρτεμι, δέσποινα τῆς παραθαλασσοῦ λίμνης (ἢ λίμνη αὕτη ἱπποδρόμιόν τι ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν) καὶ τῶν ἱπποκρότων γυμνασίων (τῶν γυμνασίων ἅτινα κροτοῦσιν ὑπὸ τῶν ἵππων), εἴθε ἐν τοῖς σοῖς δαπέδοις ἦν δαμάζουσα Ἐνετάς ἵππους. Οἱ ἵπποι οὗτοι ἐφημίζοντο· καθ' ὃν δὲ καιρὸν ἔζη ἢ Φαίδρα δὲν ἦσαν ποσῶς γνωστοὶ οἱ Ἐνετοί. Τὸ δὲ νὰ λέγῃ ἢ Φαίδρα περὶ τῶν Ἐνετῶν, οἵτινες τότε δὲν ἦσαν γνωστοί, τοῦτο λέγεται ἀναχρονισμὸς. Οἱ Ἐνετοὶ οὗτοι ἦσαν ἔθνος τῆς Παφλαγονίας ἐν τῇ Ἀσίᾳ κατοικοῦντες περὶ τὸν Παρθένιον ποταμὸν. Οὗτοι λέγονται ὅτι ἤλθον μετὰ τοῦ Ἀντήνορος καὶ κατόκησαν εἰς τὰ ἀρκτικὰ παράλια τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης.

Στίχ. 233. πρόθον ἐστέλλου· ἐπεθύμεις νὰ κυνηγήσης ψαμάθοις ἐπ' ἀκυμάντοις, ἐπὶ τῆς ἄμμου, ἣτις δὲν κυμαίνεται, παράσσεται· λέγει δ' ἐπὶ ψαμάθοις, ἐπειδὴ, ὡς ἀνωτέρω εἶπομεν, τὸ ἵπποδρομιον τοῦτο ἦτο παράθαλάσσιον.

Στίχ. 235. τὰ δ' ε' δηλ. ὅστις σε θεῶν ἀνασειράζει· τὸ ἀνασειράζει ἐλήφθη μεταφορικῶς ἐκ τῶν ἵππων τῶν πολεμικῶν, οἵτινες ἐξέρχονται τῆς σειρᾶς, ὅθεν καθὼς οὗτοι οἱ ἵπποι πράττουσι κακῶς ἐξέρχόμενοι τῆς σειρᾶς, οὕτω καὶ σὺ κακῶς πράττεις ἐξερχομένη τοῦ ὀρθοῦ λόγου.—καὶ παρακόπτει· καὶ πλήττει, κρούει τὰς φρένας σου, ὦ παῖ.

Στίχ. 238. δύστανος ἐγώ. Ἡ Φαίδρα συνελθοῦσα εἰς ἑαυτὴν λέγει ταῦτα· δυστυχῆς ἐγώ, τί ἔπραξα; πῶς ἐπλανήθην ἀπὸ τῆς ἀγαθῆς γνώμης; ἐμάνην, ἔπεσον εἰς τὴν βλάβην δαίμονος (δηλαδὴ θεός τις με ἔβλαψεν)· φεῦ, φεῦ, ὦ ταλαίπωρε.

Στίχ. 242. κρύψον· σκέπασον.

Στίχ. 243. αἰδούμεθα· ἐπειδὴ ἐντρέπομαι δι' ὅσα εἶπον.

Στίχ. 246. τὸ γὰρ ὀρθοῦσθαι. Διότι τὸ νὰ ἐπανέλθῃ τις εἰς ἑαυτὸν μετὰ τὴν μανίαν ὀδυνηρόν ἐστι (ἐπειδὴ ἐνθυμεῖται ὅσα ἔπραξε καὶ εἶπε, διὸ ἐντρέπεται καὶ λυπεῖται δι' αὐτά)· τὸ δὲ μαινόμενον· τὸ δὲ νὰ μένῃ ἐν τῇ μανίᾳ, κακόν.

Στίχ. 247. ἀλλὰ κρατεῖ· ἀλλὰ τὸ μαινόμενον (τὸ νὰ μένῃ ἐν τῇ μανίᾳ) ὑπερισχύει τοῦ τὴν γνώμην ὀρθοῦσθαι (τοῦ ἐπανελθεῖν εἰς ἑαυτὸν) κατὰ τὸ ἀπολέσθαι τινὰ μὴ γιγνώσκοντα (ἐπειδὴ τις ἀπόλλυται μὴ γνωρίζων τὴν ἑαυτοῦ μανίαν).

Στίχ. 249. κρύπτω· κρύπτω τὴν κεφαλὴν σου, ἀποκρίνεται εἰς αὐτὴν ἡ τροφός· ἐν τούτοις μεγάλη λύπη κατεχομένη διὰ τὴν κατάστασιν τῆς Φαίδρας λέγει τὰ ἀκόλουθα· τὸ δ' ἐμὸν σῶμα . . . καλύψει; δηλ. πότε τέλος ἐγὼ θέλω ἀποθάνει, ἵνα μὴ σε βλέπω τοιαῦτα πράττουσαν, καὶ λυπῶμαι ἀγαπῶσά σε πολύ.

Στίχ. 253. φιλίας ἀνακίρνασθαι· μετρίας φιλίας νὰ συνδέωσι, μετρίως νὰ ἀγαπῶνται οἱ θνητοί.

Στίχ. 254. καὶ μὴ πρὸς ἄκρον μυελὸν ψυχῆς· καὶ νὰ μὴ φθάνῃ εἰς τὸ ἐνδότατον τῆς ψυχῆς.—λέγει δὲ μυελὸν ψυχῆς ὡσανεὶ ἡ ψυχὴ ὅστων τί ἐστι.

Στίχ. 255. εὐλυτα . . . ξυντεῖναι· εὐκόλως δὲ νὰ δύναται τις ν' ἀπωθήσῃ, καὶ ν' αὐξήσῃ τὴν φιλίαν.

Στίχ. 260. βιότου ἀτερκεῖς ἐπιτηδεύσεις· τὰ δὲ ἀγνὰ αἰσθήματα.

Στίχ. 263. οὕτω τὸ λίαν ἥσσον ἐπαινώ τοῦ μηδὲν ἄγαν·

οὕτω τὸ λίαν ἐπαινῶ ὀλιγώτερον τοῦ μηδὲν ἄγαν (ἦτοι τοῦ μετρίου) ἢ, οὕτω τὸ πολὺ ὀλιγώτερον, ἦτοι τὸ μετριώτερον, ἐπαινῶ, ἢ τὸ μέτριον.

Στίχ. 265. καὶ ξυμφήσουσι σοφοί μοι· καὶ θέλουσιν ὁμολογήσει, συμφωνήσει μετ' ἐμοῦ οἱ σοφοί.

Στίχ. 270. οὐκ οἶδ' ἐλέγχουσα· ἐξετάζουσα αὐτὴν οὐκ ἔμαθον·—θέλει· ἢ Φαίδρα.

Στίχ. 271. οὐδ' ἦτις· οὐδὲ τὴν ἀρχὴν οἶσθα τῶν πημάτων τῶνδε, ἦτις ἔφω, καὶ καθ' ἕλξιν « οὐδ' ἦτις ἀρχὴ κτλ. »

Στίχ. 272. εἰς ταῦτὸν ἤκει· δηλονότι τὸ ἴδιον μὲ ἐρωτᾶς, ὅπερ καὶ πρότερον μὲ ἠρώτησας.

Στίχ. 273. ὡς κτλ. πόσον ἀσθενής ἐστὶ καὶ κατεξαμμένη τὸ σῶμα (κάτισχος).

Στίχ. 274. πῶς δ' οὐ· πῶς δὲ νὰ μὴν ἀσθενῇ καὶ κατεξαμμένη ἦ.

Στίχ. 275. πρότερον· πρότερον, ἄσιτος μένει ὑπ' ἄτης (ὑπὸ βλάβης τινός, δηλ. πάσχει τὸ στόμα, ἢ τὸν στόμαχον καὶ μένει ἄσιτος), ἢ ἐπειδὴ προσπαθεῖ νὰ ἀποθάνῃ.

Στίχ. 276. θανεῖν· πειράται θανεῖν.

Στίχ. 277. εἰ τὰδ' ἐξαρκεῖ· ἐὰν ταῦτα ἐξαρκῶσιν, ἀρέσκωσιν εἰς τὸν ἄνδρα της.

Στίχ. 278. κρύπτει· δὲν γνωρίζει ταῦτα ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, διότι αὕτη κρύπτει τὴν ἀσθένειαν.

Στίχ. 280. ἔκδημος· δὲν ἐννοεῖ τοῦτο ἐκ τοῦ προσώπου αὐτῆς, ἐπειδὴ εἶναι ἐκτὸς ταύτης τῆς γῆς (ἐκδημος γὰρ ὢν τυγχάνει . . .) Ὁ Ἄθης εὐς ἔλειπε τότε εἰς τοὺς Δελφούς.

Στίχ. 282. πλάνον φρενῶν· τὴν ἀποπλάνησιν τῶν φρενῶν της, τὴν μανίαν.

Στίχ. 283. εἰς πάντ'· ὁ νοῦς· παντοιοτρόπως ἐπειράθην, οὐδὲν ὅμως κατώρθωσα, καὶ τώρα δὲ θέλω προθυμηθῆ ἵνα μοι καὶ σὺ μάρτυς ἦ τοῦ πῶς τὴν δέσποιναν μετεχειρίσθην ἐν τῇ ἑαυτῆς ἀσθενείᾳ·—δεσπόταις· ἀντὶ δεσπότη, ὅρα ἀνωτέρω· στίχ. 8.

Στίχ. 289. στυγνὴν ὄφρὺν λύσασα· παύσασα τοῦ κατηφῆ εἶναι καὶ ἐμμένειν τῇ σῇ ἀποφάσει.

Στίχ. 290. ἐγώ τε· καὶ ἐγὼ ἀφήσασα τοὺς κακοὺς λόγους, οὓς τότε σοι εἶπον, μὴ ποιήσασα καλῶς, θέλω σοι εἰπεῖ ἄλλον ἡδύτερον λόγον· εἴμι· ἴδε ἀνωτέρω στίχ. 214.

Στίχ. 293. συγκαθιστάναι· ἀπαρέμφατον ἀντὶ προστακτικῆς· αἱ γυναῖκες αὗται ἄς σε συμβοηθήσωσιν εἰς τὴν ἀσθένειαν.

Στίχ. 294. εἰ δ' ἐάν δὲ ἦναι δυνατὸν νὰ ῥηθῆ ἡ συμφορὰ σου πρὸς ἄρσενας, λέγε αὐτὴν, ἵνα κτλ.

Στίχ. 298. συγχωρεῖν· ἢ νὰ πεθῆσαι εἰς τοὺς εὖ λαχθέντας λόγους μου.

Στίχ. 299. φθέγγαι τι· ἀντὶ προστακτικῆς, φθέγγον τι.

Στίχ. 300. ἄλλως· ματαιῶς.

Στίχ. 301. ἴσον δ' ἄπεσμεν· ἐπίσης ὡς καὶ πρότερον δὲν δύναμαι νὰ μάθω τι.

Στίχ. 303. ἀλλ' ἴσθι. Ἐπειδὴ ἐβαρύνθη πλέον ἢ τροφός, παρακαλοῦσα αὐτὴν, ὀργίζεται καὶ λέγει τούτους τοὺς ἐγγικτικούς λόγους. Ἄλλ' ὅμως μάθε καλῶς.—Διὰ ταῦτα δεῖτὰ ὅποια θέλεις ἀκούσει, ἂν θέλῃς γίνου αὐθαδεστέρα τῆς θαλάσσης, δηλ. μᾶλλον ἀγρία καὶ τῆς θαλάσσης.—Ὅτι ἐάν ἀποθάνῃς, δὲν θέλουσι μετᾶσχει οἱ παῖδές σου τῆς βασιλείας (πατρῶων δόμων), ἐπειδὴ προὔδικας αὐτοὺς ἀποθανοῦσα (ἐπειδὴ οὕτω θέλει κατορθῶσαι μετὰ τὸν θάνατόν σου ὁ Ἰππόλυτος νὰ λάβῃ αὐτὸς τὴν βασιλείαν τῶν Ἀθηναίων καὶ οὐχὶ τὰ τέκνα σου).

Στίχ. 308. φρονοῦντα γνήσια· ἔχοντα καλὰ ἰσχυρήματα.

Στίχ. 309. τόδε· ὅτι θέλει γίνεαι αὐτὸς βεβήλωτος.

Στίχ. 314. ἄλλη δ' ἐν τύχη· ἐν ἄλλῃ δυστίχῃ εὐρίσκομαι.

Στίχ. 317. μῶν ἢ τροφός ἐκλαβοῦσα τὴν λέξιν ἰσάσμα ἀντὶ τοῦ παθήματος, ἐρωτᾷ αὐτὴν « ἄρά γε τοῦ πάθους αὐτοῦ τῆς φρενός σου αἴτιος ὑπῆρξεν ἐχθρός τις ξένος; »

Στίχ. 320. μὴ δρωσα· εἴθε καθὼς ἐκεῖνος οὐδεμίαν ἔπραξεν εἰς ἐμὲ ἀμαρτίαν, οὕτω καὶ ἐγὼ νὰ μὴν φανῶ ἐκεῖνον αἰσχύνουσα.

Στίχ. 323. οὐ δὴ θ' ἐκοῦσα γ'· δὲν θέλω σ' ἀφήσει θεληματικῶς νὰ ἀμαρτήσῃς (δηλ. νὰ ἀποθάνῃς), ἐκτὸς ἂν με βιάσῃς.—Ἐν δὲ σοὶ λέλλείψομαι· θέλω δὲ κρεμασθῆ ἐπάνω σου.—Ἐνῷ δὲ λέγει ταῦτα λαμβάνει τὴν Φαίδραν ἀπὸ τῆς χειρός.

Στίχ. 327. σοῦ μὴ τυχεῖν· τοῦ νὰ μὴν ἔχω ἐσέ, δηλ. τοῦ νὰ σε ἀφήσω νὰ ἀποθάνῃς.

Στίχ. 328. ὄλεῖ· θέλεις χαθῆ.

Στίχ. 329. ἰκνουμένης ἐμοῦ· ἐμοῦ παρακαλοῦσης.

Στίχ. 330. ἐκ τῶν γάρ· διότι ἐκ τῆς ἐρωτικῆς ἐπιθυμίας, ἣν ἔχω πρὸς τὸν Ἰππόλυτον (ὅπερ αἰσχρὸν ἐστὶ) μηχανῶμαι καλὰ, δηλ. νὰ ἀποθάνω πρὶν ὑποπέσω εἰς αἰσχρὰν τινα πράξιν.—ταῦτα ἐννοεῖ ἡ Φαίδρα, ἢ τροφός ὅμως μέχρι τοῦδε ποσῶς δὲν εἶχεν ἐννοήσει τὸν ἔρωτα αὐτῆς.

Στίχ. 336. ὦ πλῆμον. Αἰνιγματωδῶς θέλει ἡ Φαίδρα νὰ ἐκφέρῃ τὸν αὐτῆς ἔρωτα, καὶ ἐνταυτῷ νὰ δείξῃ, ὅτι συγχωρητέα ἐστίν, ἐπειδὴ

προγονικὸν ἦν αὐτῇ τὸ πάθος αὐτὸ, καὶ τρόπον τινὰ παρὰ θεοῦ ἐπιβεβλημένον.—Ἡ μήτηρ τῆς Φαίδρας, Παισιφάη, ἠράσθη κατὰ τὴν μυθολογίαν ὠραίου τινὸς ταύρου, ἐξ οὗ ἐγέννησε τὸν Μινώταυρον.

Στίχ. 337. ἢ τί φῆς τό δε· ἢ διὰ τί λέγεις τοῦτο.

Στίχ. 338. σύ τ'. ὦ. καὶ σύ, ὦ τάλαινα ἀδελφῆ, σύζυγε τοῦ Διονύσου· λέγει δὲ τὴν Ἀριάδην.

Στίχ. 342. ἐκεῖθεν· ἀπὸ ἐκεῖ, δηλ. ἐκ τῆς μητρὸς καὶ τῆς ἀδελφῆς καὶ ἐν γένει ἐκ τῶν προγόνων ἐγὼ δυστυχῶ.—οὐ νεωστί· δηλ. δὲν εἶμαι ἐγὼ ἢ πρώτη ἐκ τῆς οἰκογενείας μας, ἥτις ἔπαθον τοιαῦτα δυστυχήματα.

Στίχ. 344. φεῦ· πῶς ἂν σύ. Ἡ Φαίδρα αἰσχυνομένη νὰ εἴπῃ ἢ ἰδίᾳ ὅτι ἐρᾷ, προσπαθεῖ ὅπως ἢ τροφὸς τὴν ἐρωτήσῃ περὶ τοῦ τοιούτου, καὶ διὰ τοῦτο λέγει τὸ πῶς ἂν σύ λέξεις ἡς.

Στίχ. 346. τί τοῦθ'· τί ἐστὶ τοῦτο, ὃ κτλ.

Στίχ. 347. ἡδιστον· ἡδιστόν ἐστὶ τὸ ἐρᾶν καὶ ἐνταυτῷ ἀλγεινὸν, λυπηρόν.

Στίχ. 348. ἡμεῖς ἂν... θατέρω· τὸ ἡμεῖς πληθ. ἀντὶ ἐγώ.—θατέρω· δηλ. τῷ ἀλγεινῷ.

Στίχ. 350. ὅστις ποθ' οὗτος· ἐρᾷ τούτου, ὅστις ποτ' ἐστὶν ὁ τῆς Ἀμαζόνος, καὶ κατ' ἔλξιν «ὅστις ποθ' οὗτος ὁ τῆς Ἀμαζόνος».

Στίχ. 351. σοῦ τάδε· ἀπὸ σοῦ ἀκούεις ταῦτα, οὐχὶ ἀπ' ἐμοῦ, δηλ. σὺ λέγεις ταῦτα, ὅχι ἐγώ.

Στίχ. 353. οὐκ ἀνάσχετ'· οὐκ εἰσὶν ἀνασχετὰ ταῦτα.

Στίχ. 358. Κύπρις οὐκ· οὗτός ἐστιν ὁ νοῦς. Ἡ Φαίδρα ἦν τοσοῦτον σῶφρων, ὥστε καὶ θεὸς δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ αὐτὴν νὰ ἐξέλθῃ ταύτης τῆς σωφροσύνης, ἄρα ἡ Κύπρις, ἥτις τοῦτο κατώρθωσεν, εἶναι ἀνώτερόν τι θεοῦ.

Στίχ. 361. αἶες ὦ, ἔκλυες ὦ. Ταῦτα λέγουσιν αἱ γυναῖκες τοῦ χοροῦ πρὸς ἀλλήλας.

Στίχ. 364. ὀλοίμαν ἔγωγε· εἴθε ἐγὼ βέβαια νὰ ἀφανισθῶ (νὰ ἀποθάνω) πρὶν ἀκολουθήσω τὴν σὴν ἀγαπητὴν φρένα· δηλ. πρὶν ὑποπέσω εἰς τὸ αὐτὸ ἀμάρτημα.

Στίχ. 369. τίς σε παναμέριος· δηλ. ὁ μετὰ ταῦτα καιρὸς θέλει σοὶ εἶναι κάκιστος.

Στίχ. 370. τελευτάσεται· ἐξάπαντος θέλει συμβῆ τι νέον εἰς τοὺς δόμους, τὰ παλάτια· ἴδιον τοῦ χοροῦ ἐστὶ καὶ τὸ προλέγειν.

Στίχ. 373. Τροιζήνιαι. Τώρα πρῶτον λαμβάνει ἀφορμὴν ἡ Φαίδρα νὰ ὀμιλήσῃ πρὸς τὸν χορόν.

Στίχ. 375. ἤδη ποτ' ἄλλως· ἤδη ποτὲ ἐν ἄλλῃ καταστάσει οὔσα (δηλ. πρὶν εἰς αὐτὸ τὸ πάθος ὑποπέσω, ὅτε τὰς φρένας μου ἀβλαβεῖς εἶχον), ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ τῆς νυκτὸς ἐσκέφθη πῶς διέφθαρται ὁ τῶν θνητῶν βίος.

Στίχ. 377. καὶ μοι· καὶ μοι φαίνονται οἱ θνητοὶ, ὅτι δὲν δυστυχοῦσι μᾶλλον σύμφωνα πρὸς τὴν τοῦ νοῦς φύσιν (δηλ. ἐπειδὴ εἶναι τοιαύτη ἡ φύσις των)· ἔστι γάρ· διότι εἰσὶ καὶ πολλοὶ φρόνιμοι, καὶ ἐπομένως δὲν πρέπει νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἐκ φύσεως οἱ ἄνθρωποι δυστυχοῦσιν.

Στίχ. 382. οἱ δ' ἄλλοι δὲ, ἐπειδὴ προτιμῶσιν ἄλλην τινὰ ἡδονὴν, ἢ τὸ ἀγαθόν.

Στίχ. 384. μακρὰί· οἷον αἱ μακρὰι συναναστροφαί, καὶ ἡ ἀργία, ἡ ὁποία εἶναι τερπνὸν κακόν.

Στίχ. 385. αἰδῶς τε· ὑπάρχει δὲ καὶ ἡ αἰδῶς· δις αἱ δ' εἰσὶν· δύο δὲ εἰσιν αἱ αἰδοί· ἡ μὲν οὐ κακὴ, δηλ. ἡ αἰδῶς ἕνεκα τῆς ὁποίας δὲν πράττομεν τὸ κακὸν εἶναι καλὴ αἰδῶς, ἡ δὲ αἰδῶς τὴν ὁποίαν ὑποφέρει τις, ἐπειδὴ ἐφανερῶθη ἡ κακὴ πράξις, ἣν ἔπραξεν, εἶναι κακὴ αἰδῶς.

Στίχ. 386. εἰ δ' ὁ καιρός· ἂν ὅμως ἡ περίστασις ἦτο σαφής, δηλ. ἂν ὁ πράξας τὴν κακὴν πράξιν ἐγνώριζεν ὅτι ἐξάπαντος θέλει φανερωθῆ, τότε δὲν ἤθελε πράξει ταύτην, ἐπομένως δὲν ἤθελον ὑπάρχει δύο αἰδοί, ἀλλὰ μόνον μία, ἡ καλὴ.

Στίχ. 387. ταῦτ' ἔχοντες γράμματα· τὰ ἴδια γράμματα καὶ αἱ δύο ἔχουσαι, δηλ. καὶ ἡ μία καὶ ἡ ἄλλη αἰδῶς ὀνομαζομένη· ἔχοντες· δουλκὸς ἀρσενικὸς ἀντὶ τοῦ θηλ. ἔχουσα.

Στίχ. 388. ταῦτ' οὔν. Ἐπειδὴ τοίνυν ἐγὼ ἐγίνωσκον ταῦτα, ἐνόμιζον, ὅτι δὲν θέλει ὑπάρξει φάρμακον δι' οὗ νὰ διαφθαρῶ καὶ νὰ μεταβάλω φρένας.

Στίχ. 395. γλώσση... πιστόν· ὅταν τις θέλῃ νὰ μὴν γίνῃ τι γνωστόν, δὲν πρέπει νὰ ἐμπιστευθῆ τοῦτο εἰς τὴν γλῶσσαν, δηλ. νὰ εἴπῃ αὐτὸ εἰς ἄλλον, ἐπειδὴ ἐξάπαντος θέλει φανερωθῆ.—ἡ θουραῖα· ἡ ὁποία τοὺς μὲν ξένους ἤξεύρει νὰ συμβουλεύῃ.

Στίχ. 398. τὴν ἄνοιαν· τὸν ἔρωτα.

Στίχ. 405. ἤδη· ἐγίνωσκον, ἤξευρον, ὅτι τὸ ἔργον ἦν δυσκλεές.

Στίχ. 406. γυνή τε· πρὸς τοῖςδε καλῶς ἐγίνωσκον ὅτι γυνὴ οὔσα, εἰμὶ μίσσημα πᾶσιν.

Στίχ. 409. ἐκ δὲ γενναίων. Ἐκ τῶν εὐγενῶν δὲ γυναικῶν ἤρχισσε τοῦτο τὸ κακόν· διότι ὅταν τὰ αἰσχρὰ φανῶσι καλὰ εἰς τοὺς εὐγενεῖς, βεβαίως κατὰ πολλὰ θέλουσιν ἐγκριθῆ ὑπὸ τῶν κατωτέρων ὡς καλὰ.

Στίχ. 426. μόνον· μόνον δὲ αὕτη ἡ ἄμιλλα λέγουσιν ὅτι ὑπάρχει εἰς τοὺς ἀνθρώπους, τίς δίκαιος καὶ ἀγαθὸς θέλει καταστῆ.

Στίχ. 428. προθείς· καθὼς εἰς τὴν νέαν παρθένον προτίθεται κί- τοπτρον, ἵνα ἴδῃ τὸ ἑαυτῆς πρόσωπον, οὕτω καὶ ὁ καιρὸς, ὅταν τύχη πε- ρίστασις, φανερώνει τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶθε νὰ μὴ φανῶ ποτε ἐγὼ (ἀλλὰ μεταξὺ τῶν καλῶν).

Στίχ. 433. Ἡ τροφὸς παρατηρήσασα, ὅτι οὐδεμία ἄλλη θεραπεία ὑπάρχει ἢ νὰ παρακινήσῃ τὴν Φαίδραν νὰ ὑποχωρήσῃ εἰς τὸν ἔρωτα, αὐτὸ προσπαθεῖ νὰ κατορθώσῃ, παριστώσα, ὅτι ὁ ἔρωσ ἐν γένει δὲν εἶναι αἰσχρὸν. Ἐκ τῶν λόγων τούτων παρίσταται ἡ τροφὸς αἰσχρὰ καὶ πονηρά.

Στίχ. 441. οὐ δεῖ· οὐ δεῖ (ἐρᾶν τῶν πέλας) τοῖς ἐρῶσι τῶν πέ- λας.— Ὅσοι τε . . . καὶ ἐκείνους ὅσοι μέλλουσιν ἐρᾶν. Δὲν πρέπει οἱ ἐρῶντες καὶ οἱ μέλλοντες νὰ ἐρῶσι τῶν πλησίων νὰ πράττωσι τοῦτο, ἐὰν ἦναι ἀνάγκη νὰ ἀποθάνωσι.

Στίχ. 451. γραφάς· τὰ συγγράμματα.

Στίχ. 459. ἐπὶ ῥητοῖς· ἐπὶ ὠρισμέναις συμφωνίαις.

Στίχ. 462. κάρτα φρενῶν· κατὰ πολλὰ φρόνιμοι.

Στίχ. 463. βλέποντες τὰς συζύγους των ἀμαρτανούσας, προσποιούν- ται, ὅτι δὲν βλέπουσι.

Στίχ. 464. πόσουσ δέ· πόσοι δὲ πατέρες τὰ αὐτῶν τέκνα εἰς ἔρωτα πεσόντα συμβοηθοῦσιν εἰς τὸ νὰ ὑποφέρωσιν αὐτόν.

Στίχ. 466. λανθάνειν· νὰ μὴ γινώσκωσι, νὰ κρύπτωσι τὰ αἰσχροῦ.

Στίχ. 467. οὐδ' ἐκπονεῖν· οὐδὲ πρέπει οἱ ἄνθρωποι νὰ θέλωσι νὰ ζῶσιν ἐν τελειότητι (δηλ. νὰ ἀνθίστανται εἰς τὸν ἔρωτα), ἀφοῦ οὐδὲ οἱ τέκτονες δύνανται μετ' ἀκριβείας νὰ συνδέσωσι τὴν στέγην δι' ἧς σκε- πάζεται ἡ οἰκία.

Στίχ. 470. πῶσ ἂν ἐκνεύσαι δοκεῖς; πῶσ στοχάζεσαι ὅτι θέλεις δυνηθῆ· ἀποφύγῃς; οὐχί.

Στίχ. 474. ἀλλ' εἰ τὰ πλείω· ἀλλ' ἐὰν ἔχῃς πλείονα καλὰ, βρα- χύτερα δὲ κακὰ, ὡς ἄνθρωπος πολὺ εὐτυχῆς θέλεις λογισθῆ.

Στίχ. 482. χρησιμώτερα· ὠφελιμώτερα πρὸς τὴν παροῦσαν δυ- στιχίαν, ἐπειδὴ οὕτω θέλει σε σώσει· ἐπαινοῦ ὅμως τὰ ἐδικά σου φρονή- ματα· ὁ ἔπαινος δ' οὗτος δυσκολώτερός ἐστι πρὸς ἐκτέλεσιν, ἢ οἱ λόγοι αὐτῆς, καὶ μᾶλλον λυπηρός σοι κατὰ τὸ ἀκούειν (ἐπειδὴ ἂν ἀκούσῃς τὸν ἔπαινον, πρέπει νὰ ἐναντιωθῆς εἰς τὸν ἔρωτα, καὶ νὰ ἀποθάνῃς).

Στίχ. 486. τοῦτ' ἐστιν· τοῦτο ἐστίν (δηλ. οἱ λίαν εὐχάριστοι λόγοι), ὅπερ καταστρέφει τὰς καλῶς κατοικουμένας πόλεις καὶ τοὺς οἴκους.

Στίχ. 491. ἀλλά· ἀλλὰ δεῖα σοι ἔστι τοῦ ἀνδρὸς (τοῦ Ἰππολύτου).
—ὡς τάχος διίστέον· τάχιστα πειρατέον τῆς γνώμης αὐτοῦ.

Στίχ. 492. τὸν εὐθύν· κατ' εὐθείαν ὁμιλήσαντες περὶ σοῦ.

Στίχ. 496. δεῦρο· δὲν σ' ἔφερον ἐδῶ δηλ. δὲν σὲ παρεκλίνουσι εἰς τὰ τοιαῦτα.

Στίχ. 497. κοῦκ ἐπίφθονον τόδε· καὶ δὲν εἶναι μεμπτόν τοῦτο.

Στίχ. 498. οὐχὶ συγκλήσεις στόμα· σὲ προστάζω αὐστηρῶς νὰ κλείσης τὸ στόμα σου, καὶ νὰ μὴν εἴπῃς πάλιν αἰσχίστους λόγους. Ἐπὶ αὐστηρᾶς ἀπαγορεύσεως τίθεται μέλλον τῆς ὀριστικῆς μετὰ τῶν ἀποφατικῶν μορίων οὐ, μὴ, οὐχί· μετ' ἐρωτήσεως δὲ σημαίνει αὐστηρὰν προσταγήν.— καὶ μὴ μεθήσεις· ἔπρεπεν, ἐπειδὴ εἶναι ἀνεξάρτητος ἡ ἐρώτησις, νὰ τεθῆ οὐ καὶ ὄχι μὴ, μολοντοῦτο παρὰ τοῖς πεζοῖς ὡς καὶ παρὰ ποιηταῖς ἀπαντᾶται μὴ ἀντὶ τοῦ οὐ.

Στίχ. 501. κρεῖσσον δὲ τοῦργον... γαυρουμένη· προτιμότερον εἶναι νὰ πράξῃς τοῦτο, ὅπερ λέγεις αἰσχρὸν, ἐπειδὴ καὶ θέλει σὲ σώσει ἀπὸ τοῦ θανάτου, παρὰ τὸ νὰ ἀποθάνῃς μὴ ὑπακούσασα εἰς τὸν ἔρωτα χάριν τοῦ ὀνόματος, δηλονότι χάριν τοῦ νὰ μὴ δυσφημηθῆς, ὅτι ἔπραξας αἰσχρὸν.

Στίχ. 504. ὡς ὑπείργασμαι... ἀναλωθήσομαι· ἐπειδὴ ὑπέταξα μὲν τὴν ψυχὴν μου ἐντίμως εἰς τὸν ἔρωτα, ἂν ὅμως τὰ αἰσχρὰ λέγῃς καλὰ (καλῶ τρόπῳ) θέλω πιασθῆ ἔν τούτῳ ὅπερ τώρα ἀποφεύγω, δηλ. ὑπακούσασά σοι θέλω δυσφημηθῆ.— Ὑπείργασμαι· ὑπείργασμαι τὴν ἑμαυτοῦ ψυχὴν.

Στίχ. 507. εἴ τοι δοκεῖ σοι· ἐὰν φαίνωνταί σοι ὅτι αἰσχρά εἰσιν ἔπρεπε νὰ μὴν ὑποπέσης εἰς τὸν ἔρωτα· ἐὰν δὲ ἠράσθης, πιθοῦ μοι. Ἐνταῦθα ἡ τροφὸς παρίσταται ἀποκρινομένη ὡς γυνὴ ἀπαίδευτος, δηλονότι μὴ προσέξασα εἰς τοὺς λόγους τῆς Φαίδρας « ὡς ὑπείργασμαι μὲν εὖ ψυχὴν ἔρωτι » ἀλλὰ ἐπιμένουσα εἰς ἃ ἀνωτέρω εἶπε, στίχ. 493. εἰ μὲν γὰρ ἦν σοι...

Στίχ. 508. πιθοῦ μοι· πιθοῦ εἰς τὰ ἐξῆς· « ἔστι κατ' οἴκουσ » δευτέρα γὰρ ἡ χάρις· ἐπειδὴ τοῦτο, τὸ νὰ πεισθῆς εἰς τὸ νὰ κάμω χρῆσιν τῶν φαρμάκων αὐτῶν εἶναι δευτέρα χάρις, τὴν ὁποῖαν παρὰ σοῦ ζητῶ, ἀφοῦ τὴν πρώτην (δηλ. τὸ νὰ μηνύσω ἀπ' εὐθείας εἰς τὸν Ἰππόλυτον τὸν ἔρωτά σου) δὲν ἐδέχθης.

Στίχ. 511. ἃ σ' οὔτε· τὰ ὅποια οὔτε αἰσχύνῃ θέλουσι προξενήσει εἰς σὲ οὔτε βλάβην τῶν φρενῶν σου, λέγει δὲ βλάβην τῶν φρενῶν, ἐπειδὴ ἐπιστεύετο, ὅτι αἱ μαγεῖαι ἔπιπτον πολλάκις, ἢ κατ' αὐτῶν τῶν πραττόντων προσώπων, ἢ ὑπὲρ ὧν ἐρίνοντο.

Στίχ. 512. ἦν σὺ μὴ γένη κακὴ· ἐὰν σὺ πεισθῆς εἰς ἐμέ.

Στίχ. 513. ἐξ ἐκείνου... ποθουμένου· ἐκ τοῦ Ἰππολύτου.

Στίχ. 515. ξυνάψαι τε ἐκ δυοῖν μίαν χάριν· καὶ πρέπει ἐκ δύο πραγμάτων νὰ συνάψω μίαν εὐχαρίστησιν, ἐπιθυμίαν, δηλονότι νὰ κατορθώσω διὰ τῆς ἐνώσεως αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἢ τῶν λόγων νὰ γίνῃ καὶ ἔνωσις τῶν αἰσθημάτων ὑμῶν, ἥτοι ἐπίσης καὶ αὐτὸς νὰ ἐρασθῆ σου. Ταῦτα δὲ συνήθως ἐπῆδον, οἷον « Ἰππόλυτος ὁ τότε εἰπὼν ἐρασθεὶς Φαίδρας τῆς, τότε εἰπούσης ».

Στίχ. 516. χριστὸν ἢ ποτὸν τὸ φάρμακον· ἐκτὸς τῶν ἄλλων τρόπων τῆς μαγείας ἐνίοτε κρυφίως ἤλειπον τῷ μαγικῷ τούτῳ φαρμάκῳ τὸ πρόσωπον, καθ' οὗτινος τοῦτο ἔπραττον, ἢ ἐν ἀγνοίᾳ ἔδιδον αὐτῷ νὰ τὸ πῆ.

Στίχ. 517. ὄνασθαί· βούλου, ὃ τέκνον, ὄνασθαι (νὰ ὠφεληθῆς μόνον) καὶ μὴ μαθεῖν ὁποῖόν ἐστι τὸ φάρμακον, ὥπερ κατὰ Ἰππολύτου χρῆσομαι.

Στίχ. 518. ὁ ἐδοίχ'... φανῆς σοφῆ· δηλ. φοβοῦμαι μὴ πράξῃς ἀνόητόν τι.

Στίχ. 519. πάντ' ἄν... ἴσθι· ἐὰν καὶ τοῦτο φοβῆσαι, μάθε ὅτι οὕτω πάντα πρέπει νὰ φοβηθῆς.

Στίχ. 523. τ' ἄλλα δ',... φρονῶ· τὰ ἄλλα δὲ ὅσα ἐγὼ ἔχω κατὰ νοῦν νὰ πράξω ἀρκεῖ μόνον εἰς τοὺς ἐντὸς φίλους νὰ εἴπω. Ἄριστα ἐνταῦθα παρίστησιν ὁ ποιητὴς τὴν τροφὸν μὴ θέλουσαν ἐνώπιον τοῦ χοροῦ καὶ τῶν θεατῶν νὰ πράξῃ τὰς τοιαύτας μαγείας.

Στίχ. 525. Ἐνταῦθα ἄρχεται ἡ τρίτη πράξις. Παρατηρήσας ὁ χορὸς τὴν δεινὴν θέσιν τῆς Φαίδρας, καὶ προγνωρίζων τὰ δεινὰ ἐπακόλουθα τοῦ ἔρωτος αὐτῆς, ἐξυμνεῖ τὴν τοῦ ἔρωτος δύναμιν, καὶ ἀνοήτους λέγει τοὺς καταφρονοῦντας αὐτὸν, εὐχόμενος συγχρόνως ὅπως μήποτε αὐτῷ ἐπέλθῃ κακὸς καὶ ἀπρεπής.— Ἐρωσ' ὦ Ἐρωσ, Ἐρωσ, ὅστις στάζεις ἀπὸ τῶν ὀμμάτων (τοῦ ἐρώντος) πόθον (ἐπιθυμίαν), καὶ εἰσάγεις γλυκεῖαν χάριν εἰς τὰς ψυχὰς ἐκείνων, κατὰ τῶν ὁποίων ἐπέλθῃς, εὐχομαι νὰ μὴ φανῆς ποτε μετὰ κακῶν (δηλ. προξενῶν εἰς ἐμὲ κακὰ), μηδὲ ἀπρεπῆς ἔλθῃς. Ὁ. Τὸ ἄρθρον ὃ ἢ τὸ μετὰ τόνου ἀπαντᾶται ἀντὶ ὅς ἢ ὁ παρ' Ὀμήρῳ μὲν συχνότατα, παρὰ δὲ τοῖς Τραγικοῖς δὲν ἀπαντᾶται ἐξαιρέσει μόνον τούτου τοῦ χωρίου, περὶ οὗ καὶ ἀμφιβάλλεται ἂν πρέπη νὰ γραφῆ ὃ ἢ ὅς.—κατ' ὀμμάτων στάζεις· ὡς στάζουσι τὰ δάκρυα κατὰ τῶν ὀμμάτων, ἥτοι ἀπὸ τῶν ὀμμάτων, οὕτω τρόπον τινὰ στάζει καὶ ὁ πόθος ἀπὸ τῶν ὀμμάτων τῶν ἐρώντων.— Ἐπιστρατεύση· μέσον, ἐπιστρατεύσης δι' ἑαυτοῦ, δηλ. σὺ ὁ ἴδιος ἐπέλθῃς, τούτῃστι δὲν πέμψῃς ἄλλον.

Στίχ. 530. οὔτε γὰρ πυρός· διότι οὔτε τὸ βέλος τοῦ πυρός οὔτε τῶν ἀστρῶν ἐστὶν ὑπέρτερον ἐκείνου, ὅπερ ἐκπέμπει ὁ Ἔρως, ὁ τοῦ Διὸς παῖς, ἐκ τῶν χειρῶν τῆς Ἀφροδίτης·—πυρὸς βέλος ἐννοεῖ τὸν κεραυτὸν, ἀστρῶν δὲ βέλος τοὺς διάττοντας ἀστέρας.

Στίχ. 535. ἄλλως... ἀέξει· μάτην ἢ Ἑλλάς γῆ τρέφει βοῦς πρὸς θυσίαν εἰς τὸν ἐν Ὀλυμπίᾳ Δία, καὶ τὸν Πύθειον Ἀπόλλωνα· τὸν δὲ Ἔρωτα τὸν τύραννον τῶν ἀνθρώπων (ἀνδρῶν) τὸν κλειδοῦχον τῶν θαλάμων τῆς Ἀφροδίτης δὲν σεβόμεθα, μολονότι πορθεῖ καὶ διὰ πάσης συμφορᾶς ἔρχεται εἰς τοὺς θνητοὺς, ὅταν ἔλθῃ.—ἄλλως· μάτην, ἦτοι ἀνωφελῶς ὁ νοῦς ἐστὶν οὗτος· ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι θυσιάζομεν εἰς τὸν ἐν Ὀλυμπίᾳ Δία καὶ εἰς τὸν Ἀπόλλωνα, ἵνα ἡμῖν βοηθῶσι, καὶ ἀπομακρύνωσιν ἀφ' ἡμῶν τὰ κακὰ, ἀλλὰ μάτην ποιούμεν τοῦτο, διότι ὁ Ἔρως δὲν πέλλεται εἰς τοὺς θεοὺς, ἀλλ' ἐπέρχεται κακὸς καθ' οὔτινος τῶν ἀνθρώπων θελήσῃ.—Πυθείοις τεράμνοις Φοίβου· δηλ. εἰς τὸν Ἀπόλλωνα τὸν Πύθειον·—βούταν φόνον. Ὡς λέγεται δοῦλον γένος ἀντὶ τοῦ δουλικὸν γένος, ἄνθρωπον ἦθος ἀντὶ τοῦ ἀνθρώπινον ἦθος, οὕτω καὶ βούτας φόνος (βουκόλος φόνος) ἀντὶ τοῦ βουτικὸς (βουκολικὸς) φόνος· κατὰ συνεκδοχὴν δὲ εἴρηται τὸ βούταν φόνον ἀντὶ τοῦ βοϊκὸν (τῶν βοῶν) φόνον. Ὅθεν τὸ βούταν φόνον Ἑλλὰς αἰ' ἀέξει σημαίνει ἢ Ἑλληνικὴ γῆ αὐξάνει, ἦτοι τρέφει βοῶν θυσίαν, ἦτοι βόας πρὸς θυσίαν.—Ἔρωτα δέ· ἐνταῦθα θεωρεῖ ὡς θεὸν τὸν ἔρωτα.—τύραννον ἀνδρῶν· τὸν βασανίζοντα, τυραννοῦντα, τοὺς ἀνθρώπους· τὸ ἀνδρῶν ἐτέθη ἀντὶ τοῦ ἀνθρώπων·—τὸν κλειδοῦχον τῶν θαλάμων τῆς Ἀφροδίτης· θαλάμους τῆς Ἀφροδίτης ἐννοεῖ τὰς καρδίας τῶν ἐρώτων ἀνθρώπων ἐντὸς τῶν ὁποίων κλείει ὁ θεὸς ὁ Ἔρως τὴν Ἀφροδίτην, ἦτοι τὸν πόθον, τὸν πραγματικὸν ἔρωτα.—πέρθοντα· μολονότι ὁ Ἔρως πορθεῖ τὰς πόλεις· ὡς π. χ. ἐπορθήθη ἡ Τροία ἕνεκα τοῦ ἔρωτος. — καὶ διὰ πάσας συμφορᾶς ἰόντα· δηλ. προξενεῖ πᾶσαν συμφοράν.

Στίχ. 545. τὰν μὲν· τὴν μὲν ἐν Οἰχαλίᾳ κόρην, ἣτις ἦτον ἐλευθέρα (ἄζυγος) καὶ ἀνύπανδρος τὸ πρὶν καὶ ἀνυμφος (μὴ οὔσα νύμφη δηλ. ἄγαμος) ζεύξασα (σύρασα, ἀποσπάσασα) ἀπὸ τῶν οἴκων τῆς διὰ θαλασσοπλοίας δρομάδα (ποιήσασα αὐτὴν δρομάδα), ὡς ἐστὶ δρομάς ἢ βάκχη τοῦ ξέου, αἵματος ῥοῆ καὶ πυρπολήσει καὶ φονίαις ὑμεναίοις, ἔδωκεν ἢ Κύπρις εἰς τὸν τόκον τῆς Ἀλκμήνης. Ὁ λόγος ἐνταῦθα περὶ τῆς καταστροφῆς τῆς πόλεως Οἰχαλίας ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους ἕνεκεν τοῦ ἔρωτος· ἐπειδὴ ὁ βασιλεὺς τῆς πόλεως ταύτης Εὐρυτος κατεφρόνησε τὸν Ἡρακλέα ζητήσαντα τὴν κόρην αὐτοῦ Ἴδλην εἰς γάμον.—Πῶλον

λέγει τὴν κόρην διὰ τὸ ἀκμαῖον. — ἄζυγα λέκτρων· ἄζυγον, ἐλευθέραν· ἄνυμφον, μὴ γενόμενὴν νύμφην τὸ πρῖν. — εἰρεσίᾳ· διὰ θαλασσοπλοίας, δηλ. ἔβαλεν αὐτὴν εἰς πλοῖον καὶ ἔφυγεν. Ἡ Οἰχάλια ἦν κώμη τις τῆς Εὐβοίας πλησίον τῆς Ἐρετρίας. — δρομάδα· δευτέρα αἰτιατικὴ ἐκφράζουσα τὴν ποιότητα τῆς πρώτης πῶλον, δηλ. ἡ Ἀφροδίτη ποιήσασα τὴν κόρην τρέχουσαν δρομαίως ὡς ἡ Βάκχη τοῦ ἄδου, καὶ καθ' ἕλξιν ἔγινεν « ὥστε Βάκχαν ἀίδος. — οἴκων ζεύξασ' ἀπ' εἰρεσίᾳ· αὕτη εἶναι ἡ τοῦ Μαθθίας διόρθωσις. — τὰν ἄιδος· καὶ τοῦτο διόρθωσις ἄλλων ἦν παρεδέχθη καὶ ὁ Μαθθίας ἀντὶ τῆς γραφῆς ναίδα. — ἄδου δὲ βάκχαν καλεῖ πᾶσαν παράφρονα.

Στίχ. 554. ὦ τλάμων ὑμεναίων· ὦ Ἰόλη δυστυχῆς ἕνεκα τῶν ὑμεναίων.

Στίχ. 555. ὦ Θήβας· ὦ ἱερὸν τεῖχος τῶν Θηβῶν, ὦ στόμα τῆς κρήνης Δίρκης, δύνασθε νὰ ὁμολογήσητε μετ' ἐμοῦ οἷον κακὸν ἐστὶν ἡ Κύπρις, ὅταν ἔλθῃ. Ὁ λόγος ἐνταῦθα περὶ τῶν παθημάτων τῆς Δίρκης θυγατρὸς τοῦ Ἥλιου καὶ γυναικὸς τοῦ Λύκου, βασιλέως τῶν Θηβῶν, ἣτις ἀπανθρώπως φερομένη πρὸς τὴν Ἀντιόπην προτέραν γυναικα τοῦ Λύκου ὑπὸ Ἀμφίονος καὶ Ζήθου, υἱῶν τῆς Ἀντιόπης, δεθεῖσα εἰς τὰ κέρατα ἀγρίου τινὸς ταύρου καὶ παρασυρθεῖσα ἀπέθανεν ἐλεεινῶς, τὸ δὲ νεκρὸν τῆς σῶμα ἐβρίβηθη εἰς κρήνην τινὰ, ἣτις ἀπ' αὐτῆς ὠνομάσθη Δίρκη.

Στίχ. 559. βροντᾶ· διότι κεραυνῶ ἀμφιπύρῳ καὶ μοίρα φονία ἡ Κύπρις τὴν γεννήσασαν τὸν Διογενῆ Βάκχον νυμφευσάμεναν (ἀφοῦ ἐνυμφεῦθη) ἠφάνισεν. Ὁ λόγος ἐνταῦθα περὶ τῆς Σεμέλης τῆς θυγατρὸς τοῦ Κάδμου, τῆς ὁποίας τὴν κεραύνωσιν εἰς τὴν Ἀφροδίτην ἀποδίδει ὁ χορός. Ἐπειδὴ τάχα ὁ μέγας ἔρωσ πρὸς τὸν Δία ἔκαμεν αὐτὴν νὰ ζητήσῃ τὴν μεθ' ὅλης τῆς λαμπρότητος ἐμφάνισιν αὐτοῦ. — Βροντῆ ἀμφίπυρος, ἀντὶ κεραυνὸς ἀμφίπυρος κατὰ συνεκδοχὴν.

Στίχ. 564. δεινὰ γάρ· ἐπειδὴ φοβερὰ τὰ πάντα πνέει (ποιεῖ), ὡς μέλισσα δὲ ἵπταται· δηλ. ἐπειδὴ εἶναι δεινὴ ἡ Ἀφροδίτη, καὶ πανταχόσε δίκην μελίσσης περιίπταται, τὰ κάλλιστα τῶν σωμάτων μαραίνουσα. Δηλονότι καθὼς ἡ μέλισσα ἐκλέγει τὰ καλλίτερα σώματα, καὶ τὸν ζῶμὸν αὐτῶν ἀποροφῶσα μαραίνει, οὕτω καὶ ἡ Ἀφροδίτη ἐπὶ τὰ κάλλιστα τῶν σωμάτων ἵπταται μαραίνουσα αὐτὰ.

Στίχ. 565. σιγήσατ' ὦ . . . Ἡ τροφὸς ἀφοῦ εἶπε τὰ ἀνωτέρω στίχ. 323. « τᾶλλα δ' οἱ ἐγώ. . . φίλοις » εἰσελθοῦσα εἰς τοὺς δόμους εὔρε τὸν Ἰππόλυτον, καὶ ἀφοῦ πρῶτον κατέπεισεν αὐτὸν νὰ κάμῃ ὄρκον ὅτι εἰς οὐδένα ποτὲ δὲν θέλει εἰπεῖ οὐδὲν τῶν ὅσα παρ' αὐτῆς μέλλει νὰ ἀ-

κούση, μετὰ ταῦτα τῷ λέγει τὸν πρὸς αὐτὸν μέγαν ἔρωτα τῆς Φαίδρας, ὅπερ ἀκούσας ὁ Ἰππόλυτος μετὰ ἐκπλήξεως λέγει τὰ ἐν τῷ στίχ. 596. « ὦ γαῖα μῆτερ . . . ὅπα » εἶτα μετὰ θυμοῦ ἐπιπλήττει τὴν τροφόν. Τὰς φωνὰς ταύτας ἀκούουσα ἡ Φαίδρα λέγει πρὸς τὸν χορὸν τὸ « σιγήσατ' ὦ γυναῖκες ». — ἐξ εἰργάσμεθα· ἠφρανίσθην ὑπὸ τῆς τροφοῦ· ἂν καὶ ἡ Φαίδρα ἀπλῶς μόνον φωνὴν ἤκουσεν, εὐθὺς ὁμως ἐνόησεν ὅπερ συνέβαιεν.

Στίχ. 567. ἐπίσχετε· ἐπίσχετε ἑαυτὰς (σιωπήσατε)—αὐδὴν· ὅπως ἐκμάθω αὐδὴν τῶν ἔσθθεν.

Στίχ. 572. τίς φοβεῖ σε· τίς φήμη εἰσελθοῦσα φοβεῖ τὰς φρένας σου. — σε . . . φρένας . . . σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος ἀντὶ φρένας σου.

Στίχ. 576. σὺ παρ'· σὺ στήθι παρὰ κλῆθρα.—πομπίμα φάτις· ἡ ἐκ τῶν δωμάτων πεμπομένη φάτις.

Στίχ. 577. ἔβα· τί κακὸν συνέβη.

Στίχ. 581. ὅπα· δωρ. ἀντὶ τοῦ ὅπη· ὅπη ἡ ἰαχὴ ἐστίν· ἄλλως ὅπη ἔχει ἡ ἰαχὴ, δηλ. τίνες εἰσὶν αἱ λέξεις τοῦ φωνάζοντος.

Στίχ. 583. διὰ πύλας· διὰ τῆς πύλης ἔμολεν· ἔμολέ σοι ἡ βοή· σοι, δοτικὴ ἠθικὴ αἰσθηματικὴ.

Στίχ. 584. καὶ μὴν· καὶ ὁμως σαφῶς ὁ Ἰππόλυτος ὑβρίζει τὴν προξενήτριαν κακῶν, τὴν προδοῦσαν τὸ λέχος τοῦ δεσπότης της.

Στίχ. 586. ὦ μοι . . . συνήθως λέγεται οἴμοι ἐμοὶ τῶν κακῶν = τῷ, ἐμοὶ ἔστι τὸ οἴμοι τῶν κακῶν, ὅπερ ἰσοδυναμεῖ τῷ οἴμοι ἐγὼ τῶν κακῶν, ἦτοι ἐγὼ ἔχω τὸ οἴμοι τῶν κακῶν.

Στίχ. 592. φίλως, καλῶς δ' οὐ· μετ' εὐνοίας μὲν, ἀστόχως ὁμως θεραπεύουσα αὐτὴν τὴν νόσον· ἐπὶ τοιαύτης δὲ περιστάσεως ἐφαρμόζεται καὶ ἡ παροιμία « εὐνοια ἀκαιρος οὐδὲν δ' ἀλάσσει ἔχθρας ».

Στίχ. 594. πλὴν ἐν· πλὴν ἐν ἄκος μόνον τῶν νῦν παρόντων πημάτων, δηλονότι τὸ κατθανεῖν ὅσον τάχος.

Στίχ. 596. ὦ γαῖα· ὁ Ἰππόλυτος ἀκούσας τοὺς λόγους τῆς γραδῆς, ἣτις πρὶν εἶχεν ὀρκίζει αὐτὸν, ἐπικαλεῖται μάρτυρας τὴν γῆν καὶ τὸν ἥλιον—ἀναπτυχαὶ ἡλίου· ἡλίου ἀναπτυχαὶ εἰσὶν αἱ ἀκτῖνες αὐτοῦ, καθότι τὸ σκότος ἀναπτύσσουσι, καὶ εἰς ἡμᾶς φανερόνουσι τὰ πάντα διὰ τοῦ φωτός. Ταῦτα μὲν σημειοῦσιν οἱ ἀρχαῖοι σχολιασταί· κάλλιον ὁμως μοὶ φαίνεται ἂν εἴπωμεν, ὅτι αἱ τοῦ ἡλίου ἀκτῖνες λέγονται ἀναπτυχαί, διότι τρόπον τινὰ ἐκδιπλώσεις εἰσὶν αὐτοῦ τοῦ ἡλίου.

Στίχ. 597. οἷων· ὁποῖων λόγων φωνῆν εἰσήκουσα οὐκ ἀξίαν τοῦ ρηθῆναι.

Στίχ. 598. πρίν τιν' αἰσθέσθαι· πρίν τις ἀκούσῃ τὴν βοήν σου.

Στίχ. 599. οὐκ ἔστι· οὐκ ἔστι τρόπος, ὅπως σιγήσομαι, ἐπεὶ δεῖνὰ ἤκουσα.

Στίχ. 600. ναί· ναί· σίγησον σὲ παρακαλῶ (σὲ λίσσομαι) χάριν τῆς σῆς εὐωλένου δεξιᾶς.

Στίχ. 601. οὐ μὴ· σὲ ἀπαγορεύω ἀσπληρῶς νὰ μὴ πλησιάσῃς τὴν χεῖρά σου. Ἡ τροφὸς εἰποῦσα τ' ἀνωτέρω « πρὸς δεξιᾶς » ἐξέτεινε τὴν χεῖρα διὰ νὰ τὸν πιάσῃ.

Στίχ. 602. μηδαμῶς· δηλ. δὲν θέλεις μὲ καταστρέψῃς, εἰπὼν αὐτά.

Στίχ. 603. τί δ'· διὰ τί δὲ ἐξεργάσομαι σε, ἐὰν βέβαια, ὡς λέγῃς, μὴδὲν κακὸν εἴρηκας.

Στίχ. 604. ὁ μῦθος . . . κοινός· ἡ τροφὸς, ἀντὶ νὰ εἴπῃ ὅτι δὲν εἶναι κακὸς ὁ μῦθος οὗτος, λέγει, ὅτι μηδαμῶς ἔστι κοινός, δηλ. εἶναι μὲν καλός, οὐχὶ δὲ καὶ κοινός, δηλ. ἐνίοτε καὶ τὰ καλὰ δὲν πρέπει νὰ λέγωνται.

Στίχ. 607. ἡ γλῶσσα. Τὰ μὲν χεῖλη μου ὤμοσαν ἡ φρὴν ὅμως ὄχι. Ταῦτα ἐν τῷ θεάτρῳ ἀκούσαντες οἱ Ἀθηναῖοι ὠρμησαν κατὰ τοῦ Εὐριπίδου ὡς δῆθεν διδάσκοντος τὴν ψευδορκίαν· αὐτὸς δὲ παρεκάλεσεν αὐτοὺς νὰ ἡσυχάσωσιν ἕως οὗ ἀκούσωσι καὶ τὰ κατωτέρω. Κατωτέρω βλέπομεν, ὅτι ὁ Ἰππόλυτος ἐφύλαξε τὸν ὄρκον του. Στίχ. 651.

Στίχ. 609. ἀπέπτυσ' ἀπέπτυσά τοιούτους φίλους· τὸ ἀπέπτυσά ἀντὶ ἐνεστῶτος ἀποπτύω, μισῶ, βδελύττομαι.

Στίχ. 611. ὦ Ζεῦ· ὁ Ἰππόλυτος ἀκούσας ἀπὸ τῆς τροφοῦ τὰς ἀρεπτεῖς ἐκείνας λέξεις, τασοῦτον ὠργίσθη, ὥστε εὐχεταὶ τὴν μὴ ὑπαρξίν τοῦ γυναικείου φύλου, ὡς ἐν γένει κακοῦ.—Ἐκ τούτου καὶ ἐξ ἄλλων χωρίων ἐλέχθη μισογένης ὁ Εὐριπίδης, ὄχι ὅμως δικαίως, ἐπειδὴ οὐχ ἤττον ἀλλαγῶ ἐπαινεῖ τὰς καλὰς γυναῖκας.—κίβδηλον κακόν· κακὸν μὴ εὐκόλως γνωριζόμενον· δηλ. καθὼς ὁ κίβδηλος χρυσὸς ἢ ἄργυρος δὲν γνωρίζεται εὐκόλως εἰμὴ διὰ δοκιμασίας, οὕτω καὶ αἱ γυναῖκες εἰσὶ κίβδηλον κακόν.

Στίχ. 615. ἀλλ' ἀντιθέοντας· ἀλλ' ἕκαστος βροτὸς ἀντιθεῖς ἐν τοῖς σοῖς ναοῖς ἢ χρυσόν, ἢ σιδήρον, ἢ βάρος χαλκοῦ, ἀντὶ τοῦ τιμήματος (τῆς τιμῆς) τῆς ἀξίας (ἣν ἔχει τὸ σπέρμα) πρίασθαι σπέρμα παίδων ἀντὶ τοῦ χρυσοῦ ἢ τοῦ σιδήρου κ.τ.λ.—ἕκαστον· ἐπανάληψις τοῦ βροτούς· —ἀντιθέοντας· θέντας ἀντὶ τοῦ τιμήματος.

Στίχ. 621. ἐκτίνομεν· πληρόνομεν (ἀπόλλυμεν) πρὸς ποινὴν τῆς λήψεως αὐτοῦ τοῦ κακοῦ (δηλ. τῆς γυναικὸς) τὸν ὄλβον (τὴν εὐδαιμονίαν) τῆς οἰκίας μας.

Στίχ. 624. ἀπόκισ' ἀποπέμπει τῆς οἰκίας.

Στίχ. 627. καὶ πέπλοισιν ἐκπονεῖ· καὶ πέπλους κοσμεῖ.

Στίχ. 628. ὑπεξελών· καὶ ἀνεπαισθήτως ἀπόλλυσι τὴν εὐδαιμονίαν του.

Στίχ. 629. ἔχει δ' ἀνάγκην· ἐν τοιαύτῃ δὲ ἀνάγκῃ ἐστίν, ὥστε ἢ χαίρων σώζει ἑαυτῷ (δηλονότι διατηρεῖ) τὸ πικρὸν λέχος (τὴν κακὴν γυναῖκα), ἐπειδὴ ἐσυγγένευσε καλοῖς συγγενέσι· ἢ χρηστὰ λέκτρα (καλὴν γυναῖκα) λαβὼν, ἀνωφελεῖς δὲ πενθερούς, πιέζει τὸ δυστυχές (ἔνεκεν τῶν κακῶν πενθερῶν) τῷ ἀγαθῷ δηλ. ὑποφέρει τοὺς ἀνωφελεῖς αὐτοὺς πενθερούς χάριν τῆς ἀγαθότητος τῆς γυναικὸς του.—ὥστε· τὸ ὥστε ἐνταῦθα φέρεται πρὸς ὀριστικὴν « ὥστε σώζεται » ἐπειδὴ ὁ Εὐριπίδης τὸ θεωρεῖ ὡς θετικῶς γενόμενον.—γαμβροῖσι· τὸ γαμβροῖς ἐνταῦθα φαίνεται, ὅτι ἐτέθη ἀντὶ τοῦ πενθεροῖς, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῆς κατωτέρω ἀντιθέσεως, ἢ γενικῶς ἀντὶ τοῦ συγγενέσι.

Στίχ. 633. ῥᾶστον δ'... γυνή· ὠφελιμώτερον δὲ ἐστίν ᾧτινι τὸ μηδὲν, ἀλλὰ ἀνωφελὲς διὰ τὴν εὐθήθειάν της ἐν τῷ οἴκῳ ὡς ἄγαλμα ὑπάρχει γυνή. Δηλονότι μᾶλλον εὐτυχὴς εἶναι ἐκεῖνος ὅστις ἔχει τὸ τίποτε ἐκ τῶν ἀνωτέρω (δηλ. μήτε καλὴν γυναῖκα, καὶ κακοὺς συγγενεῖς, μήτε κακὴν γυναῖκα καὶ καλοὺς συγγενεῖς), ἀλλὰ μόνον ἀνωφελῆ γυναῖκα διὰ τὴν εὐθήθειάν της, καὶ τρόπον τινὰ ὡς ἄγαλμα.

Στίχ. 636. φρονοῦσα πλεῖον· περισσότερον γινώσκουσα παρ' ὅσον πρέπει νὰ γνωρίζῃ γυνή.

Στίχ. 638. ἡ δ' ἀμήχανος· ἡ δὲ ἄσοφος γυνή διὰ τὸν μικρὸν τῆς νοῦν (γνώμη βραχεία) δὲν πράττει ἀνόητα (ἀφηρέθη μανίαν), κακὰ πράγματα.

Στίχ. 640. οὐ περᾶν· νὰ μὴν ἐμβαίνει εἰς τὸ δωμάτιόν των πρόσπολος.

Στίχ. 641. δάκη θηρῶν· ἄγρια, φαρμακερὰ θηρία.

Στίχ. 648. ἂ γώ· ταῦτα δὲ τὰ πρὸς συναλλαγὴν κακὰ λόγια ἐγὼ θέλω ἐκπλύνει πηγαίοις ὕδασι (ἅτινα ἱερὰ ἐθεωροῦντο) χύνων εἰς τὰ ὄτα μου.

Στίχ. 650. ὅς· ὅς οὐδ' ἀγνεύειν δοκῶ, ἀκούσας τοιάδε· ὅστις οὐδὲ ἀγνὸς στοχάζομαι ὅτι εἶμαι, ἐπειδὴ τοιαῦτα ἤκουσα.

Στίχ. 652. εἰ μὴ· δηλονότι ἂν δὲν ἐμποδιζόμεν ἑκ τοῦ ὄρκου τὸν ὁποῖον ἔκαμον· μὴ ἄφρακτος· αἱ δύο αὐται ἀρνήσεις δὲν ποιουσι μίαν κατάφασιν, ἀλλὰ τὸ μὴ ἐπιτείνει τὸ ἀρνητικὸν ἄφρακτος, ὡς καὶ ἐν τῷ ἐπομένῳ στίχῳ τὸ μὴ ἐπιτείνει τὸ οὔ.

Στίχ. 655. ἄπειμι· θέλω ἀναχωρήσει.

Στίχ. 656. μολῶν ποδί· ἐπιστρέψας σὺν τῷ ποδί τοῦ πατρὸς, δηλ. ὅταν καὶ ὁ πατήρ ἔλθῃ.

Στίχ. 660. οὐδ' . . . λέγειν· δηλονότι καὶ καθημέραν ἂν ὑποθέσῃ τις, ὅτι λέγω κακῶς τὰς γυναῖκας, οὐδὲ οὕτω θέλω παύσει τοῦ νὰ μισῶ αὐτάς.

Στίχ. 663. ἐπεμβαίνειν· ὑβρίζειν.

Στίχ. 664. τάλανες· τοὺς στίχους τούτους μέχρι τοῦ 666 τινὲς θεωροῦσι τοῦ χοροῦ, ἄλλοι δὲ τῆς Φαίδρας.

Στίχ. 666. κάθαμμα· τὸν δεσμὸν τοῦ λόγου δηλ. τὸν μετὰ τῆς κακίας δεσμὸν ἡμῶν, ὃν προὔξενησεν ὁ λόγος ὁ ῥηθείς εἰς τὸν Ἰππόλυτον.

Στίχ. 667. ἐτύχομεν δίκης· ἐτιμωρήθημεν, ἀντὶ μέλλοντος.

Στίχ. 668. πᾶ ποτε· πῶς ποτε.

Στίχ. 672. τὸ γὰρ παρ' ἡμῖν· διότι ἡμεῖς αἱ πάσχουσαι (δηλ. ἐγὼ ἢ Φαίδρα) τὸ παρὸν πάθος κακῶς περῶσαι διερχόμεθα τὸν βίον· τὸ παρ' ἡμῖν πάθος εἴρηται ἀντὶ τοῦ ἡμεῖς αἱ πάσχουσαι, κατὰ τὸ σχῆμα τῆς συνεκδοχῆς· τὸ περιεχόμενον ἀντὶ τοῦ περιέχοντος· τὸν δὲ βίον θεωρεῖ ὡς θάλασσαν δι' ἧς διέρχεται τὸ προσωποποιηημένον πάθος, ἦτοι αἱ πάσχουσαι. — δυσεκπέρατον· κακῶς περῶσαι· πολλάκις τὰ εἰς τὸς ῥηματικὰ ἔχουσιν ἐνεργητικὴν σημασίαν. Τῶν παλαιῶν δέ τις σχολιαστῶν θεωρεῖ τούτο ὡς σχῆμα ὑπερβατὸν ἀντὶ τοῦ « τὸ γὰρ παρὸν μοι δυστύχημα τοῦ βίου δυσεκπέρατόν ἐστι ».

Στίχ. 675. πέπρακται· τὸ πρᾶγμα πέπρακται, εἴρηται πλέον ὁ λόγος· τέχναι· αἱ τέχναι τῆς σῆς προσπόλου οὐ κατῴρθωνται· κακῶς δὲ ἔχει· κακῶς δὲ ἔχει τὸ πρᾶγμα.

Στίχ. 678. ὁ γεννήτωρ ἐμός· ἐπειδὴ Μίνως ὁ πατήρ τῆς ἦν υἱὸς τῆς Εὐρώπης καὶ τοῦ Διὸς, διὰ τοῦτο ἡ Φαίδρα λέγει τὸν Δία γεννήτορά τῆς.

Στίχ. 679. πυρὶ· κεραυνῷ.

Στίχ. 680. οὐκ εἶπον· δὲν προεγνώρισα τὸν σκοπὸν σου, δὲν σοῦ εἶπον νὰ σιωπᾶς ταῦτα ἐφ' οἷς ἐγὼ νῦν πάσχω;

Στίχ. 691. τὸ γὰρ· διότι ἡ λύπη ἐμποδίζει τὴν διάγνωσίν σου, δηλ. δὲν σὲ ἀφίνει νὰ σκεφθῆς καλῶς.

Στίχ. 698. συγχωρεῖν λόγοις· ἰσολογεῖν μοι, ἐκ τῶν ἴσων ἀμφισβητεῖν.

Στίχ. 699. μακρηγοροῦμεν· μάτην φλυαροῦμεν· οὐκ ἐσωφρόνουν ἐγὼ· ὁμολογεῖ ἢ τροφὸς ὅτι κακῶς ἔπραξεν, ἐπειδὴ εἶδε τὴν Φαίδραν πρὸς τὴν ἀπολογίαν δυσχεραίνουσαν· ὁμολογῶ, φησὶ, τὸ πρότερον πταῖσμα οὐκ ἐκ τύχης, ἀλλὰ ἐξ ἀνοίας γενόμενον.

Στίχ. 705. ὁμοίως δὲ παῖδες ἀποτείνεται πρὸς τὸν χορὸν, ὁμοίως δὲ εὐγενεῖς κόραι Τροϊζήνιαι.

Στίχ. 710. προτρέπουσα· ἀντὶ τοῦ ζητοῦσα, ἐξερευνῶσα· μετατρέπουσα, φησὶ, καὶ πολλὰ δοκιμάζουσα καὶ εἰς πολλὰ μεταφέρουσα τὴν γνώμην μου, ἐν μόνον ἴαμα τῆς συμφορᾶς εὔρον.

Στίχ. 713. πρὸς τὰ νῦν πεπτωκότα· δηλ. νὰ ὠφεληθῶ, ὅσον τὸ συγχωρεῖ ἢ παροῦσά μου δυστυχία.

Στίχ. 716. οὐνεκα ψυχῆς μιᾶς· δηλ. μᾶλλον θέλω προτιμήσει νὰ ἀποθάνω, παρὰ νὰ κατασχύνω τοὺς οἰκείους, καὶ νὰ παρουσιασθῶ ἐνώπιον τοῦ Θεσέως αἰσχρὰ πράξασα.

Στίχ. 719. εὐφημος ἴσθι· ἔσω εὐφημος, λέγε καλὰ.

Στίχ. 723. χᾶτέρω· δηλ. τῷ Ἰππολύτῳ.

Στίχ. 727. Ἐνταῦθα ἄρχεται ἡ τετάρτη πράξις. Ὁ χορὸς ἰδὼν ὅτι ἐξάπαντος ἡ Φαίδρα θέλει αὐτοχειριασθῆ εὐχεται τὴν εἰς ὄρνιν μεταμόρφωσίν του, ἵνα μὴ παρὼν ἢ τῷ δυστυχίματι τούτῳ, καὶ τὴν εἰς τὸν Ἀδρίαν καὶ Ἡριδανὸν καὶ Ἐσπερίδας ἔλευσίν του αἰτεῖ, ἐπειδὴ οὗτοι μάλιστα οἱ τόποι πείραν μετεμψυχώσεως ἐδέξαντο, καὶ συμφορῶν ἐπειράθησαν (ἴρα τὰς κατωτέρω σημειώσεις 730—737). Εἶτα δὲ καταρώμενος τρόπον τινὰ τοῦ πλοίου, ὅπερ κακοῖς οἰωνοῖς μετέφερε τὴν Φαίδραν ἀπὸ τῆς Κρήτης εἰς Ἀθήνας, καὶ τούτου ἔνεκεν ὑπέπεσεν εἰς τοῦτον τὸν ἀνόσιον ἔρωτα, προλέγει τὸν τρόπον τοῦ θανάτου αὐτῆς.—Ἡλιβᾶτοις ὑπό. Εἴθε ἦν ὑπὸ φυλακᾶς ὑψηλοτάτας, ἵνα ποιήσῃ με ὁ θεὸς περρωτὴν ὄρνιν ἐν ταῖς ἀγέλαις τῶν πτηνῶν, καὶ ἐπέτων ὑπεράνω τοῦ κύματος τῆς Ἀδριανῆς ἀκτῆς καὶ ὑπὲρ τὸ ὕδωρ τοῦ Ἡριδανοῦ ποταμοῦ (Πάδου), ὅπου αἱ τριτάλαιαι κόραι τοῦ πατρὸς Φαέθοντος ἀπὸ λύπης (τοῦ ἀδελφοῦ των, ὅστις ὁμοίως Φαέθων ὀνομάζεται) σταλάσσουσιν εἰς τὸ πορφυροῦν φούσκωμα τοῦ Ἡριδανοῦ δάκρυα λάμποντά ὡς ἤλεκτρον. Καὶ εἴθε ἔφθανον εἰς τὴν ἐκ χρυσῶν μήλων ἐσπαρμένην ἀκτὴν τῶν ἀδουσιῶν Ἐσπερίδων (τῶν ἀοιδῶν Ἐσπερίδων), ὅπου ὁ Ποσειδῶν ἄρχων τῆς πορφυρᾶς θαλάσσης δὲν ἀφίνει πλέον τοὺς ναύτας νὰ προχωρήσωσι, φαύων τὸν σεμνὸν στύλον τοῦ οὐρανοῦ, τὸν ὁποῖον κρατεῖ ὁ Ἄτλας, καὶ ὅπου παρὰ τὰς κοίτας τῶν μελάθρων τοῦ Διὸς χύνονται πηγαὶ ἀμβροσίας καὶ νέκταρος, καὶ ὅπου ἡ Ὀλβιόδωρος θειοτάτη γῆ αὐξάνει τοῖς θεοῖς εὐδαιμονίαν· ὧ λευκόπτερε Κρησία ναῦς, ἥτις διὰ μέσου τοῦ θαλασσοῦ ἠχητικῶν κύματος ἐπόρευσας τὴν βασιλισσάν μου γενομένην νόμφην κακίστη τύχη.—Ἡλιβᾶτοις ὑπὸ κευθμῶσι· Ἡλιβάτος κευθμῶν λέγεται ὁ κευθμῶν εἰς ὃν μόνος ὁ ἥλιος βαίνει.

Στίχ. 730. ἐπὶ πόντιον . . . ἀκτᾶς· ὑπεράνω τοῦ θαλασσοῦ κύ-

ματος τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης. Ἐν τῷ Ἀδρίᾳ ἢ Ἰῶ εἰς βοῦν μεταβληθεῖσα διὰ βούλησιν Ἑρας, διεπέρασε τὸ ἀπ' αὐτῆς Ἴόνιον πέλαγος κληθέν. Συνελυπήθη δὲ ὁ Ἀδρίας τῇ Ἰοίᾳ διὰ τὴν εἰς βοῦν μεταμόρφωσιν αὐτῆς, καὶ ὁ Ἡριδανὸς τῷ Φαέθοντι διὰ τὴν κεραύνωσιν αὐτοῦ, περὶ οὗ ὄρα τὴν ἐξῆς σημείωσιν.

Στίχ. 733. ἔνθα· ἐν τῷ Ἡριδανῷ.

Στίχ. 735. Φαέθοντος· ἐνταῦθα διὰ τοῦ Φαέθοντος ἐννοεῖ αὐτὸν τὸν ἥλιον καὶ ὄχι τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ ἀδελφὸν τῶν Ἡλιάδων.—οἴκτω· οἴκτω τοῦ ἀδελφοῦ των, Φαέθοντος καὶ αὐτοῦ ὀνομαζομένου· παρέλειψε δὲ τὴν γενικὴν ἀδελφοῦ, ἐπειδὴ ἦτο γνωστὸς εἰς ὅλους ὁ μῦθος· ὁ δὲ μῦθος εἶναι ὁ ἐξῆς· Φαέθων ὁ υἱὸς τοῦ Ἥλιου καὶ τῆς Κλεομένης παρακαλέσας τὸν πατέρα του νὰ ὀδηγήσῃ αὐτὸς μίαν ἡμέραν τοὺς ἵππους, καὶ λαβὼν τὴν ἄδειαν, ἐπειδὴ δὲν ὠδήγησεν αὐτοὺς καλῶς, καὶ μέγα μέρος τῆς γῆς ἔκαυσε, διὰ τοῦτο ὁ Ζεὺς κεραυνοβολήσας αὐτὸν ἔρριψεν εἰς τὸν Ἡριδανόν, ποταμὸν τῆς Ἰταλίας, ἔνθα αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ Ἡλιάδες θρηνοῦσαι αὐτὸν εἰς αἰγεῖρους μετεβλήθησαν, ὧν τὰ δάκρυα ἦτοι ἡ ρυτινὴ λάμπουσιν ὡς τὸ ἤλεκτρον.—δακρύων αὐγάς· ἀντὶ αὐγάζοντα δάκρυα, σχῆμα ἐν διαὶ δυοῖν.—ἤλεκτροφαεῖς· τὰς ἤλεκτρου φάος, λάμπειν, ἐχούσας.

Στίχ. 737. Ἐσπερίδων· αἱ τοῦ Ἀτλαντος θυγατέρες αὗται ἐφύλαττον ἐντὸς κήπου τὰ λεγόμενα χρυσᾶ μῆλα τῶν Ἐσπερίδων, οὗτος δὲ ὁ κῆπος ἐπλάττετο, ὅτι ὑπῆρχεν ἐν τῇ Λιβύῃ ἐντὸς ἱεροῦ ἄλλους κειμένου πρὸ τῆς Βερενίκης πόλεως τῆς Κυρήνης, τὰ δὲ ἐν αὐτῇ μῆλα ἐλέγοντο ὅτι ἦσαν ἱερὰ τοῦ Ἥλιου ἢ τῆς Ἑρας, τὰ ὁποῖα αὐτὴ ἔλαβεν ὡς δῶρον παρὰ τῆς γῆς κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου της.—Ἐσπερίδες δὲ ὀνομάζονται, διότι ἐν τῇ Ἐσπέρᾳ, τούτέστιν ἐν τῇ δύσει, κείνται· καὶ αὗται δὲ ἐν θρήνοις ἦσαν, θρηνοῦσαι τὸν δράκοντα τὸν μηλοφύλακα, τὸν νεωστὶ ὑφ' Ἡρακλέους φονευθέντα· αἰδοῦς δὲ αὐτὰς λέγει, διότι ἐν θρήνοις ἦσαν.—ἴνα· ὅπου.—ὁ Ποντομέδων· ὁ Ποσειδῶν, ὁ φροντίζων περὶ τοῦ πόντου δηλ. περὶ τῆς πορφυρᾶς λίμνης ἦτοι θαλάσσης.

Στίχ. 744. μελάθρων . . . κοίταις· παρὰ ταῖς κλίναις τῶν οἰκιῶν τοῦ Διός. Διὰ τούτου δεικνύει, ὅτι, ἴνα μὴ κοπιάζωσιν οἱ θεοὶ, ἔχουσι πλησίον τῶν κλινῶν των τὴν ἀμβροσίαν καὶ τὸ νέκταρ.

Στίχ. 752. ἡ γὰρ· διότι ἢ ἀπὸ ἀμφοτέρων, δηλ. καὶ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς καὶ ἀπὸ τῆς θαλάσσης, ἢ μόνον ἐκ τῆς ξηρᾶς δηλ. ἐκ τῆς Κρήτης ἀνεχώρησεν (ἢ ἐμὴ δέσποινα) κακοῖς οἰωνοῖς, καὶ ἦλθεν εἰς τὰς κλινὰς Ἀθήνας, ἔδθησαν δὲ ἔξω (οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς) πλεκτὰς ἄκρας σχοινίων, ἦτοι ἄκρας πλεκτῶν σχοινίων εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Μουουχίας, καὶ

ἐξέβησαν ἐπὶ ἠπείρου γῆς. Ἐντὶ τούτων δὲ τῶν μὴ ὀσίων ἐρώτων ἀπὸ τῆς φοβερᾶς ἀσθενείας τῆς Ἀφροδίτης ἠσθένησε κατὰ τὰς φρένας· μὴ ἀντέχουσα δὲ εἰς τὴν χαλεπὴν συμφορὰν θέλει περιβάλλει ἑαυτῇ θηλυὰν κρεμαστὴν ἀπὸ τοῦ νυμφικοῦ θαλάμου, ἀρμόζουσα περὶ τὸν λευκὸν λαίμονόν τῆς, ἐντραπεῖσα τὸν μισητὸν δαίμονα, ἦτοι τὸ μισητὸν ἀμάρτημά τῆς, καὶ προτιμῶσα τὴν ἐνδοξὸν φήμην καὶ ἐλευθεροῦσα τὰς φρένας τῆς ἀπὸ τοῦ ἀλγείου ἔρωτος.— ἢ γὰρ ἀπ' ἀμφοτέρων δύσορνις· δηλ. ἢ ἐκ κακῶν πραγμάτων γενομένων ἐν τῇ Κρήτῃ καὶ τῇ θαλάσῃ ἦλθεν (δύσορνις ἢ Φαίδρα) κακοῖς οἰωνοῖς, ἢ μόνον ἐν τῇ Κρήτῃ ἔπραξέ τι κακὸν, καὶ τοῦτο ὑπῆρξεν ἀφορμὴ τοῦ ἐλθεῖν κακοῖς οἰωνοῖς.

Στίχ. 756. πλεκτὰς πεισμάτων ἀρχάς· ὑπαλλαγῆς σχῆμα, ἀντὶ πλεκτῶν πεισμάτων ἀρχάς· πείσμα δὲ λέγεται τὸ σχοινίον, ἐπειδὴ εἰς αὐτὸ πείθεται ἡ ναῦς.

Στίχ. 761. ὑπέραντλος· κυρίως λέγεται ἐπὶ τῆς νηὸς, ἅταν δὲν ᾔται δυνατόν διὰ τῆς ἀντλίας νὰ ἐκβληθῶσι τὰ ἐν αὐτῇ εἰσερχόμενα ὕδατα, ὅθεν μεταφορικῶς εἴρηται ἡ Φαίδρα ὑπέραντλος δηλ. ἀνίσχυρος, μὴ δυναμένη νὰ ἀνθέξῃ.— τεράμνων περιάψεται· κρεμαστὸν βρόχον· δηλ. θέλει κρεμάσει βρόχον ἀπὸ τῶν νυμφιδίων τεράμνων.

Στίχ. 765. δαίμονα στυγνόν· τὸν μισητὸν δαίμονα, ὅστις τὴν παρεκίνησε νὰ κάμῃ αὐτὸ τὸ ἀμάρτημα, δηλονότι ἐντραπεῖσα τὸ μισητὸν ἀμάρτημά τῆς.

Στίχ. 777. ἐπισπαστῶν βρόχων· ἐκ τῆς σφιχθείσης θηλυᾶς.

Στίχ. 779. τὸ πολλὰ πράττειν· οὐκ ἔστιν ἀσφαλῆς ὁ βίος τῶν ἐκβαλλόντων ἑαυτοὺς εἰς πολλὰ πράγματα.

Στίχ. 781. πικρὸν τόδε· αὕτη ἡ φύλαξις τοῦ πράγματος τοῦ οἴκου, δηλ. τοῦ νεκροῦ, ἢ γενομένη χάριν τῶν δεσποτῶν μου, δηλονότι τοῦ Θεσέως, εἶναι πικρά. Ὁ δὲ ἀρχαῖος σχολιαστὴς ἐρμηνεύει οὕτω « ἀπορθώσατε αὐτῆς τὰ μέλη, καὶ κατ' ὄρθον σχηματίσατε τὸν νεκρὸν, τὸ πικρὸν οἰκούρημα τῶν ἐμῶν δεσποτῶν, ὅ ἐστι τὸν ἀτυχῆ οἰκουρόν ».

Στίχ. 786. οὐ γάρ με . . . θεωρόν· διότι ὁ οἶκός μου δὲν ἀξιοῖ ἀνοίξας τὰς πύλας νὰ μὲ προσκυνήσῃ εὐφρόνως, ὡς ἀπὸ μαντείας ἐπιστρέφοντα.— θεωρόν· λέγει ἐνταῦθα τὸν Θεσέα, ἐπειδὴ ὡς εἶδομεν ἀνωτέρω στίχ. 280 ὁ Θεσεὺς ἔλιπεν εἰς τὴν Πυθίαν πρὸς θυσίαν, καὶ ἤδη ἐπέστρεφεν. Οἱ δὲ τοιοῦτοι ἤρχοντο ἐστεφανωμένοι, καὶ πάντες οἱ τοῦ οἴκου αὐτοὺς προσεκύνουν.

Στίχ. 788. μῶν· μήπως νέον τι, δηλ. ὁ θάνατος ἔφθειρε τὸ γῆρας τοῦ Πιθέως, δηλ. τὸν γηραιὸν Πιθέα.— γῆρας Πιθέως· ἐστὶ τὸ λεγόμενον σχῆμα ἐν διὰ δυοῖν.

- Στίχ. 789. πρόσω· προβεβηκώς τὴν ἡλικίαν.
- Στίχ. 793. τέκνων· μὴ ἄρα τῶν τέκνων μου ἡ ζωὴ κλέπτεται; δηλ. ἀπέθανον.
- Στίχ. 796. ἀνήψατο· ἀνήψατο ἑαυτῆ.
- Στίχ. 797. παχνωθεῖσα· κυριευθεῖσα.
- Στίχ. 806. εἰργάσω τοσοῦτον· τοσοῦτον μέγα κακὸν ἔπραξας σεαυτῆ, ὥστε νὰ συγκύσης τούτους τοὺς δόμους.
- Στίχ. 810. πάλαισμα· ἀγώνισμα, καὶ ἐπομένως κατανίκημα ἐνταῦθα σημαίνει.
- Στίχ. 811. τίς ἄρα τῶν δαιμόνων ἀφανῆ καθιστᾷ, ἦτοι φθίρει τὴν σὴν ζωὴν.
- Στίχ. 813. τὰ μάκιστα· ταῦτα εἰσὶ τὰ μήκιστα (τὰ μέγιστα) τῶν ἐμῶν κακῶν.
- Στίχ. 815. κηλὶς ἄφραστος· κηλὶς ἀπροόρατος προξενουμένη ἔκ τινος ἐκδικητικῆς θεότητος.—κηλίδα· λέγει τὸν θάνατον τῆς Φαίδρας.—ἀλαστόρων· ἀλάστορες λέγονται αἱ θεότητες αἱ ὁποῖαι τιμωροῦσι τοὺς ἀμαρτάνοντας, αἱ Ἐρινύες.
- Στίχ. 816. κατακονά· καταφθορὰ μὲν λοιπὸν τῆς ζωῆς ὑπάρχει εἰς ἐμὲ ἀνυπόφορος.
- Στίχ. 818. ἐκνεῦσαι πάλιν· ἐκφύγω, ἐξέλθω.
- Στίχ. 819. κῦμα· ἐπειδὴ ἀνωτέρω εἶπε πέλαγος κακῶν, διὰ τοῦτο ταύτην τὴν συμφορὰν λέγει «κῦμα τῆς δε συμφορᾶς».
- Στίχ. 820. τίνα λόγον. . . προσαιδῶν τύχῳ· τίνα λόγον νὰ εἴπω ὁ τάλας, πῶς νὰ ὀνομάσω τὴν κακόμοιρον τύχην σου; ἐκ τοῦ προσαιδῶν, κατὰ τὸ σχῆμα τῆς βραχυλογίας δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν ὀνομάζων, εἰς δὲ νὰ ἀποδώσωμεν τὸ «τίνα τύχην σέθεν».
- Στίχ. 822. ὄρνις γάρ· ὥσπερ πτηνόν, κρατούμενον ὑπὸ τινος, ἀφαντον γίνεται, οὕτω καὶ σὺ μετὰ ὀρμῆς ταχέως πηδήσασα εἰς τοὺς δόμους τοῦ ἄδου εἶσαι ἀφαντος.
- Στίχ. 825. πρόσωθεν· ἀρχαιότερον δὲ ποθεν φέρω εἰς ἑμαυτὸν τὴν ἐκ τῶν δαιμόνων δυστυχίαν δι' ἀμαρτήματά τινος τῶν συγγενῶν μου, δηλ. λέγει ὁ Θεσεύς, ἢ μήπως τιμωροῦμαι διὰ τὰ ἀμαρτήματά τινος τῶν προογόνων μου.
- Στίχ. 834. τίνος δὲ κλύω; παρὰ τίνος λοιπὸν νὰ μάθω;—κλύω ὑποτακτικῆς ἐγκλίσεως· τίθεται δὲ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ ἡ ὑποτακτικὴ ἐπὶ ἐρωτήσεως μετ' ἀπορίας περὶ τοῦ δέοντος γενέσθαι.
- Στίχ. 836. ἡ μάτην· ἡ μάτην τύραννον δῶμα στέγει ὄχλον (πλήθος) προσπόλων ἐμῶν;

Στίχ. 842. ἔλιπες, ἔλιπες· ἀπέθανες, ἀπέθανες.

Στίχ. 847. δάκρυσί μου· τὰ βλέφαρά μου καταχυθέντα (περιχυθέντα) δακρύοις βρέχονται τῆς σῆς δυστυχίας ἕνεκεν.

Στίχ. 849. τὸ δ' ἐπὶ τῷδε· πρὸ πολλοῦ δὲ φρίττω διὰ τὸ κατόπιον τούτου πάθημα δηλ. διὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰππολύτου. Πάλιν προλέγει ὁ χορὸς τὰ μέλλοντα.

Στίχ. 850. ἔα, ἔα· φεῦ, φεῦ.

Στίχ. 855. θάρσει· ὡσανεὶ ἀκούει αὐτὸν ἡ τεθνηκυῖα Φαίδρα, λέγει αὐτῇ ὁ Θησεύς, ἔχε θάρρος· συγχωρητὸν δὲ τοῦτο, ἐπειδὴ εἰς μεγίστην λύπην εὐρισκόμενος δὲν ἠδύνατο νὰ προσέχη εἰς τὰς λέξεις του. — λέκτρα γάρ· οὐκ ἔστι γὰρ γυνὴ ἥτις εἴσεισι (εἰσπορεύσεται) λέκτρα τὰ Θησεύς καὶ δῶμα.

Στίχ. 857. καὶ μὴν· προσέτι αἱ ἐπὶ τῆς χρυσῆς ταινίας σφραγιδες τῆς μὴ ὑπαρχούσης πλέον (δηλ. τῆς Φαίδρας) μὲ προτρέπουσιν, ἐνθαῦρ ῥύνουσιν. Ἐπειδὴ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις οὐκ ἦν γνωστὸς ὁ χάρτης, ἀλλ' ἔγραφον ἐπὶ μεμβράνης· φαίνεται ὅτι ἡ Φαίδρα γράψασα ἐπὶ τινος μεμβράνης ἐδίπλωσε καὶ ἐτύλιξεν αὐτὴν χρυσοῦν ταινίαν, δέσασα τὴν ἄλλην ἄκραν αὐτῆς εἰς τὰς χειράς της. — τύπος· αἱ ἐπὶ τῆς χρυσῆς ταινίας σφραγιδες. — σφενδόνη· λέγεται ἔτι καὶ ἀπλῶς πᾶσα ταινία, σχοινίον.

Στίχ. 861. ἐκδοχαῖς· κατὰ διαδοχὴν, διαδοχικῶς.

Στίχ. 862. ἐμοὶ μὲν οὖν· ἐγὼ μὲν λοιπὸν πρὸς τὸ πραχθὲν ἀποβλέπουσα, εἶθε νὰ ἔχω τύχην τοῦ βίου ἀβίωτον δηλ. ἐγὼ δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἦμαι εὐτυχῆς, ἐνῶ οἱ οἴκοι τῶν δεσποτῶν μου εὐρίσκονται ἐν τοσοῦτοις δυστυχίμασι.

Στίχ. 865. λέγω· ἀντὶ ὁρῶ· σχῆμα συνεκδοχῆς τὸ ἐπόμενον ἀντὶ τοῦ ἡγουμένου.

Στίχ. 868. πρὸς γάρ τινος· διότι ἀπὸ τινος δαίμονος ὀδηγουμένη, ὡς μάντις βλέπω οἰωνὸν κακοῦ.

Στίχ. 872. μέτα· μέτεστι.

Στίχ. 873. ἄλαστα· κακὰ τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται νὰ λησμονηθῶσι.

Στίχ. 874. ὀλόμενος οἴχομαι· μετὰ σπουδῆς χάνομαι.

Στίχ. 875. μέλος· φαίνεται ὅτι ἐμμέτρως ἡ Φαίδρα εἶχε γράψει τὴν κατὰ τοῦ Ἰππολύτου διαβολήν.

Στίχ. 877. ἀρχηγόν. . . λόγον· λέγεις λόγον ὁ ὁποῖος εἶναι ἀρχὴ κακῶν.

Στίχ. 878. τόδε· τοῦτο μὲν δὲν θέλω κρατήσαι πλέον, ἐντὸς τῶν πυλῶν τοῦ στόματος δυσκολοπέραστον, δηλ. θέλει ἐξέλθει πλέον τῶν χειλέων μου εὐκολοπέραστον.

Στίχ. 881. Ζηνὸς ὄμμ' ἀτιμάσας· μὴ σεβασθεὶς τὸ ὄμμα τοῦ Διός. Ὁ Ζεὺς ἐθεωρεῖτο, ὅτι ἐπεστάται εἰς τὰ λέκτρα.

Στίχ. 882. ἀλλ'· ἀλλ', ὦ πάτερ Πόσειδον.—κατέργασαι (ἀπόλεσαι) ἐμὸν παῖδα μῖζ' τούτων τῶν τριῶν ἀρῶν, ἅς ἐμοί ποτε ὑπέσχου. Γενομένης δὲ ἔλξεως, ἔγινεν ὡς ἐν τῷ κειμένῳ ἐστί.

Στίχ. 885. ὦπασσας· παρέσχεσ ἀληθεῖς ἀράς.

Στίχ. 886. ἀπεύχου· ποίησον τὴν ἐναντίαν εὐχὴν.

Στίχ. 888. οὐκ ἔστι· δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πεισθῶ εἰς σέ· πρὸς δὲ τούτοις θέλω ἐξορίσει αὐτὸν ταύτης τῆς γῆς.

Στίχ. 889. δυοῖν τῇ ἐτέρᾳ δὲ τῶν δύο τούτων μοιρῶν πεπλήξεται, διότι ἡ ὁ Ποσειδῶν κ.τ.λ.

Στίχ. 893. ἀντλήσει βίον· λυπηρὸν βίον θέλει διαγάγει περιπλανώμενος εἰς ξένην γῆν.—ἀντλήσει βίον· μεταφορικῶς ὡσανεὶ ὕδωρ ὁ βίος ἐστί.

Στίχ. 900. ἔα τι χρῆμα; ταύτην τὴν στιγμὴν ἰδὼν, φαίνεται, ὁ Ἰππόλυτος τὸν νεκρὸν τῆς Φαίδρας λέγει «φεῦ τί πρᾶγμα;»

Στίχ. 901. νεκρόν· νεκρὰν, σπανίως εὔρηται δικλίτως ὁ καὶ ἡ νεκρὸς τὸ νεκρόν. Ἴσως ἐνταῦθα ἡ λέξις νεκρὸν ἐτέθη οὐσιαστικῶς σημαίνουσα λείψανον.

Στίχ. 906. σιωπῆς· οὐδὲν ὠφελεῖ ἡ σιωπὴ ἐν ταῖς δυστυχίαις.

Στίχ. 908. κὰν τοῖς κακοῖς· οὐ μόνον ἐν ταῖς εὐτυχίαις, ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς δυστυχίαις ἀλλίσκεται οὔσα λαίμαργος εἰς τὸ ἀκούειν.

Στίχ. 909. οὐ μὴν· βεβαίως δὲν εἶναι δίκαιον, ὦ πάτερ, νὰ κρύπτῃς τὰς σὰς δυσπραξίας εἰς τοὺς φίλους σου, καὶ ἔτι περισσότερον, παρὰ φίλους ὄντας.—κρύπτειν· τὸ συνέταξε μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς ὡς ἀναγόμενον εἰς τὰ στερητικά.

Στίχ. 916. δεινὸν σοφιστὴν εἶπας· ἰκανότατον φιλόσοφον (διδάσκαλον) εἶπας, ἀπήτησας· εἰσὶ δύο προτάσεις· ὁ σοφιστὴς, ὃν εἶπας, ἐστί δεινός.

Στίχ. 918. λεπτουργεῖς· λεπτουργεῖς, φιλοσοφεῖς ἐν μὴ δέοντι καιρῷ.

Στίχ. 919. δέδοικα· φοβοῦμαι μήπως ἡ γλῶσσα ἔνεκεν τῶν δυστυχῶν νικήσῃ τὸν νοῦν σου· δηλ. μήπως ἔνεκεν τῶν δυστυχῶν εἶπες λόγους οὓς, ἂν ἦσο ἀτάραχος, δὲν ἔλεγες.

Στίχ. 924. τὴν δ' ὅπως ἐτύχχανεν· δηλ. ἄδικον, ὑβριστικὴν.

Στίχ. 926. πρὸς τῆς δικαίας· ὑπὸ τῆς δικαίας.

Στίχ. 927. ἀλλ' ἤ τις· ἐκ τῶν ἀνωτέρω λόγων τοῦ Θησέως ἐνόησεν ὁ Ἰππόλυτος, ὅτι ἐξάπαντος διεβλήθη ὑπό τινος, διὸ ἀποκρίνεται «ἀλλὰ βεβαίως τῶν φίλων τις εἰς τὸ οὖς σου ψιθυρίζων μὲ διέβαλε».

Στίχ. 928. νοσοῦμεν· νομιζομαι δὲ αἴτιος, ἐνῶ οὐδόλως εἶμαι αἴτιος.

Στίχ. 930. παραλλάσσοντες· ὄντες παράφρονες.

Στίχ. 933. εἰ γάρ· διότι ἐὰν σύμφωνα τῇ ἡλικίᾳ τοῦ ἀνθρώπου μέλλη νὰ ἐξογκώσῃ ἑαυτὸ τὸ θράσος, καὶ ἐὰν ὁ ὕστερος (ὁ ἀπόγονος) μέλλη νὰ ἦναι εἰς ὑπερβολὴν πανοῦργος τοῦ προτέρου, θέλει γίνεαι ἀνάγκη εἰς τοὺς θεοὺς νὰ προσθέσωσιν εἰς τὴν γῆν ἄλλην γῆν, ἢ ὅποια νὰ χωρέσῃ τοὺς πεφυκότας μὴ δικαίους καὶ κακοὺς.

Στίχ. 946. θεοῖσιν προσθεῖς ἀμαθίαν· ἀποδοὺς εἰς τοὺς θεοὺς ἀμαθίαν ὅτι φρονοῦσι κακῶς, δηλ. ὅτι δὲν γνωρίζουσι τοὺς κακοὺς.

Στίχ. 947. ἦ δ ἦ· ἦδη καυχοῦ καὶ τρώγων ἄψυχα βρώματα, δηλ. φυτὰ, ἀπάτα, καὶ ἔχων ἀρχηγὸν τὸν Ὀρφέα μαινοῦ, τιμῶν πολλῶν γραμμάτων καπνοὺς (δηλ. τιμῶν τὰς ἀνοησίας τῶν πολλῶν γραμμάτων, ἅτινα ἔμαθες). Κατὰ τὸν Ὀρφικὸν βίον δὲν ἔτρωγον ζῶα καὶ ἄλλα ἔμψυχα, ἀλλὰ μόνον φυτὰ· ἐπίσης καὶ οἱ Πυθαγόρειοι ἀπεῖχον τῆς βρώσεως τῶν ζώων, οἱ δὲ τοιοῦτοι ἐλέγοντο φιλόσοφοι. Διὸ ἐνταῦθα τῷ λέγει, ὅτι μὴ τρώγων ἔμψυχα, δι' αὐτοῦ σου τοῦ τρόπου ἀπάτα τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι εἶσαι φιλόσοφος καὶ καλὸς ἄνθρωπος.

Στίχ. 959. κακὴν· δηλ. κακῶς λοιπὸν αὐτῇ ἐπραγματεύθη τὸν βίον τῆς (ἐπώλησε τὸν βίον τῆς). ἐὰν διὰ τὴν κατὰ σοῦ δυσμενειάν τῆς, ὤλεσε τὰ ἑαυτῆς τέκνα (ἐδυστύχησε, κατέστησε δυστυχεῖ τὰ τέκνα τῆς, ἀφήσασα αὐτὰ ὀρφανὰ εἰς μικρὰν ἡλικίαν)· δηλ. κακῶς ἐπώλησε τὸν βίον τῆς, ἐὰν πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς τιμωρίας σοῦ κατέστησε δυστυχεῖ τὰ ἑαυτῆς τέκνα.

Στίχ. 961. τὸ μῶρον· ἡ μωρία, ἡ Κύπρις.

Στίχ. 963. οὐδὲν ἀσφαλεστέρους· ποσῶς ἐδραιωτέρους.

Στίχ. 972. οὐ μαρτυρήσει· δὲν θέλει μαρτυρήσει . . . ὅτι ἐγὼ ἐφόνευσα αὐτὸν ὡς τιμωρὸς τῶν κακῶν, ἀλλ' ὅτι ματαίως κομπάζω, ὅτι εἶμαι τοιοῦτος.—Ἰσθμῖος Σίνις· « Ἰσθμοῖ Σίνις ἐγένετο, ὅστις εἶχε κράθβατον ἀνά μέσον τῆς ὁδοῦ καὶ κρατῶν τοὺς παριόντας προσεμέτρει τῷ κράθβατι, καὶ εἰ μὲν ἦν μακρὸς ἀπέκοπτεν ἐκ τῶν ποδῶν αὐτοῦ ἵνα ἐξισωθῇ τῷ κράθβατι· τοῦτον ἐφόνευσεν ὁ Θησεὺς μόνος· λέγει οὖν, ὅτι ἐὰν ὑπὸ σοῦ ἠττηθῆσομαι, οὐ μὴ πιστεύσῃ ἐκεῖνος ὁ Ἰσθμῖος ὅτι αὐτὸν ἐφόνευσα. »

Στίχ. 974. Σκειρωνίδες· ἀπότομοι βράχοι ἐπὶ τῶν παραλίων τῆς Μεγαρίδος χώρας, ὀλίγον ἀπέχοντες τῆς πόλεως τῶν Μεγάρων· « ὁ Σκειρων ἔν Μεγάρῳ ἦν τύραννος ξένος, ὃν τῇ χελώνῃ ἔρριψεν ὁ Θησεὺς. Σκειρωνίδες δὲ πέτραι καλοῦνται ἀπὸ τοῦ Σκειρωνος, ὃς τὴν χελώνην

ἔτρεφεν, οὐ μέμνηται Καλλιμάχος· οὗτος ἠνάγκαζε τοὺς παριόντας νίπτειν τοὺς πόδας καὶ λακτιζομένους ὑπ' αὐτοῦ βρωμα ἐποίει γίνεσθαι χελώνης· Θησεὺς δὲ τοῦτον ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς ῥίψας εἰς τὴν θάλασσαν, ἐποίησε βρωθῆναι ὑπὸ τῆς χελώνης. »

Στίχ. 977. τὰ γὰρ δὴ· διότι τὰ πρῶτα ἀναστρέφονται πάλιν· γνωμικὸν περὶ τοῦ εὐμεταβλήτου τῆς τύχης. Ὁ Ἴππόλυτος μέχρι τοῦδε ἠτύχει καὶ νῦν εὐρίσκειται εἰς δυστυχίαν μεγίστην.

Στίχ. 978. πάτερ· πάτερ, ἡ μὲν κατ' ἐμοῦ μανία καὶ συνωμοσία τῶν φρενῶν σου φοβερά ἐστι· τὸ πρᾶγμα ὅμως μόλον ὅτι ἔχει καλοὺς λόγους, ἂν τις αὐτὸ φανερώσῃ, δὲν θέλει πράξει καλῶς (ἐντίμως). — οὐ καλὸν τόδε· δηλ. τὸ διαπτύξαι τὸ πρᾶγμα· λέγει δὲ ὁ Ἴππόλυτος, ὅτι ἡ φανέρωσις οὐκ ἐστὶν ἐντιμος, ἐπειδὴ οὕτω παρέβαινε τὸν αὐτοῦ ὄρκον.

Στίχ. 983. ἔχει δὲ μοῖραν καὶ τόδε· ἔχει δὲ τὸ καλὸν του καὶ τοῦτο, τὸ ἄκομψόν τινα εἶναι εἰς ὄχλον δοῦναι λόγον· διότι οἱ ἐν σοφοῖς φαῦλοι. . . λέγειν.

Στίχ. 985. ὅμως δ' ἀνάγκη· ἐγὼ δ' ἄκομψος μὲν . . . ὅμως δ' ἀνάγκη.

Στίχ. 996. μήτ' ἀνθυπουργεῖν· μήτε νὰ ἐκδικῶνται τοὺς κακοποιήσαντας αὐτοῦς.

Στίχ. 996. ἀλλ' αὐτός· ἀλλ' ὁ αὐτὸς ὢν τοῖς οὐ παροῦσι καὶ ἐγγὺς φίλοις.

Στίχ. 1000. γραφῆ· ἐν τῇ δέλτῳ παρατηρῶν.

Στίχ. 1003. τῷ τρόπῳ· τίνι τρόπῳ.

Στίχ. 1007. τὸ οὐδαμοῦ φρενῶν σημαίνει τὸ αὐτὸ ὅπερ τὸ μάταιος.

Στίχ. 1009. ἥμιστά γε· ἥμιστα ἡδύ ἐστι τοῖς σώφροσι τὸ τυραννεῖν, εἰμὴ διέφθειρεν ἡ μοναρχία τὰς φρένας τῶν θνητῶν, ὅσοις αὕτη ἀνδάνει.

Στίχ. 1011. ἐγὼ δ' ἀγῶνας μὲν· ἐγὼ δὲ εἰς μὲν τοὺς Ἑλληνικοὺς ἀγῶνας ἐπιθυμῶ νὰ ἔχω τὰ πρωτεῖα, ἐν δὲ τῇ πολιτείᾳ δεύτερος ὢν νὰ εὐτυχῶ, καὶ τοὺς ἀρίστους πολίτας νὰ ἔχω φίλους.

Στίχ. 1014. πράσσειν τε· οὕτω γὰρ πράσσειν τε καλῶς πάρεστι, κίνδυνος τ' ἀπὼν δίδωσι χάριν κρείσσω τῆς τυραννίδος. Διότι οὕτω καὶ νὰ εὐτυχῇ τις δύναται, καὶ ἐπειδὴ κίνδυνος δὲν ὑπάρχει, μᾶλλον εὐχαριστεῖται, ἢ ἂν τύραννος ᾔην.

Στίχ. 1030. ἡμεῖς δ' ἔχοντες· ἐγὼ δὲ σώφρων ὢν δὲν μετεχειρίσθην καλῶς τὴν σωφροσύνην μου ταύτην.

Στίχ. 1032. ὄρκους παρασχών· ὄρκισθεις εἰς τοὺς θεοὺς, ὅπερ οὐχὶ μικρὰ πίστις ἔστιν, ἀρκούντως ἀπεμάκρυνας τὴν κατηγορίαν.

Στίχ. 1034. εὐοργησία· διὰ τῆς αὐτοῦ ἀταραξίας.

Στίχ. 1036. καὶ σοῦ γε· καὶ σὲ πολὺ θαυμάζω, ὦ πάτερ, εἰ ταῦτα καρτερεῖς· εἰ γὰρ κτλ.

Στίχ. 1040. ὤς· πόσον.—τόδε· τὸ κτεῖναι σε.

Στίχ. 1042. ταχὺς γὰρ ἔδης· διότι ὁ ταχὺς θάνατος ἀρεστότατος ἔστιν εἰς ἄνδρα δυστυχῆ.

Στίχ. 1043. ἀλλ'· ἀλλ' ἐκ πατρώας χθονὸς φυγὰς ἀλητεῶν ἐπὶ ξένην αἶαν λυπηρὸν ἀντλήσεις βίον (λυπηρὸν βίον θέλεις διαγάγει).—τὸ ἀντλήσεις βίον εἴρηται μεταφορικῶς, ὡσανεὶ ὕδωρ ὁ βίος ἔστιν.

Στίχ. 1046. οὐδέ· δηλ. οὐδὲ καιρὸν τινα δὲν θέλεις περιμένειν πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας;

Στίχ. 1052. ἡ δ' ἔλτος ἦδε· « αὕτη ἡ δέλτος οὐκ ἔστιν ἀπὸ μαντείας κατεσκευασμένη, ἀλλὰ κατηγορεῖ σου πιστὰ, ἣν περ ἐγὼ δέχομαι καὶ ταύτη πιστεῦω.—κλήρος δ' ἔστι τὸ σημεῖον τὸ διδόμενον τοῖς μαντευομένοις, ἀφ' ὧν οἱ μάντιες ὀρμώμενοι προφητεύουσι περὶ τῶν μελλόντων. » —Καὶ ἐν Φοινίσσαις στίχ. 838 ὁ μάντις Τειρεσίας λέγει εἰς τὴν ὀδηγοῦσαν αὐτὸν θυγατέρα του « κλήρους τέ μοι φύλλασσε παρθένω χερσί, Οὐς ἔλαβον οἰωνίσματα ὀρνίθων μαθὼν Θάκοισιν ἐν ἱεροῖσιν οὐ μαντεύομαι » ἔνθα τὸ κλήρους σημαίνει τὰς ἐν δέλτοις σημειώσεις· διότι οἱ οἰωνοσκόποι πρὸς ἐνθύμησίν των ἐσημείουν ἐν δέλτοις τὰς τῶν ὀρνίθων πτήσεις, ἐξ ὧν μετὰ ταῦτα ἐμάντευον.

Στίχ. 1054. πόλλ'· ἐγὼ λέγω νὰ χαίρωσι κατὰ πολλὰ, ἐγὼ λέγω νὰ ἔχωσιν ὑγείαν, δηλονότι ἐγὼ εἰς οὐδεμίαν ὑπόληψιν ἔχω τοὺς ὑπὲρ κάρρα φοιτῶντας ὄρνις, ἧτοι τὰς τοιαύτας μαντείας.

Στίχ. 1057. οὐ δῆτα (λύσω)· δηλονότι πάντως εἴτε λύσω, εἴτε δὲν λύσω τὸ στόμα μου δὲν θέλω πείσει, οὐς εἶναι ἀνάγκη νὰ πείσω.

Στίχ. 1060. οὐκ εἶ; δὲν θέλεις ἀναχωρήσει;

Στίχ. 1063. ὅστις γυναικῶν· (εἰσελθε εἰς τοὺς δόμους ἐκεῖνου) ὅστις εὐχαριστεῖται . . . καὶ ξυνοικούρους (συνεργάτας, αἰτίους) κακῶν.

Στίχ. 1069. ὦ δώματ'· ὦ δώματα, εἴθε φωνὴν ἀφίετε καὶ ἐμαρτυρήσατέ μοι, εἰ κακὸς ἀνὴρ γέγονα.

Στίχ. 1072. σαφῶς τόδε ἔργον· σαφῶς τόδε ἔργον (ὅτι ἡ Φαίδρα ἐκρεμάσθη) μηνύει σε κακόν.

Στίχ. 1074. εἴθ' ἦν· « εἴθε δυνατὸν ἦν ἐμαυτὸν ἄλλον γενόμενον προσβλέψαι δακρύνοντα καὶ κατιδεῖν, ἐν ὁποίοις κακοῖς εἰμι· τοῦτο δὲ λέγει διὰ τὸ μὴ τὸν Θησέα προσβλέποντα αὐτὸν οἰκτεῖρειν. »

Στίχ. 1080. οὐχ ἔλξετε; οὐ διώξετε αὐτὸν ἐκ ταύτης τῆς γῆς;

Στίχ. 1081. πάλαι ξενοῦσθαι· οὐκ ἀκούετε ἐμὲ πάλαι προϋνέποντα ξενοῦσθαι τὸν δε; δὲν ἀκούετε, ὅτι ἐγὼ πρὸ πολλοῦ εἶπον νὰ γίνῃ οὗτος ξένος; ξενοῦσθαι· ξένος ἀντὶ πολίτου γίνεσθαι, ἐπὶ ξένης γῆς διατρῖβειν.

Στίχ. 1082. κλάων τις· «οὐχ ὡς ἀντιτείνων λέγει· ἀλλ' ὡς ἐξ ἐλευθέρας χειρὸς ὠθεισθαι βουλόμενος· ὄντως, ἐὰν μέ τις διώξῃ ἐκ δούλων, κλαίων ἀναχωρήσει· ἐὰν δὲ θέλῃς, σὺ διώξόν με ἐκ ταύτης τῆς γῆς.»

Στίχ. 1086. ἄρα ρεν· προσήρμωσε, δηλονότι ἀπεφασίσθη, ὡς φαίνεται, τὸ νὰ διωχθῶ ἀπὸ ταύτης τῆς γῆς.

Στίχ. 1087. ὡς οἶδα· ἐπειδὴ γινώσκω μὲν ταῦτα (διὰ τί ἡ Φαίδρα ἐκρεμάσθη, καὶ τὴν δέλτον αὐτὴν ἔγραψε), δὲν γινώσκω ὅμως, ὅπως εἶπω αὐτὰ, ἦτοι δὲν δύναμαι ὅμως νὰ εἶπω αὐτὰ.

Στίχ. 1089. φευξοῦμεσθα· θέλομεν φύγει τὰς κλεινάς Ἀθήνας (ἢ ἀπὸ τῶν κλεινῶν Ἀθηναίων), λέγει δὲ Ἀθήνας ἀντὶ τοῦ Τροιζῆνα, ἐπειδὴ ὑπὸ μίαν βασιλείαν ἦσαν αἱ Ἀθῆναι καὶ ἡ Τροιζήν, ἐπομένως ὁ ἐξώριστος τῆς Τροιζῆνος ἦν ἐξώριστος καὶ τῶν Ἀθηναίων.—ὡς· ἐπειδὴ πολλὰ μέρη εὐδαίμονα ἔχεις πρὸς τὸ διάγειν τὴν ἡδίκην ἡλικίαν.

Στίχ. 1098. Ἐνταῦθα ἄρχεται ἡ πέμπτη πρᾶξις. Ὁ χορὸς ἰδὼν ὅτι ὁ ἀγαθὸς καὶ χρηστοθήης Ἴππόλυτος δεινὰ ἔπαθεν, ἦτοι ὅτι καὶ οἱ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι ὑπόκεινται εἰς τὸ τῆς τύχης εὐμετάβολον, καὶ ὅτι ὅσον τις ἐνδοξότερός ἐστι, τοσοῦτο μᾶλλον καὶ ἡ τῆς τύχης μεταβολὴ χειροτέρα· τούτων ἕνεκεν εὐχεται ὅπως ὁ μὲν βίος αὐτοῦ ὄλβιος ἦ καὶ ἀλυπος, ἡ δὲ δόξα μῆτε μεγάλη μῆτε μικρὰ, ἀλλὰ μετρία.—Ἡ μέγα· ὁ νοῦς· Ὅταν ἔλθῃ εἰς τὸν νοῦν μου ἡ τῶν θεῶν πρόνοια, ἀφαιρεῖ μου τὰς λύπας, μολονότι δὲ ἡ ἐλπίς μου αὕτη φρόνιμός ἐστιν, ὅμως ἀπελπίζομαι παρατηρῶν εἰς τὰς τύχας τῶν θνητῶν καὶ εἰς τὰς πράξεις.

Στίχ. 1102. ἄλλα· διότι ἄλλα διαδέχονται ἄλλα, ὁ δὲ βίος τῶν ἀνθρώπων πάντοτε μεταβάλλεται.

Στίχ. 1107. ἀκήρατον· καὶ ἀμόλυντον ψυχὴν εἰς λύπας, ἢ καὶ ψυχὴν ἀμέτοχον λυπῶν.

Στίχ. 1108. δόξα δὲ μῆτ' ἀτερκῆς· μῆτε μεγάλης δὲ δόξης ἐπιθυμῶ μῆτε μικρᾶς.

Στίχ. 1109. ῥάδια δ' ἦθεα· εὐκόλους δὲ μεταβολὰς πάντοτε ὑφισταμένη εἶθε νὰ ζῶ εὐτυχῆς μετ' ἄλλων.

Στίχ. 1114. ἀστέρα· ἀστέρα λέγει τὸν Ἴππόλυτον διὰ τὸ ἐπιφανὲς τῆς παρθενίας αὐτοῦ.

Στίχ. 1148. ὄθι· ὄθι μετὰ κυνῶν ὠκυπόδων ἐπέθης θῆρας ἐναίρων, τοὺς περὶ τὴν Ἄρτεμιν, ὅ ἐστι τοὺς ὑποτεταγμένους τῇ Ἄρτεμιδι.

Στίχ. 1121. οὐκέτι συζυγίαν πῶλων· δηλονότι δὲν θέλεις τρέξει πλέον τὸ πεδίον τῆς λίμνης ἐπὶ τοῦ σοῦ ἄρματος διευθύνων τοὺς κατὰ τὸν πόδα γυμνασμένους Ἐνέτας ἵππους.

Στίχ. 1124. Μοῦσα· ἡ δ' αὐπνος ῥοδῆ τῶν χορδῶν τῶν ὑπὸ τῇ ἀντυγι λήξει ἀνὰ τὸν πατρῶον δόμον· ἀντυγα καλεῖ τὸν ζυγὸν τῆς κιθάρας, ἢ τὸν πῆχυν.

Στίχ. 1126. ἀστέφανοι· τὰ δὲ κατὰ τὴν βαθεῖαν ὕλην ἀγάλματα τῆς Ἄρτεμιδος ἀστέφανα θέλουσιν εἶναι. Ἐντὸς τοῦ δάσους ἀγάλματα ἦσαν τῇ Ἄρτεμιδι, ὡς θεᾶ τοῦ κυνηγίου.

Στίχ. 1128. φυγᾶ σα· «φυγάδος σοῦ ὄντος, ἡ φιλονεικία τῶν παρθένων τῶν ἐπιδοξαζομένων τῷ σα γάμῳ ἀπώλετο.»

Στίχ. 1132. πότμον ἀπότμον· βίον ἀβίωτον.

Στίχ. 1135. συζυγίαι χάριτες· αἱ τῆς συζυγίας ἔφοροι χάριτες.

Στίχ. 1141. ποι· ποῖ μολῶν, ὦ γυναῖκες, εὔροιμ' ἂν Θησέα ἀνακτα τῆς δε γῆς;

Στίχ. 1144. τὴν στιγμὴν ταύτην ὁ Θησεὺς ἐξήρχετο τῶν δόμων, καὶ διὰ τοῦτο ὁ χορὸς ἀποκρίνεται εἰς τὸν ἄγγελον, ὅδ' αὐτός.

Στίχ. 1145. Θησεῦ· οἱ ἀρχαῖοι καὶ ἐξ ὀνόματος τοὺς δεσπότας ἐκάλουν· πολίτας δὲ φησι τοῦ Θησεῖος τοὺς Ἀθηναίους καὶ Τροιζηνίους, διότι τούτων ἀμφοτέρων πολίτης ἐστίν, ἐκ μὲν πατρὸς Ἀθηναίων, ἐκ δὲ μητρὸς Τροιζηνίων.

Στίχ. 1147. τέρμονας· «τέρμονας γὰρ Τροιζῆνος τοὺς ὄρους φησί· ἀστυγείτονας δὲ πόλεις τὴν Τροιζῆνα καὶ Ἀθήνας φησί.»

Στίχ. 1151. ἐπὶ σμικρᾶς ῥοπῆς· ἐπ' ὀλίγον.

Στίχ. 1152. πρὸς τοῦ; ὑπὸ τίνος; δηλονότι μὴ ἄρα γυναῖκα τινὸς ἔφθειρεν, ὡς καὶ τὴν ἐμὴν, καὶ ἐκεῖνος φονεῦει αὐτόν;

Στίχ. 1156. πέρι· ἢ περὶ ἀντι τῆς κατὰ.

Στίχ. 1166. μέλος· τὸν αὐτὸν θρῆνον θρηνῶν, τὸν ὁποῖον καὶ οἱ δοῦλοι του.

Στίχ. 1167. ὀπισθόπους· πολλὴ ἄθροισις ἀκολουθοῦσα ὀπίσθεν τοῦ Ἴππολύτου.

Στίχ. 1170. τί ταῦτ'· διὰ τί ἀδήμονῶ καὶ θρηνῶ διὰ ταῦτα;

Στίχ. 1176. μάρπτει· ἀπὸ τῆς ἀντυγος ἀρπάζει τοὺς χαλινοὺς ἐν ταῖς χερσίν. Συνειθίζουσιν οἱ ἀμαξηλάται νὰ περιάπτωσι τὰς ἡνίας εἰς τὴν ἀντυγα, ὅπως οἱ ἵπποι νομίζωσιν ὅτι ὑπὸ τίνος ἄρχονται.

Στίχ. 1177. ἀυταῖσιν ἀρβύλαισιν· εἰς αὐτὰς τὰς ἀρβύλας τοῦ

ἄρματος. τὸ ἀρβύλη ἐνταῦθα σημαίνει τὸ μέρος τῆς ἀμάξης, ἔνθα πάτεῖ ὁ ἥνιχος.

Στίχ. 1182. κὰν τῷδε· καὶ ἐν τῷδε ἐπῆγγε κέντρον πώλοις ὀμαρ-
τῆ εἰς χεῖρας λαβῶν.

Στίχ. 1184. εἰ πόμεισθα· τὸ πάλαι οἱ δοῦλοι πεζοὶ παρηκολούθουν
τῷ ἄρματι τῶν κυρίων των, ὅπερ, φαίνεται, δὲν ἔτρεχε πολύ.

Στίχ. 1188. Σαρωνικόν· « Ὀνομά ἐστι πελάγους, ὀνομασθὲν ἀπό-
τινος Σάρωνος κηρυγοῦ. Οὗτος διώκων ἔλαφον ἐμάνη, καὶ ἡ ἔλαφος διω-
κομένη ἔρριπεν ἑαυτὴν εἰς τὸ πέλαγος, καὶ αὐτὸς δὲ τῇ μανίᾳ φερόμε-
νος ἔρριπεν ἑαυτὸν εἰς τὸ πέλαγος καὶ ἀπεπνίγη. Ἄλλοι δὲ φασιν ὅτι
ἐκ τῆς Σκύλλης τῆς θυγατρὸς τοῦ Νίσου τοῦ ἀδελφοῦ Αἰγέως καὶ Πάλ-
λαντος. Οὗτος γὰρ ὄκησεν εἰς Μέγαρα, ἑάσας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ μα-
χομένους περὶ βασιλείας. Καὶ ἦν εἰμαρμένον μὴ περιληφθῆναι τὸν τό-
πον, ἐν ᾧ ἦν ὁ Νίσος, ὃς εἶχε χρυσοῦν πλόκαμον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐ-
τοῦ. Ἡ δὲ θυγάτηρ αὐτοῦ Σκύλλα θεωρήσασα τὸν Μίνωα ἐφίλησεν αὐ-
τὸν, καὶ συνετάξατο αὐτῷ παραδοῦναι τὴν πόλιν εἰ λάβοι αὐτὴν γυ-
ναῖκα· ὁ δὲ συνέθετο καὶ παραγενομένη τέμνει τοῦ τεκόντος τὸν πλό-
καμον, καὶ τὴν πόλιν παρέδωκε, καὶ μετὰ τὸ παραλαβεῖν τὴν πόλιν
ἔλαβεν αὐτὴν ἐπάνω τοῦ πλοίου, καὶ ἔδησεν αὐτὴν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ
ἔμεινε συρομένη ἐν τῇ θαλάσῃ· καὶ διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ πέλαγος Σα-
ρωνικόν. Ἐκπεσοῦσα δὲ ἐν τῇ θαλάσῃ, καὶ θηρίον γενομένη, τὴν ἰδίαν
φύσιν οὐδαμῶς μετέβαλεν. »

Στίχ. 1191. ὀρθόν· οἱ δὲ ἵπποι ἔστησαν τὸ κραῖτα καὶ τὸ οὖς ὀρ-
θὸν εἰς τὸν οὐρανόν.

Στίχ. 1192. νεανικός· μέγας.

Στίχ. 1195. στηρίζον· φθάνον· ὥστε τὸ ἐμὸν ὄμμα ἐμποδίσθη
τοῦ ὀρᾶν τὰς ἀκτὰς τοῦ Σκείρωνος.

Στίχ. 1204. εἰσορῶσι δὲ· εἰς δὲ τοὺς βλέποντας ἐφαίνετο τὸ θέα-
μα ἀνώτερον τῆς ὕψους, τούτέστιν ἦν τοσοῦτον φοβερὸν, ὥστε οἱ ὀφθαλ-
μοὶ δὲν ἠδύναντο νὰ τὸ ἴδωσιν.

Στίχ. 1207. ἰππικοῖς ἐν ἤθεσι· ὧν ἄριστα γυμνασμένοις εἰς τὸ
διοικεῖν ἵππους.

Στίχ. 1209. ἔλκει δέ· ἔλκει δὲ τὰς ἡλίας τενωθεῖς εἰς τὰ ὀπισθεν
(ἰμαῖον εἰς τοῦπισθεν ἀρτήσας δέμας), ὡς ναύτης ἀνὴρ ἔλκει τὴν κώπην.

Στίχ. 1214. μεταστρέφουσαι· φροντίζουσαι.—μαλθακά· ἰσό-
πεδα.

Στίχ. 1216. προῦφαίνετ'· προῦφαίνετο εἰς τοῦμπροσθεν ὁ ταῦ-

ρος ἐκμαίνων φόβῳ τὸν τέτρωρον ὄχον, ὥστε ἀναστρέφειν (ὥστε ἔστρεψεν εἰς τὰ ἄνω, εἰς τὰς πέτρας) τὸν τέτρωρον ὄχον.

Στίχ. 1220. ἕως ἔσφηλε· ἕως οὐ ἔσφηλε (ἔκαμε τὸν ὄχον νὰ σφάλῃ, νὰ σκοντάψῃ) καὶ ἀνεχαίτισεν.

Στίχ. 1232. ἔλειπό μεθα· ἐμείναμεν ὀπίσω, ἐπειδὴ ὁ πῶς ἡμῶν δὲν ἔφθανεν.

Στίχ. 1235. ἔκρυφθεν· ἐκρύφθησαν καὶ τὸ δύστυχον τέρας τοῦ ταύρου οὐ κάτοιδα, ὅπου λεπαιῆς χθονὸς ἐκρύβη.

Στίχ. 1241. καὶ τὴν ἐν Ἰδῆ· οὐδὲ ἐὰν πληρώσῃ γραμμάτων πάντα τὰ ξύλα τῆς Ἰδῆς. ἄδηλον ποῖαν Ἰδῆν.

Στίχ. 1244. οὐδ' ἔστι μοίρας· οὐδ' ἔστιν ἀπαλλαγὴ τοῦ πεπρωμένου καὶ ἀναγκαίου. — τοῦ χρεῶν· τὸ χρεῶν μετοχὴ ἔστιν ἐπιβρῆματικὴν σύνταξιν ἔχουσα.

Στίχ. 1245. μίσει μὲν· ἔνεκεν μὲν μίσους πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν πεπονητότα ταῦτα εὐχαριστήθην τοῖς λόγοις τούτοις.

Στίχ. 1248. τοῖς δ'· τοῖς δε τοῖς κακοῖς.

Στίχ. 1249. πῶς οὖν; πῶς οὖν κομίζειν χρῆ τὸν ἄθλιον, ἢ τί χρῆ δράσαντας σῆ χαρίζεσθαι φρενί;

Στίχ. 1251. ἐμοῖς δέ· δηλονότι ἐὰν ἡμᾶς ἀκούσης δὲν θέλεις γίνεαι σκληρὸς πρὸς τὸν παιδά σου δυστυχοῦντα.

Στίχ. 1257. ἄγεις· ὑποτάσσεις. — σὺν δ'· σὺν σοὶ δὲ ὁ ποικιλόπτερος ἔρω.

Στίχ. 1258. ἀμφιβαλῶν· περισκεπάσας· ἐπειδὴ ὁ ἔρω σκεπάζει τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἐρώντων, ἵνα καὶ τὰ ἄμορφα ἐράσματα ὀρῶσιν.

Στίχ. 1262. ᾧ μαινομένῃ καρδίᾳ· σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος· ἀντὶ οὐ μαινομένῃ καρδίᾳ, ἐπὶ τὴν μαινομένην καρδίαν οὐτινος ἐφορμήσῃ ὁ πτηνὸς καὶ χρυσοφαῆς ἔρω.

Στίχ. 1264. φύσιν ὀρεσκόων σκυλάκων· τοὺς ὀρεσκόους σκύλακας, καὶ πελαγίους, καὶ πάνθ' ὅσα τρέφει ἡ γῆ, τὴν ὁποῖαν θερμαίνει ὁ ἥλιος, καὶ τοὺς ἀνθρώπους· ὑπὸ πάντων δὲ ὁμοῦ τούτων σὺ μόνῃ (ἐκ τῶν ἄλλων θεῶν), ὦ Κύπρι, ἀπολαμβάνεις βασιλικὴν τιμὴν.

Στίχ. 1277. ἀφανῆ· πεισθεῖς εἰς μὴ φανερά πράγματα, φανεράν ὅμως βλάβην ἔσχε.

Στίχ. 1278. πῶς δ' οὐχ' δηλ. πῶς εἰσέτι ζῆς καὶ δὲν ἀποθνήσκεις; ἵνα οὕτω ἐλευθερωθῆς τούτου τοῦ παθήματος. — ἡ πτηνὸς ἄνω μεταβάς βίοτον· ἢ μεταβληθεῖς εἰς πνηνόν, εἰς ὄρνεον.

Στίχ. 1282. ὡς ἐν γ' ἀγαθοῖς... βίος· «εἰς ἀγαθοὺς ἄνδρας οὐκ ἔτι μετρηθήσεται σου ὁ βίος».

- Στίχ. 1285. προκόψω ὠφελήσω.
- Στίχ. 1291. δηχθεῖσα κέντροις· δηχθεῖσα κέντροις τῆς ἐχθίστης θεῶν, ἠράσθη παιδὸς σέθεν.
- Στίχ. 1293. διώλετ'· διώλετο μηχαναῖς τροφοῦ.
- Στίχ. 1296. πρὸς σέθεν κακούμενος· καί περ ὑπὸ σοῦ κακούμενος.
- Στίχ. 1302. τὸν θένδ' ἀκούσας· τὰ μετὰ ταῦτα ἀκούσας.
- Στίχ. 1306. πατήρ· ὁ πατήρ σου ὁ Ποσειδῶν. Κοινῶς μὲν πατὴρ τοῦ Θεσεῦς ἐνομιζέτο ὁ Ποσειδῶν, ἀληθῶς ὅμως ἦν ὁ Αἰγεύς.
- Στίχ. 1301. ἀλλ' ἔχ' ἡσυχος· ἀλλ' ἠσύχαζε.
- Στίχ. 1319. Ζῆνα μὴ φοβουμένη· ἀνωτέρω εἶπεν, ὅτι νόμος θεῶν ἐστὶ μὴ ἀπαντᾶν τῇ τοῦ ἄλλου προθυμίᾳ· ὅθεν αὐτὸν τὸν νόμον παραβαίνουσα τὸν Δία ἐφοβεῖτο.
- Στίχ. 1322. τὴν δὲ σὴν ἀμαρτίαν· τοῦ δὲ ἀμαρτημάτων σου ἐλευθεροῦσαι, πρῶτον μὲν ἐπειδὴ δὲν ἐγίνωσκας· ἔπειτα δὲ ἡ θανοῦσα γυνὴ ἀφήρесе τὰς ἀποδείξεις, ὥστε νὰ πείσῃ τὴν ἐδικτὴν σου φρένα.
- Στίχ. 1326. ἔρβωγεν· συεράγησαν, συνέπεσον.
- Στίχ. 1333. οἶον . . . δίδυμον· ὁποῖον διπλοῦν πένθος ἐτελέσθη, δηλονότι τὸ ἕνεκεν τοῦ θανάτου τῆς Φαίδρας καὶ τοῦ Ἴππολύτου πένθος.
- Στίχ. 1335. καταληπτόν· τὸ ὁποῖον ἐκ Θεοῦ τοὺς οἴκους καταλαμβάνει, δηλονότι ἐτέθη ἐπὶ σημασίας ἐνεργητικῆς, διότι πολλάκις τὰ εἰς τοὺς ἔχουσι σημασίαν ἐνεργητικὴν.—Τὸ ὁποῖον ἔρχεται ἐκ Θεοῦ.
- Στίχ. 1338. χρησιμοῖς ἀδίκους· ἐκ χρησμών ἀδίκων, σχῆμα συνεχδοχῆς τὸ ἡγούμενον ἀντὶ τοῦ ἐπομένου. Δηλονότι ἀντὶ νὰ εἴπῃ ἀραῖς ἀδίκους, ἢ ἀρᾶ ἀδίκω, εἶπεν χρησιμοῖς ἀδίκους· ἐπειδὴ ὁ Θεσεὺς χρησμὸν ἔλαβε παρὰ τοῦ Ἀπόλλωνος ὅτι τρεῖς εὐχὰς τοῦ ὁ Ποσειδῶν θέλει ἐκτελέσει. Ποίας δὲ εὐχὰς ἠύχθη ὁ Θεσεὺς ὅρα ἀνωτέρω στίχ. 46.
- Στίχ. 1342. σχέες· σχέες σαυτὸν, παῦσον, ὦ σφάκελε (ὦ ὀρμητικὸ πόνε), ὅπως τὸ ἀποκεκμηχὸς σῶμα ἀναπαύσω.
- Στίχ. 1348. τίς ἐφέστηκεν ἐνδέξια πλευροῖς· φαίνεται ὅτι ἐνταῦθα ἤσθάνθη τὴν Ἄρτεμιν ἐλθοῦσαν αὐτῷ.
- Στίχ. 1349. σῦντονα δ' ἔλκετε· ἀντὶ τοῦ συντόμως, ἤγουν ἀρμυδῶς καὶ προσηκόντως, καὶ συμφώνως, μὴ ὁ μὲν ἄνω, ὁ δὲ κάτω, ἀλλ' ἐξίσου βαστάζετε· ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν μουσικῶν τόνων.
- Στίχ. 1354. προὔπτον ἐς Ἀΐδαν· λέγει προὔπτον, διότι ἐντός ὀλίγου ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ.

Στίχ. 1355. μόχθους δ' ἄλλως· δηλονότι μάτην ἔκοπίασα νὰ καταστῶ εὐσεβῆς μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, ἀφοῦ τοιαῦτα πάσχω.

Στίχ. 1361. παιάν· ἱατρός.

Στίχ. 1367. μίαιφόνων τε συγγόνων· τῶν προγόνων τὸ κακὸν εἰς ἐμὲ ἐπέρχεται πρὸς τιμωρίαν, δηλονότι ἐγὼ τιμωροῦμαι διὰ τὴν ἁμαρτίαν τῶν προγόνων.

Στίχ. 1377. συνεζύγης· ὃ ταλαίπωρε, ποῖα συμφορᾶ συνεζύγης, ἦτοι εἰς ποῖαν συμφορὰν ἔπεσες. Τὴν συμφορὰν ὑποθέτει ὡς ἔμψυχον, καὶ διὰ τοῦτο λέγει, οἷα συμφορᾶ συνεζύγης.

Στίχ. 1389. φρονῶ δ' ἢ ἐννοῶ τὴν θεᾶν, ἣτις μ' ἀπόλεσε.

Στίχ. 1390. τιμῆς ἐμέμφθη· ἐμίσησέ σε, ἐπειδὴ δὲν ἐτίμας αὐτήν, καὶ σοῦ ὠργίσθη, ἐπειδὴ ἦσο σώφρων.

Στίχ. 1401. τί δ' ; δηλονότι ἐὰν δὲν εἶχες τοῦτο τὸ δῶρον, βεβαίως ἐφόνευες.

Στίχ. 1402. δόξης· διότι ὑπὸ τῶν θεῶν ἠπατήθην. Δηλ. ὑπὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἐξηπατήθην· ὅρα τὸν στίχον 1394.

Στίχ. 1403. εἴθ' ἦν ἀραῖον· εἴθε καὶ οἱ ἄνθρωποι ἠδύναντο νὰ καταρῶνται τοὺς θεοὺς, λέγει τοῦτο, ἵνα τοιουτοτρόπως δυνατὸν αὐτῇ ἦν νὰ ἐκδικηθῇ δι' ἁρῶν τὸν Ποσειδῶνα.

Στίχ. 1405. ἄτιμοι· ἀτιμώρητοι.

Στίχ. 1409. φίλτατος· τὸν Ἀδωνιν αἰνίττεται· κατ' ἄλλους ὅμως ἄδηλον ἐστίν, ἐπειδὴ οὗτος ὑπὸ τοῦ Ἄρεως, καὶ οὐχὶ ὑπὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἐφονεύθη.

Στίχ. 1413. κόραι ἄζυγες κεροῦνται σοι· ὑπῆρχεν ἐν Τροίᾳ ἱερὸν τοῦ Ἰππολύτου, ἐν ᾧ αἱ παρθένοι ἔκειρον τὴν ἑαυτῶν κόμην πρὸς τιμὴν αὐτοῦ.

Στίχ. 1416. μουσοποιός· αἱ παρθένοι πάντοτε θέλουσιν ὑμνεῖ σε.

Στίχ. 1424. ἔχεις γὰρ μοῖραν, ἢ διεφθάρης· διότι ὑπάρχει λόγος διὰ τὸν ὅποιον διεφθάρης.

Στίχ. 1427. τοῦ δε πλησίον κακοῦ· δηλονότι πλησίον τῶν θανάσιμων ἐκπνοῶν.

Στίχ. 1429. μακρὰνιδέ· εἴθε δὲ εὐκόλως λησμονήσης τὴν πολυχρόνιον συναστροφὴν μας.

Στίχ. 1433. κατόρθωσον· ὀρθὸν κατάκλινον τὸ σῶμά μου, τοῦτο δὲ συνείθιζον νὰ κάμνωσιν ἐπὶ τῶν ἀποθνησκόντων.

Στίχ. 1434. τί δρᾶς με τὸν δυσδαίμονα· δηλονότι σὺ ἀποθνήσκεις, καὶ με ἀφίνεις ἀναγνον;

Στίχ. 1436. ἀναγνον· δηλονότι χωρὶς νὰ με συγχωρήσης.

Στίχ. 1440. ὡς γενναῖος· πόσον γενναῖος δεικνύσαι πρὸς τὸν πατέρα σου.

Στίχ. 1444. μὴ νυν προδῶς με τέκνον, ἀλλὰ καρτέρει· δηλονότι μὴ ἀποθάνης μόνος, ἀλλὰ περίμενε καὶ ἐμέ. Ὁ δὲ Ἴππόλυτος ἀποκρίνεται, ὅσον ἡδυνάμην ὑπέμεινα τοὺς πόνους.

Στίχ. 1450. κοινόν· τοῦτο ὁ χορὸς ἐπιλέγει, Ἴππολύτου ἀποθανόντος.

Στίχ. 1452. πίτυλος· ὄρμη, φορὰ, πλήθος.

Στίχ. 1453. τῶν γὰρ με γάλων· διότι αἱ ἀξιοπενθεῖς φῆμαι τῶν λαμπρῶν μᾶλλον ἐπικρατοῦσι· ἦτοι τὰ δυστυχήματα τῶν μεγάλων ἐπὶ πολὺ καὶ τὰ μέγιστα ἀκούονται.

Τ Ε Λ Ο Σ.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΚΟΜΜΕΝΩΝ ΛΕΞΕΩΝ ΤΩΝ ΥΠΟ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟΝ.

bis δίς.—deest ἠλλείπει.—om. (omisit) παρέλειψε.—post hunc v. (versum) sequitur· μετὰ τοῦτον τὸν στίχον ἔπεται.—quater τετράκις.—praef (prae-fertur) προτιμάται.—post v. (versum) μετὰ τὸν στίχον.—ponit τίθησι.—ter τρίς.—Br. Brunck. Pors. Porsonus. M. διὰ τοῦ γράμματος αὐτοῦ σημειοὶ ὁ Porsonus κώδικας τινος.

ΤΑ ΕΝ ΤΑΙΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΣΙΝ ΗΜΑΡΤΗΜΕΝΑ.

Στίχ. 169, ἐξάγεται, ὅτι ἐπεθύμει, γράψε ἐξάγεται, ἐπεθύμει.—στίχ. 223, τί καὶ σὺ μέτεστι γρ. τί καὶ σοὶ μέτεστι.—στίχ. 592, οὐδὲν δ' ἀλάσει, γρ. οὐδὲν διαλλάσει. Ὅτι δ' ἄλλο εὐληπτότατον, παραλείπεται εἰς τὴν τοῦ ἀναγνώστου ἐπιείκειαν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000085384